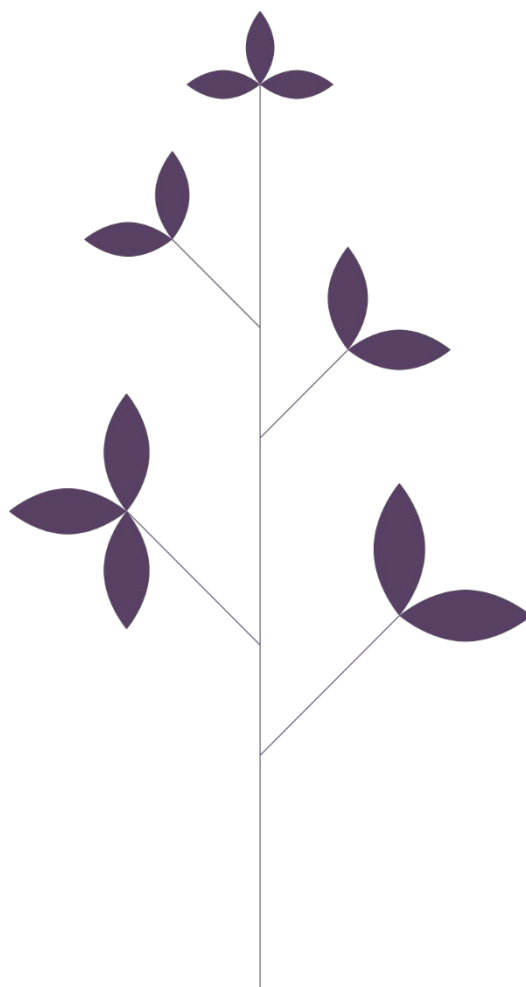

Økonomiplan 2024 – 2027

Budsjett 2024

Vedtatt av bystyret – sak BYS 17/23 (14.desember)

Flekkefjord kommune

Vilje til vekst

INNHold

	Side
INNLEDNING	3
1 ØKONOMIPLANENS FORANKRING OG HENSIKT	5
2 OVERORDNEDE MÅL OG STRATEGIER	6
2.1 KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL	6
2.2 UTFORDRINGSBILDE	6
2.3 REGIONALE PERSPEKTIV OG BÆREKRAFT	7
2.4 PLANSTRATEGI.....	8
2.5 MÅL OG RETNING	9
2.6 PRIORITERTE INVESTERINGSTILTAK - SAMFUNNSUTVIKLING	10
2.6 INVESTERINGSBEHOV FRAM MOT 2030	18
2.7 MÅLEPUNKTER	19
3 DRIFTSRAMMER OG TILTAK.....	20
3.1 ØKONOMISK OVERSIKT I DRIFT SAMLET	20
3.2 FORDELING AV DRIFTSRAMMER	22
3.3 DRIFTSTILTAK.....	24
4 INVESTERINGSRAMMER OG INVESTERINGSPROGRAM.....	26
4.1 ØKONOMISK OVERSIKT - INVESTERING	28
4.2 INVESTERINGSPROGRAMMET.....	28
5 BUDSJETTFORUTSETNINGER OG RISIKOVURDERINGER.....	32
5.1 STATSBUJETTET 2024.....	32
5.2 BUDSJETTFORUTSETNINGER I DRIFT	34
5.3 BEFOLKNINGSPROGNOSE	36
5.4 RISIKOVURDERING	37
6 STAB OG HOVEDTJENESTEOMRÅDENE.....	41
6.1 STAB OG VIRKSOMHETSSTØTTE	42
6.2 OPPVEKST OG KULTUR.....	48
6.2.4 SKOLE OG KOMPETANSE	51
6.2.5 BARNEHAGE.....	54
6.2.6 RESSURSENTER BARN OG UNGE (RBU).....	57
6.2.7 KULTUR.....	59
6.3 HELSE OG VELFERD	61
6.3.4 HELSE OG OMSORG.....	66
6.3.5 AKTIVITET OG INTEGRERING	73
6.4 SAMFUNN OG TEKNIKK	75
7 ANDRE VURDERTE DRIFTSTILTAK.....	86
8 BRUKERBETALING / AVGIFTER PR. 1. JANUAR 2024 (INKL. MVA.)	87
9 BYSTYRETS VEDTAK – SAK .../23 – 14. DES. 2023	92

«Økonomiplan 2024-2027 - Budsjett 2024» er tilpasset den politiske behandlingen i tråd med gjeldende bestemmelser i kommuneloven og kommunens eget økonomireglement. Det utarbeides et detaljert budsjett for den administrative økonomistyringen for hvert ansvar. Tilsvarende gjelder hvert enkelt prosjekt i investeringsbudsjettet for 2024.

Dokumentet er oppdatert slik at bystyrets vedtak er innarbeidet i tabeller og tekst, markert med gul bakgrunnsfarge.

Innledning

Kommunens kanskje viktigste oppgave er å tilpasse seg de endringene som skjer. Det er ikke så mye kommunen selv styrer. Den samfunnsmessige utviklingen – trender og trekk – og hendelser både nasjonalt og internasjonalt – påvirker oss mer enn kommunens egen styring. Det er kommunens evne til *tilpasning* til endringene som er det avgjørende, og da er kommunens beslutninger og valg av tiltak av stor betydning. Vi kan være gode til å tilpasse oss, flinke til å tolke utviklingen, og dyktige til å analysere endringenes betydning – eller vi kan være mindre gode, flinke og langsiktige – og med det ikke lykkes med å videreutvikle Flekkefjord kommune som et livskraftig og levende lokalsamfunn.

I det ligger det en påminnelse om viktigheten av å forstå og tolke den tiden vi lever i, og i å omsette innsikten og forståelsen til hva det innebærer for Flekkefjord. Og så – med dette som utgangspunkt – gjøre de valgene og prioriteringene som er en best mulig tilpasning til utviklingen og utgjøre en positiv forskjell.

Den store økningen i bosetting av ukrainske flyktninger, eksempler fra skolene om elever som ikke kan ivaretas gjennom vanlig undervisningsorganisering eller tilpasset opplæring, de langsiktige problemene med å få tak i leger, sykepleiere og helsefagarbeidere, et våtere og villere klima med store nedbørmengder på kort tid eller med tørkeperioder og økt skogbrannfare, samt lønns- og prisvekst og rentehevinger, er eksempler på noen slike påvirkningsfaktorer.

Kommunen kan ikke forhindre dem eller se bort fra dem. Det kommunen kan og må, er å velge hvordan man skal møte dem. Hvilke strategier og hvilken grunnleggende tilnærming skal vi legge til grunn? Hvilke tiltak og aktiviteter skal vi velge for å klare oss best mulig? Hva må vi slutte med å gjøre – hva må vi endre på – og hvilke nye prioriteringer må gjøres for at disse behovene skal bli best mulig håndtert?

Og så det ikke sånn at alle endringer handler om økte utfordringer og nye problemer. Noen av endringene gir nye muligheter og åpner for å få til ting som tidligere ikke har vært mulig. Bosettingen av ukrainske flyktninger øker innbyggertallet og tilfører arbeidsmessige og kulturelle ressurser til kommunen. Det at flere unge ønsker å komme tilbake eller flytte til Flekkefjord åpner opp for et mer variert næringsliv, og for tilføring av viktig kompetanse, som kan gi en kraftig vitamininnsprøyting til både frivillig sektor og en bærekraftig omstilling av kommunen. Og det at Flekkefjord for alvor har blitt oppdaget som et attraktivt besøksmål, spesielt på sommerstid, gir grunnlag for nye næringsetableringer og arbeidsplasser.

Flekkefjord kommune har, vurdert ut fra en rekke ulike indikatorer, hatt en positiv utvikling det siste året. Og denne utviklingen er en videreføring av en positiv trend som har vært ganske tydelig de siste 8 – 10 årene. Flekkefjord kommune klatret til 16. plass på Kommunebarometeret i 2023, der vi sammenlignes med alle kommunene i Norge på 155 nøkkeltall innenfor 12 ulike sektorer. Dette var det fjerde året på rad at Flekkefjord kommune ble rangert som en del av den øverste 10 %-andelen av landets kommuner.

Flekkefjord kommune har styrket sin finansielle stilling. Et godt samarbeid mellom fagmiljøene, tillitsvalgte, administrativt og politisk nivå over tid, har, sammen med inntektsmessig relativt gode år for kommune-Norge, bidratt til at Flekkefjord har oppnådd bedre regnskapsresultater enn budsjettert. Kommunen har fått en brukbar økonomisk buffer som gjør det mulig å jobbe langsiktig med omstilling og effektivisering, i stedet for å måtte gjøre brå og raske innstramminger innenfor en kort tidshorisont. Samtidig er det avgjørende viktig at kommunen over tid sørger for å drifte kommunen på en måte som sikrer at kostnadene ikke overstiger inntektsgrunnlaget.

Flekkefjord kommune har også opplevd vekst i folketallet. Dels skyldes det at kommunen har sagt ja til å bosette mange ukrainske flyktninger, men det handler også om at vi ser en mer positiv utvikling i antall unge familier, barn og unge enn det SSBs framskrivninger, som er basert på historiske tall, indikerer. Med et nasjonalt bilde som viser befolkningsnedgang de kommende tiårene, så er omtrent alle landets kommuner opptatt av å bli blant de som unngår folketallsreduksjon. Flekkefjord har muligheter for å bli blant dem.

Så det er grunnlag for å si at vi sammen får til mye i Flekkefjord! Og det er ingen grunn til at vi ikke skal få til mye gjennom samarbeid og god dialog også i årene som kommer. Men det vil etter alle solemerker bli innenfor knappere økonomiske rammer og med et mindre ressursmessig spillerom enn det vi har vent oss til de siste 5 – 6 årene. Vi må i fellesskap klare å være gode også når økonomien blir trangere. Vi må huske på hva som er de viktigste samfunnsendringene vi må forholde oss til og tilpasse oss på en effektiv måte. Vi må sikre oss en god balanse mellom tiltak som kan videreføre av den positive utviklingstrenden vi har hatt, og samtidig kunne levere trygge og forsvarlige tjenester til kommunens innbyggere.

For 2024 er det budsjettert med et overskudd på **3,5 mill. kroner**. Det er svært nær et nullresultat og innebærer at vi legger opp til å bruke omtrent alle løpende inntekter. Det er bekymringsfullt at det er såpass vanskelig ikke å kunne å sette av mer av inntektene til investeringstiltak eller fond. Det er likevel ikke unikt for vår kommune. Svært mange kommuner som inntektsmessig kan sammenlignes med Flekkefjord, må til neste år og dels også i 2025, balansere sine budsjetter ved å hente midler fra fond, dvs. bruke av tidligere oppsparte midler. Det legger budsjettet for 2024 opp til at vi skal klare å unngå i Flekkefjord.

Vi har i budsjettet foreslått å øke bemanningen både innen oppvekst (barnehage og skole, i alt ca. 7 årsverk) og helse og velferd (spesielt Tjørsvågheimen og rustjenesten, i alt ca. 12 årsverk). Det er også foreslått mindre økninger innenfor de to andre hovedtjenesteområdene (i alt ca. 4,5 årsverk). I tillegg til dette har vi en betydelig ekstra ressursinnsats knyttet til integrering av flyktninger. Denne er midlertidig og er direkte koblet til hvor mange flyktninger som har behov for ekstra oppfølging, enten i barnehage, skole, helse, arbeid eller på fritiden. Også her er det de to store hovedtjenesteområdene som blir tilført ekstra ressurser for å styrke mulighetene for å lykkes med integreringsarbeidet.

I praksis betyr tilføringen av ekstra personalressurser at vi setter enhetene bedre i stand til å styre ut fra litt romsligere rammer allerede fra begynnelsen av budsjettåret. De får styrket bemanningen, men må samtidig møte de behovene som oppstår, uten at det kan forventes tilføring av ekstra ressurser i løpet av året. Dette så fremt det ikke handler om helt ekstraordinære eller upåregnelige hendelser. Når mer av ressursene flyttes ut på enhetene, så øker også forventningen til at de skal klare å yte forsvarlige tjenester i nødvendig omfang innenfor de budsjetttrammene de har fått tildelt.

Ved å kunne ta utgangspunkt i en realistisk og virkelighetstilpasset økonomisk driftsramme, vil det være lettere for enhetslederne å sikre en effektiv budsjettstyring og -oppfølging. Flekkefjord kommune har dyktige og erfarne ledere ute på enhetene som har forutsetninger for å ta dette ansvaret, og de vil også få bistand fra sentral økonomistab til å kunne ha god oversikt og til å disponere ressursene riktig over tid.

Driftsplanleggingen ute på de enkelte enhetene må ta høyde for avvik og uforutsette hendelser. De kan ikke fordele alle ressursene i starten av året, men må selv ha midler i bakhånd som kan benyttes når nye eller endrede behov oppstår. Dette er krevende, og innebærer at de må holde igjen noen ressurser som både innbyggere, brukere og egne medarbeidere vil mene det er behov for å fordele ut.

Gjennom at det budsjetteres med et tilnærmet nullresultat, så gir ikke dette forslaget til økonomiplan grunnlag for en ytterligere styrking av kommunens fondsreserver. Med de vedtak bystyret har gjort om å finansiere tilskudd til og kjøp av kontorer i det nye kirkesenteret med fondsmidler, og at deler av utbyggingen på tomten til den tidligere brannstasjonen skal hentes fra fond, så vil det i løpet av perioden bli en liten nedgang i fondsavsetningene. Det betyr at dersom de faktiske regnskapsresultatene skulle bli bedre enn budsjettert, eller kommunen får merinntekter, så bør det alt vesentligste av disse settes av til disposisjonsfond. For å opprettholde et disposisjonsfond på relativt sett samme nivå som i 2023, så burde det vært satt av ca. 15 mill. kroner mer til fond hvert eneste år i løpet av denne økonomiplanperioden.

Forslaget til budsjett og økonomiplan inneholder en rekke strategisk viktige satsinger og legger grunnlag for at kommunen skal kunne yte gode og forsvarlige tjenester til sine innbyggere også videre framover. Forslaget tar tak i de viktigste behovene og utfordringene og har en offensiv profil som vil være med å styrke Flekkefjord kommune som et sted hvor folk – unge som eldre – vil ønske å bo, arbeide og besøke!

Flekkefjord 6.11.2023

Bernhard Nilsen
Rådmann

1 Økonomiplanens forankring og hensikt

Lovverk og planlegging

Bestemmelsene om utarbeidelse av økonomiplan finnes i kommunelovens kap. 14. En økonomiplan er en langtidsplan for økonomisk planlegging. Økonomiplanen skal minst omfatte de kommende fire budsjettår. Kommunestyret skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan, og planen legges til grunn for det årlige budsjettarbeidet og øvrig planvirksomhet.

Økonomiplanen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i den 4 års-perioden planen gjelder for. Den skal være satt opp på en oversiktlig måte. Det skal for hvert enkelt år anvises dekning for de utgifter og oppgaver som er ført opp, og planen skal være saldert i hele 4-årsperioden.

Gjennom økonomiplanen får kommunen en oversikt over den økonomiske handlefrihet, og kan foreta prioriteringer av ressursbruken til ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Hensikten med å utarbeide en økonomiplan

For at kommunens økonomi skal bli ivaretatt og styrt på en oversiktlig og god nok måte, er det ikke tilstrekkelig med årlige budsjetter. Tidsperspektivet i hvert enkelt årsbudsjett er for kort til at konsekvensene av vedtatte investerings- og driftstiltak kommer klart nok fram. Svært mange vedtak vil ha økonomiske konsekvenser som strekker seg langt ut over ett enkelt budsjettår.

Økonomiplanen, som har et fireårsperspektiv, skal bidra til å sikre:

- God økonomisk oversikt
Økonomiplanen er et godt virkemiddel for «å samle trådene» siden planen gir oversikt over nåværende og forventede inntekter kommende år, over dagens drifts- og investeringstiltak, samt planlagte investeringer og prioritering av disse. Samtidig gir økonomiplanen en vurdering av driftskonsekvensene av nye tiltak.
- Langsiktighet og kontinuitet
Kravet til et fireårs tidsperspektiv og kravet til årlig rullering skal sørge for at kommunens økonomiplanlegging vurderes i et langsiktig perspektiv hvor fortid, nåtid og framtid knyttes sammen. Samtidig er det viktig at tidshorizonten strekkes utover selve fireårsperioden, slik at man får fram at beslutninger og prioriteringer også vil ha betydning for handlingsrom og omstillingsbehov på lengre sikt.
- Samordning
Økonomiplanen knytter sammen forbindelsene mellom kommuneplanen, sektorplaner/temaplaner og de økonomiske konsekvensene av kommunens planvirksomhet.
- Informasjon
Økonomiplanen skal være et godt informasjonsdokument til bruk både internt i organisasjonen og i forhold til andre interessenter som f.eks. innbyggere og lokalt næringsliv.
- Prioritering
Gjennom økonomiplanbehandlingen foretas det en politisk avklaring av prioriterte satsingsområder. Administrasjonen gis med det grunnlag for å tilpasse bruk av ressurser til disse områdene.
- Rammer
Økonomiplanen angir mål og veiledende rammer for tjenestenes arbeid. Det første året i økonomiplanen gir de økonomiske rammene for kommende års budsjett.

2 Overordnede mål og strategier

2.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel 2014 – 2025 begynner å bli noen år. I vedtatt planstrategi ble det forutsatt at rullering skulle skje i valgperioden 2019 – 2023. Formannskapet la planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel ut på høring 26.1.2023 (FSK-003/23). Det stilles store krav til gode medvirkningsprosesser ved utarbeidelse av en så overordnet og strategisk viktig plan. Planverksteder med politikerne, egne opplegg for næringslivet og lag/foreninger, innbyggerundersøkelse og egne prosesser knyttet til barn og unge, innvandrere og bosatte flyktninger, samt personer med nedsatt funksjonsevne, gjør at rulleringen krever en betydelig ressursinnsats. Vakanser og kapasitetsutfordringer har gjort at det ikke har vært mulig å følge opp de innkomne høringsuttalelser og prioritere disse prosessene i 2024.

Det vil bli fremmet en sak med forslag om at rullering av kommuneplanens samfunnsdel utsettes til 2025. Dette fordi det er et stort press på kommunens planavdeling, bl.a. fordi det er et stort antall private planinitiativ som kommer inn og som må behandles for at fristene ikke skal bli overskredet. Vi ser også at det videre arbeidet med kommunedelplan for sentrumsområdet, som er en svært viktig plan for den videre utviklingen av kommunen fram mot 2030, vil kreve betydelige ressurser det nærmeste året. Å få på plass også denne kommunedelplanen, sammen med de allerede vedtatte kommunedelplanene for bykjernen og for kystsonen, er med på å danne grunnlag for mange av de utviklingsinitiativ og planer som vil prege Flekkefjord de neste 10 – 15 årene. Å utsette rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel med ett år, vurderes å ha færre negative konsekvenser enn om disse kommunedelplanene ikke er oppdaterte.

2.2 Utfordringsbilde

a) Befolkningsutvikling og demografi

Kraftig påvirket av et stort mottak av flyktninger fra Ukraina har befolkningen i Norge økt med nesten 60.000 innbyggere i løpet av det siste året. Flekkefjord har også hatt en god vekst det siste året og innbyggertallet økte fra 9047 ved utgangen av 2. kvartal i 2022 til 9273 innbyggere ved utgangen av 2. kvartal 2023. Det er flere som flytter til kommunen enn som flytter fra kommunen. Fødselsunderskuddet har vært lavere det siste året enn de foregående årene. Elevtallsutviklingen i grunnskolen, der de faktiske tallene stadig viser seg å bli høyere enn framskrivningene og prognosene, viser også at det er mange barnefamilier og unge som flytter til Flekkefjord. Det er svært viktig, både for rekrutteringen til de mange virksomhetene i kommunen, for den lokale etterspørselen etter varer og tjenester, for boligbyggingen og fordi en mer balansert befolkningsstruktur også styrker grunnlaget for å yte gode tjenester til innbyggerne i hele kommunen.

Det blir framover spennende å se hvilken befolkningsutvikling vi vil få i Flekkefjord de kommende årene. Framskrivning av historiske data og utgangspunkt i gjeldende aldersfordeling i befolkningen, tilsier at det vil bli færre barn i barnehagealder og færre elever i grunnskolen. Dette er en trend som gjelder svært mange av landets kommuner. Samtidig ser vi at også andre forhold kan spille inn. En slik påvirkningsfaktor er internasjonale forhold, og hvor stort omfanget blir når det gjelder mottak eller bosetting av flyktninger, eller hvordan flyttemønsteret utvikler seg i Norden og Europa for øvrig. En annen faktor, som vi selv har større innflytelse på, er hvor attraktiv Flekkefjord kommune oppfattes å være som bo- og arbeidssted. På mange måter deltar kommunen i en kontinuerlig nasjonal konkurranse om mennesker. Det omdømmet, den attraktiviteten og de mulighetene Flekkefjord har, påvirker hvor mange og hvem som vurderer kommunen som et aktuelt sted både å bo, arbeide og besøke.

b) Næringsutvikling og nye arbeidsplasser

Flekkefjord kommune har en rekke attraktive og varierte arbeidsplasser. Det er viktig for å sikre en positiv befolkningsutvikling. Uten jobb er det ikke lett for noen å planlegge for en fremtid. Unge mennesker ønsker relevante jobbmuligheter i nærmiljøet og par vil som regel trenge at det finnes interessante arbeid for begge to. Mange tar høyere utdanning og reiser bort fra regionen for å studere. Samtidig er det flere lokale bedrifter og virksomheter som vokser og som trenger nye medarbeidere. Noe av det viktigste kommunen kan bidra med i den sammenheng, er å være et attraktivt bosted som unge mennesker ønsker å identifisere seg med og være en del av. Da er det viktig at vi har en inkluderende kultur, et godt fungerende kommunalt tjenestetilbud og et omstillingsdyktig næringsliv.

Flekkefjord kommune samarbeider med Smaabyen Flekkefjord og en rekke bedrifter i Flekkefjord for å formidle kommunens kvaliteter og behov for arbeidskraft. Sammen med videreutvikling av relevante utdanningsretninger ved Flekkefjord videregående skole og et tett samspill med Lister kompetanse, vil det måtte arbeides enda mer målrettet for å styrke rekrutteringen. Et mer differensiert boligtilbud i Flekkefjord, bl.a. med tanke på førstegangsetablerere og unge familier, vil også kunne bidra positivt.

Krigen i Europa, stadig mer synlige klimaendringer, dyrtid og uroen i Midtøsten skaper usikkerhet. Det store antallet flyktninger som har blitt bosatt, gir kommunen både utfordringer og muligheter. De nye flekkefjæringene må integreres både arbeidsmessig, språklig, sosialt og økonomisk. Det er behov for deres ressurser og kompetanse, og både kommunen, private arbeidsgivere og NAV må jobbe godt sammen og ta på seg et større ansvar enn før for at man skal kunne lykkes i dette viktige arbeidet.

2.3 Regionale perspektiv og bærekraft

I *Regionplan Agder 2030* er det vedtatt fem hovedsatsingsområder og tre gjennomgående perspektiver. De fem hovedsatsingsområdene er:

- Attraktive og livskraftige byer, tettsteder og distrikter
- Verdiskaping og bærekraft
- Utdanning og kompetanse
- Transport og kommunikasjon
- Kultur

Mens de tre gjennomgående perspektiver som tematiseres under hovedsatsingsområdene er:

- Næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser
- Levekår, likestilling, inkludering og mangfold
- Klima og miljø

Mer informasjon om Regionplan Agder 2030:

<https://agderfk.no/ f/p1/i4d721a77-52f4-49e3-ba9e-42cb0c5a8b4e/regionplan-agder-2030.pdf>

Det er også utarbeidet en *Regionplan Lister 2030*. Planen ble vedtatt av Agder fylkesting 16.2.2021. Det første handlingsprogrammet gjelder for perioden 2021-2024, og bystyret gav i møtet i oktober 2022 innspill til rullering av handlingsprogrammet for denne planen (BYS-048/22).

Mer informasjon om Regionplan Lister 2030 og tilhørende handlingsplan:

https://agderfk.no/ f/p1/ic223278b-9999-4163-aae5-8ad07ae0614f/regionplan-lister-2030_endelig.pdf
https://agderfk.no/ f/p1/iea97f243-a1c7-4c75-8180-ac80eadb8c2b/handlingsprogram-regionplan-lister-2030_endelig.pdf

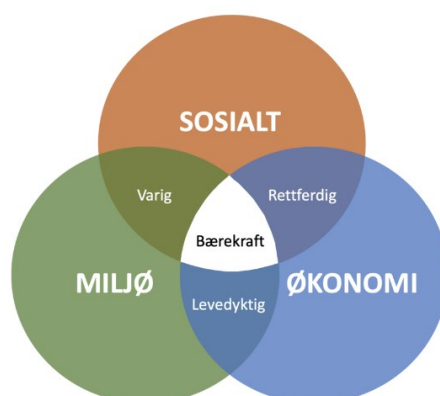
Regionplan Lister 2030 bygger på Regionplan Agder 2030. Likhetsstrekkene i struktur og oppbygging er mange. Samtidig er det noen elementer som er særegne og som preger Listerregionen sterkere enn andre deler enn Agder, for eksempel den geografiske nærheten til Rogaland og det at vi i vestre del av Agder finner en betydelig sjørelatert virksomhet, bl.a. innen oppdrett.

Et globalt perspektiv på utfordringsbildene og satsingsområder framkommer gjennom FNs 17 bærekraftsmål. Noen kommuner har valgt å bygge sitt kommuneplanarbeid direkte på disse, mens de for andre, helt eller delvis er et viktig bakteppe for de planprosessene og prioriteringene de legger til grunn.

Mer informasjon om FNs bærekraftsmål: <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

«Bærekraft» er av FNs verdenskommisjon for miljø og utvikling definert som en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å redusere sjansene for at kommende generasjoner skal få tilfredsstilt sine behov. Bærekraftig utvikling ble delt i tre; miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft, og ble visualisert gjennom følgende modell:

2.4 Planstrategi

Det nye bystyret skal i løpet av neste år vedta en kommunal planstrategi for 2024 – 2028. Den skal bl.a. bygge på en analyse av samfunnsmessige behov og muligheter, og på en oversikt over helsetilstanden i befolkningen i Flekkefjord. Planstrategien skal konkretisere hvilke planer og strategier, på ulike nivåer – og både temaplaner og arealplaner, som skal prioriteres i denne valgperioden. Den vil trolig inneholde mange og til dels omfattende planer, men ambisjonsnivået må samtidig være realistisk og tilpasses de planressursene kommunen rår over. I nesten alt planarbeid forsterkes kravene til involvering, deltakelse og samhandling i planprosessene. Det gjør forhåpentligvis planene enda bedre, men innebærer også økt tidsbruk

Kommunens planstrategi forteller hvilke planer kommunen selv ønsker å utarbeide, men viser ikke hvilke private planinitiativ som vil bli tatt. Kommunen har kun i begrenset grad oversikt over hvilke forslag til nye planer som vil bli fremmet, og i et langsiktig perspektiv er det vanskelig å forutse både hvor mange nye planer som det vil bli lagt fram forslag om, og hvilke områder disse vil berøre.

Det er derfor viktig å finne en god balanse mellom kommunens egne planbehov og -ambisjoner og det å sikre rask og effektiv behandling av ekstern planinitiativ. Ikke minst gjelder dette planer om næringsetableringer eller større utbyggingsprosjekter, der effektive planprosesser og rask saksbehandling er viktig. Som en del av virksomhetsrapportene og årsberetningen blir det rapportert på framdrift og avvik fra kommunens vedtatte planstrategi.

2.5 Mål og retning

De to hovedmålsettingene i kommuneplanens samfunnsdel fra 2014 er:

- **Vi skal være en attraktiv kommune for bosetting og næringsliv, slik at vi når 10 000 innbyggere i 2025.**
- **Vi skal utvikle vår rolle som regionsenter for omkringliggende kommuner.**

Kommuneplanens mål om 10 000 innbyggere vil neppe bli nådd innen 2025. Samtidig er det viktigere enn noen gang å jobbe med tiltak som kan bidra til at man lykkes med rekruttering og tilflytting. Det er en del lokale utviklingstrekk, bl.a. knyttet til barnetall og tilflytting, som gir grunn til optimisme. Og uten satsinger som kan få flere flekkefjæringer til å bli boende i eller flytte tilbake til kommunen etter endt utdanning, og tiltak som gjør at også andre finner det attraktivt og interessant å flytte til Flekkefjord, så er det en risiko for at både det kommunale og private aktivitetsnivået vil bli redusert.

Den nye kommunale planstrategien som skal lages for årene 2024-2028 må legge vekt på at de strategisk viktigste og de tjenestemessig mest nødvendige planene blir ivarettatt og fulgt opp. Det vil bl.a. gjelde rulling av kommuneplanens samfunnsdel – som er en tydeliggjøring av retning og det strategiske grunnlaget for satsingene i økonomiplanen; dvs. det 4-årige handlingsprogrammet som viser hvordan kommunen prioriterer ressursene for å løse kommunens samfunnsoppdrag og nå de målene bystyret har fastsatt.

Det vil i tillegg måtte vurderes om noen av de andre planene som ikke har blitt gjennomført i perioden 2020 – 2024 skal flyttes over til neste valgperiode. Vi må også analysere på hvilke områder det har vært store endringer som krever et annet og mer oppdatert planverk enn det vi har i dag. Og vi må se nøye på hvilke trender og utviklingstrekk som enten gir grunnlag for bekymring – og for endringer som kan gi kommunen nye muligheter – og vurdere hvilke av disse som trenger å bli belyst og drøftet nærmere gjennom tilpassede planinitiativ og -prosesser.

Flekkefjord kommune har vært vant til å være blant de kystkommunene på Agder med lavest arbeidsledighet. Sånn er det ikke nå. Det siste halvåret har ledigheten i Flekkefjord vært høyest i Agder. Kommunens store mottak og bosetting av flyktinger fra Ukraina er den viktigste årsaken til det. Selv om mange virksomheter har behov for kompetanse og arbeidskraft, så har det vært vanskeligere å lykkes med å få mange av flyktingene ut i jobb.

Språklige barrierer er trolig den viktigste årsaken. I tillegg stilles det i Norge ofte store krav til dokumenterbar kompetanse i form av fagbrev el., noe som ikke alltid er like vanlig i industrien og praktiske yrker i Ukraina. Også flyktingene med høyere utdanning opplever at denne ikke alltid er like konvertibel som antatt. Noen ganger handler problemene om formell godkjenning av papirer – andre ganger om at en høyere utdanning i Ukraina, f.eks. innen juridiske fag, ikke umiddelbart er så lett å nyttiggjøre seg i norske virksomheter.

Kommunen vil, både gjennom vårt arbeid innen næringsutvikling, kommunens voksenopplæring og samarbeidet med NAV Lister måtte jobbe mye mer med dette området i tiden som kommer. Både av hensyn til flyktingene selv og deres integrering i lokalsamfunnet, er dette av svært stor betydning.

Tilrettelegge for etablering av flere offentlige og private arbeidsplasser – lokalt og regionalt

Prioriterte aktiviteter

- Tiltak som kan bidra til at flere bosatte flyktinger kommer i arbeid eller i utdanning
- Koordinere mottak av potensielle nyetablerere, samt følge opp eksisterende næringsliv
- Samarbeid tett med Lister Nyskaping AS og Smaabyen SA om oppfølging av gründere
- Utvikle Abelnes sammen med Flekkefjord vgs., Innakvalab AS, marin klynge og bedrifter
- Aktivt delta i arbeidet med reisemålsutvikling i samarbeid med Smaabyen Flekkefjord

Målepunkter

- Nivå på arbeidsledighet vurdert opp mot lands- og fylkesnivå
- Utviklingen i antall arbeidsplasser i Flekkefjord og i andelen yrkesaktive.
- Nye virksomhetsetableringer og nye arbeidsplasser innen såkalte «vekstbransjer».

2.6 Prioriterte investeringstiltak - samfunnsutvikling

Forslaget til økonomiplan for 2024 – 2027 inneholder et omfattende og ambisiøst investeringsprogram. Investeringstiltakene handler både om oppgradering av eksisterende kommunale anlegg, om nybygg og utvidelser tilpasset økte tjenestebehov i årene som kommer, og ikke minst; en fortsatt tydelig satsing på tiltak som kan sikre økt bosetting, tilflytting, rekruttering og fritidsbesøk til kommunen.

Med det foreslåtte investeringsopplegget vil gjelden likevel ikke øke utover den vedtatte handlingsregelen om en gjeldsgrad på maksimalt 75 %, og gjeldsgraden vil gradvis bli redusert i løpet av planperioden. Nominelt vil samlet budsjettgjeld ved utgangen av 2027 ligge på rett under 900 mill. kroner, noe som utgjør en gjeld pr. innbygger på ca. kr 96 000. Med tanke på det økte rentenivået og usikkerheten knyttet til utviklingen videre framover, er det viktig å ha et gjelds nivå som ikke belaster kommunens økonomi vesentlig utover det som ligger i forslaget til investeringsbudsjett.

Den videre utviklingen i byggekostnader er et usikkerhetsmoment som må nevnes særskilt. Det har vært en økning langt utover vanlig prisvekst på en del materialer og utstyr knyttet til bygg og anlegg. Sammen med høyere lønnsvekst presser det prisene opp på mange tiltak, og det blir spennende å se om dette er fanget godt nok opp. Det er derfor økt risiko for at en del tiltak kan bli dyrere enn det som er forutsatt, og at det kan bli nødvendig med tilleggsbevilgninger for å få realisert noen av prosjektene. Også det taler for at man legger seg på den relativt nøkterne gjeldsutviklingen som er skissert i forslaget.

Det må også i denne sammenheng understrekes hvor viktig det er å ha et tidsperspektiv som strekker seg utover selve økonomiplanperioden. I forhold til de store samfunnsmessige utfordringene, som klima og en aldrende befolkning, er det helt nødvendig. Det vil trolig også være fornuftig i forhold til de samfunnsmessige tiltakene som har som mål å styrke kommunens bo- og arbeidsattraktivitet.

Det er ikke mulig å realisere alle gode tiltak eller å ivareta alle viktige hensyn i løpet av én enkelt økonomiplanperioden. Hvis horisonten utvides fram til 2030, eller til 2035, så er det fullt mulig med en gradvis realisering av en langsiktig strategi som gjør at Flekkefjord utvikles til en kommune som stadig flere, først og fremst unge voksne, ønsker å flytte til eller tilbake til.

10) Samlokalisering helsestasjon, frivilligsentral/BUA og avd. for rehabilitering og mestring

Bystyret vedtok i februar 2022 (BYS-027/22) at den tidligere brannstasjonen skulle ombygges og innredes til bruk for RBU (helsestasjonen, barnevern og PPT), Flekkefjord frivilligsentral og BUA. Det ble satt av en økonomisk ramme for prosjektet og fastslått at det skulle utredes hvordan utearealet sør for bygget kunne innarbeides i planene, samt vurderes om den røde sjøboden kunne bli en del av prosjektet.

Utredningsarbeidet viste at sjøboden ville kunne brukes til lagerformål for BUA, men konkluderte samtidig med at det ville være behov for tilleggsfinansiering. Da saken ble lagt fram for ny behandling i april 2023 (BYS-011/23) ble det foreslått at man valgte en utbyggingsløsning som gjorde det mulig å innpasse også avdeling for rehabilitering og mestring i prosjektet. Dette bl.a. fordi det ville frigjøre arealer ved Tjørsvågheimen og fordi det ville gjøre tilbudet knyttet til rehabilitering og mestring enda lettere tilgjengelig for flere brukergrupper. Bystyret valgte å utsette saken og ba om at man på nytt så prosjektet i sammenheng med uteområde og behovet for parkering, og fikk en nærmere vurdering av byggets tekniske tilstand.

Saken ble så lagt fram for bystyret på nytt i juni 2023 (BYS-020/23). Det ble gitt en vurdering av tidligere benyttet takstmann og lagt fram en ny mulighetsstudie som viste et prosjekt fordelt på to bygninger, dels som et bygg med redusert «fotavtrykk» der dagens bygg er oppført, og dels som en ny bygning mellom den røde sjøboden og Glødgården (Kirkegaten 36). Prosjektet ville kunne gi plass til alle de tidligere nevnte tjenestene, og i tillegg inneholde et attraktivt offentlig tilgjengelig park- og bryggeområde.

Bystyret valgte på nytt å utsette saken og å ta den opp til behandling i forbindelse med økonomiplan og budsjett for 2024. Det ble også bedt om en ny rapport over byggets «beskaffenhet og integritet», og en plan for hvordan man løser økt biltrafikk og gående i øvre del av Kirkegaten.

Det legges med dette fram en oppdatert mulighetsstudie som også innarbeider det arealet bystyret nylig vedtok å kjøpe sør for den røde sjøboden (BYS-037/23). Dette arealet foreslås tatt inn som del av planene, selv om det i forslaget til investeringsprogram er skilt ut som et eget prosjekt. Den reviderte studien viser hvordan det er mulig å utnytte og utvikle dette området på en måte som både tilrettelegger for bedre koordinering av kommunens tverrfaglige innsats - spesielt for barn og unge, som forbedrer tilgjengeligheten til tilbudene i regi av avdeling for rehabilitering og mestring, som legger til rette gode rammer for videreutvikling av frivilligsentralen og BUA, og som samtidig gir helt nye muligheter og kvaliteter for de som benytter tilbudene i Glødgaarden (Kirkegaten 36) og Jobbskolen (Kirkegaten 52).

Som den utvidede mulighetsstudien viser, er det i tillegg til å løse de tjenstemessige behovene på en god måte, også lagt inn et par tilleggsmomenter. Det ene er den muligheten man vil kunne ha for å benytte taket på et nybygg til urbant landbruk eller urbant hagebruk (se f.eks. denne lenken for eksempler <https://www.oslo.kommune.no/natur-kultur-og-fritid/urbant-landbruk/ulike-typer-urbant-landbruk/#gref>).

Denne idéen er tatt med etter innspill fra Kooperativet, som har uttrykt interesse for å se nærmere på hvilke områder og tomter i bysentrum som kan egne seg for en mer «grønn» utnyttelse. En slik bruk av takarealet vil også gi flere og helt nye muligheter for brukerne av bl.a. frivilligsentralen, Glødgaarden og Jobbskolen.

Det andre nye momentet i mulighetsstudien er å gjøre takarealet universelt og allment tilgjengelig i form av en gangbane fra bakkeplan og opp til felleshagen på taket. I tillegg til at dette gjør det mulig for flere å benytte seg av takarealet, vil også selve gangbanen være et attraksjonselement som gjør Hollenderbyen til et enda mer interessant sted å besøke og oppholde seg i. Kombinasjonen av det moderne og det annerledes i tilknytning til rådhusbygget, og det mer tradisjonelle i form av den gamle sjøboden og et neddempet bryggeparkområde sør for denne, vil tilføre Hollenderbyen og Flekkefjord nye og verdifulle miljøkvaliteter.

Trafikksikkerhetsmessig vurderes situasjonen å være forbedret fra da Kirkegaten var utrykningsvei for brannvesenets kjøretøy. Selv med noen parkeringsplasser til brukere rett utenfor bygget, så vil det være anlegget under Øvre park og Vollen som er den store parkeringsreserven på denne siden av bysentrum. Det er ikke ønskelig å legge til rette for parkeringsløsninger som øker biltrafikken internt i Hollenderbyen.

Når det gjelder en ny teknisk tilstandsrapport for bygget hvor brannstasjonen tidligere var, så er dette ikke blitt utarbeidet. Vurderingen er at den tidligere rapporten, som er ni år gammel, avdekket betydelige oppgraderingsbehov, og at disse behovene har økt i omfang siden den tid. Dersom man skal benytte bygget til de formål og som lokaler for de tjenestetilbudene som bystyret tidligere har vedtatt, så vil det mest gunstige, både økonomisk og med tanke på tilpasning til disse behovene, være å rive det gamle bygget.

Alternativet med å la bygget bli stående, og eventuelt kun gjøre de aller mest nødvendige reparasjonene av tak, vinduer mv., vil være en midlertidig løsning. Det vil innskrenke bruksområdene for bygget og representere en dårlig utnyttelse av en kommunalt eid sentrumstomt med stort potensial. Dagens svært begrensede bruk av bygningsmassen som lagerplass, hobbyverksted og mekkested noen få timer i uken, er lite framtidsrettet, og disse funksjonene bør det finnes løsninger for i andre og mindre sentralt plasserte bygg.

11) Bygging av ny 4-avdelingsbarnehage tilknyttet Uenes stadion

Etter ønske fra Læringsverkstedet/Glendrange barnehage overtar Flekkefjord kommune driften ved barnehagen fra 1.1.2024 i form av en virksomhetsoverdragelse. Flekkefjord kommune driver da videre i dagens lokaler tilknyttet eiernes bolighus fram til leieavtalen går ut 31.07.2025. Barnehagen har to avdelinger, og Glendrange barnehage er en del av sentrumsopptaket.

Fra 1.1.2023 etablerte Flekkefjord kommune to ekstra avdelinger i leide brakkemoduler tilknyttet Rauli barnehage. Disse er det inngått leieavtale for 2 år for, og med opsjon for utvidelse med 1 + 1 år til. Dette situasjonsbildet gjør at Flekkefjord vil ha behov for en ny 4-avdelings barnehage i sentrum i nær framtid.

Både i forbindelse med etableringen av to ekstra avdelinger tilknyttet Rauli barnehage i fjor, og i prosessen med overtakelse av driften ved Glendrange barnehage nå, har administrasjonen vurdert om det finnes egnede lokaler eller tomter for en ny 4-avdelings barnehage i sentrumsområdet. Det vil si et område som minst på størrelse med, og helst større, enn området som brukes til Sentrum barnehage. Trellebakken har vært utredet, men har etter hvert blitt vurdert som uegnet til formålet. Valgt område eller tomt bør være i gangavstand fra bysentrum. Dette fordi en god del familier i og nær bysentrum, f.eks. mange innvandrersfamilier, ikke disponerer egen bil. Plassering bør fortrinnsvis være på nordsiden eller østsiden av sentrum.

Følgende områder har vært vurdert sammen med kommunens planavdeling og prosjektledere:

- Et tomteareal vest for bysentrum i Tjørsvåg-/Søylandsområdet. Deler av arealet er i privat eie og dette er en del av byen hvor det allerede finnes 2 barnehager (Kringlatoppen og Litledalen)
- Et tomteareal nord for byen mot Drangeid. Også dette arealet er i privat eie og er for langt borte fra bykjernen til å kunne regnes som gangavstand fra sentrum. Det vil trolig også være utfordringer knyttet til adkomst til tomtearealet.
- Et tomteareal på og ved Uenes Stadion. Kommunen er grunneier, og det finnes arealer innenfor stadionområdet som i dag ikke er bruk og som trolig kan fylle de behovene en barnehage har. Det foreligger planer for større oppgraderingstiltak knyttet til Uenes stadion de neste årene, og disse arbeidene vil potensielt kunne kobles sammen med bygging av en ny barnehage.

De eksisterende, og eventuelt oppgraderte anleggene, på Uenes stadion, gjør at utfordringen med å finne store nok arealer i sentrum til en 4-avdelings barnehage blir litt lettere. Det kan også være en spennende tanke med en temabarnehage («idrettsbarnehage») tilknyttet stadionanlegget. Temabarnehager har ofte lettere for å knytte til seg mannlige ansatte, noe det er det stort behov for i Flekkefjord. Oppgraderingen av treningsbane, tribuneanlegg, friidrettsbane og hovedbane kan ses i sammenheng med en ny barnehage.

Flekkefjord Fotballklubb sitt klubbhus er relativt nedslitt, og bygningsmassen brukes bare delvis til de aktivitetene klubben har. Etablering av nye barnehagelokaler vil kunne kombineres gjennom sambruk med idretten på ettermiddagstid, kveldstid og i helger. Det er allerede etablert en dialog med både fotballklubb, friidrettsklubb og rugbyklubb om disse behovene og mulighetene, og de gir positive tilbakemeldinger.

De ser det som positivt at en barnehage, med tilhørende lekeplassområde, tilfører Uenes stadion og Uenes som bosted en ny dimensjon for barnefamilier. Det er mange som i dag benytter Uenes stadion, og det er et generasjonsskifte på Uenes med en økning i antall barnefamilier. En ny lekeplass innenfor eller like ved stadionområdet, vil gi begge disse gruppene en helt annen opplevelse av området. Det vil samtidig øke attraktiviteten knyttet til bruk av området i forbindelse med større arrangementer.

Noen av utfordringene ved å bygge barnehage her, er nok trafikkforholdene. Det er allerede utfordrende trafikkforhold på Uenes og i veisystemet som leder opp til Uenes stadion. Området fra toppen av Trollaldalen og opp til stadion er kanskje den mest utfordrende strekningen. Uenes har også flere skoler og idrettsanlegg allerede i dag. Veiene er ikke dimensjonert for mye biltrafikk, og det finnes nesten ingen fortau. Før man eventuelt kan starte opp med prosjektering og detaljplanlegging av en ny barnehage tilknyttet Uenes stadion, må det derfor gjøres en utredningsjobb for å få avklart om infrastrukturen tillater en slik nyetablering, og om det er mulig å få på plass nødvendige trafikksikkerhetstiltak på de mest utsatte veistrekningene.

30) Uenes stadion – nytt kunstgressdekke på treningsbane

Eksisterende kunstgressdekke på treningsbanen ble anlagt i 2014. Da ble det også gjennomført et større grunnarbeid med avretting, nye dreneringssystemer og drenerende asfalt rundt selve baneområdet. «Levetiden» på kunstgressanlegg er ca. ti år. I tiden frem til Flekkefjord Sparebank Arena ble ferdig, var det en ekstraordinær høy belastning på kunstgressbanen. Som en del av prosjektet må det vurderes om det er

behov for å oppgradere overvannssystemet rundt banen eller andre deler av den tekniske infrastrukturen. Det er vurdert hva slags innfyll som er egnet med henblikk på at bruk av gummigranulat skal fases ut i løpet av neste 10-års periode. Så langt finnes det ikke alternativer med samme kvalitet som gummigranulat. Det er strenge regler for bruk av gummigranulat på fotballbaner, og disse må ivaretas. Utskifting av kunstgress-dekket vil gi rett på spillemidler.

31) Uenes stadion – garderober, tribune, speakertårn, utstyrsbu mv.

Dette tiltaket må ses i sammenheng med investeringstiltak 11; bygging av ny barnehage. Dersom man velger å benytte tomten som bl.a. gir plass for dagens klubbhus til barnehage, så vil det påvirke rammene for og omfanget av investeringstiltak 31. Om de videre utredningene eventuelt skulle vise at det *ikke* er mulig å få til en barnehage tilknyttet Uenes stadion, så vil det uansett måtte gjøres noe med tribuneanlegg, speakertårn osv., men tiltakene vil da bli noe mer begrensede.

32) Uenes stadion – flomlys hovedbane

Det er etablert flomlys på treningsbanen, og flomlys også på hovedbanen vil kunne utvide brukstiden med 1 – 2 måneder i året. Årsaken til at brukstiden ikke øker enda mer, handler om at hovedbanen fortsatt foreslås å ha naturgress. Dette etter ønske fra FFK. På vinterstid vil det være treningsbanen og Flekkefjord Sparebank Arena som dekker behovet for tilgang til fotballbaner. Flomlys på hovedbanen vil også gjøre at løpebanen kan brukes året rundt og på kveldstid, noe som vil bedre tilbudet til friidrettsutøverne.

33) Uenes stadion – friidrettsanlegg med kunststoffdekke

Løpebanen på Uenes stadion er i dårlig forfatning og trenger oppgradering. Den mest hensiktsmessige måten å løse dette på, spesielt vurdert i et langsiktig perspektiv, er å skifte ut underlaget til et kunststoff-dekke. Et slikt dekke vil oppfylle dagens krav, og tilrettelegge for styrket rekruttering til løping og friidrett. Som en del av prosjektet bør det også vurderes om det på langsiden og i de to halvsirkelene bak målene på fotballbanen bør legges til rette for andre typer friidrettsøvelser.

Samlet sett vil de fire foreslåtte prosjektene (tiltak 30, 31, 32 og 33) representere en solid oppgradering og modernisering av fasilitetene på Uenes stadion. Sammen med Flekkefjord Sparebank Arena, oppgradering av nærmiljøanlegg, skateparkanlegg, badeplassen Grønnes, og nye anlegg nedenfor Kråketona, vil dette være en satsing forankret i folkehelseetaten og skape nye aktivitetsarenaer der kommunens innbyggere kan møtes og oppleve fellesskap, uavhengig av sosial status, etnisitet eller andre skiller.

34) Flekkefjord Sparebank Arena

Prosjektets plass i investeringsprogrammet er knyttet til en tidsforskyvning for mottak av spillemidler.

35) Helårs skateparkanlegg

Det har tidligere vært noen utfordringer knyttet til støy ved skateparken i Sundegaten. Belastningen varierer litt mht. alderen på brukerne og hvordan de bruker anlegget. Selv om det er mulig å begrense åpningstidene, vil en mer permanent løsning være å gjennomføre fysiske støyskjermingstiltak. Dette for å sikre at aktiviteten i skateparken kommer innenfor de retningslinjene som er gitt. Det er utarbeidet skisser for en ny gjerde- og takløsning som vil kunne bidra til at støynivået reduseres til et akseptabelt nivå. Det må legges opp til en gradvis og erfaringsbasert gjennomføring av tiltak med tilhørende målinger, slik at man gjennom utprøving får testet ut hvor omfattende inngrep som er nødvendige for å få redusert støybelastningen.

36) Pumprack-anlegg Kråketona – med baner for sandvolleyball og basketball

Pumprack-banen prosjekteres sammen med sandvolleyballbane og basketballbane. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med prosjektet og som har laget en mulighetsstudie som omfatter langt mer enn de tre nevnte anleggene. Det gjenstår fortsatt å hente inn oppdaterte kostnadskalkyler. Finansieringen er forutsatt å skulle skje med bruk av investeringsmidler i budsjettet, midler avsatt på fond, spillemidler, samt gaver og innsamlede midler. Prosjektet er tenkt ferdigstilt i løpet av 2024, og samlet finansieringsopplegg må ses i sammenheng med tiltak 37.

37) Aktivitetspark i bysentrum

Bystyret satte i fjor av midler til både pumprack-anlegg (jf. tiltak 36) og aktivitetspark. Med fokus på realisering av anlegget mellom Kråketona og Stangsvingen i 2024, så vil det være naturlig å planlegge aktivitetsparken i 2024 og realisere den året etter. Området som peker seg ut som mest aktuelt er Vollen –

mellom fotballbanen/isbanen og Kildegaten. Her er det i dag en lekeplass og en basketballbane. Med et nytt anlegg nedenfor Kråketona bør det være mulig å utnytte basketballbanen bedre. Det tilgjengelige arealet bør ses i sammenheng slik at man kan vurdere hva som evt. skal være igjen av det som allerede finnes her, og hvilke nye aktivitetsapparater og installasjoner som bør komme på plass. Også her vil finansieringen være en kombinasjon av kommunale midler, spillemidler, gaver og andre innsamlende midler.

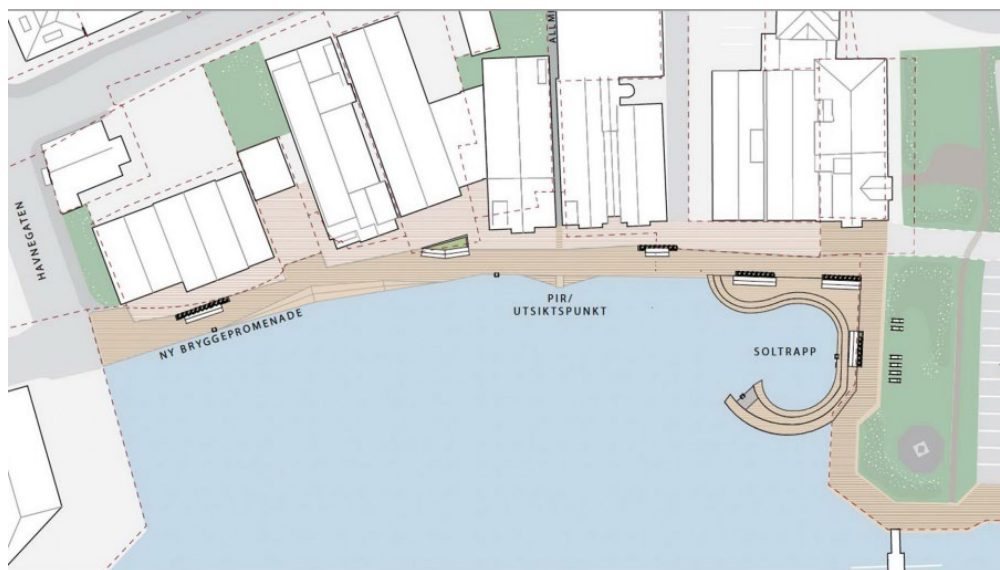
39) Oppgradering av nærmiljøanlegg - spillemidler

Det har de siste årene blitt gjennomført oppgradering av en rekke nærmiljøanlegg, bl.a. på Kråketona, i Litledalen og Wahlsodden. Ny ballbinge ved Flekkefjord ungdomsskole har også kommet på plass. Ferdigstillelse gjenstår for noen få anlegg, eksempelvis i Frydenlund. Nærmiljøanleggene er en god investering i folkehelse og aktivitetsmiljø, og bidrar til at kommunen har attraktive bomiljøer som familier ønsker å bo-sette seg i. Prosjektets plass i investeringsprogrammet for 2024 – 2027 er knyttet til tidsforskyvning for mottak av spillemidler.

40) Strandpromenade Tollbodbrygga - Eschebrygga

Det har på tidligere strategisamlinger for bystyret og i økonomiplansammenheng blitt pekt på tre viktige byutviklingstiltak som er forankret i vedtatt kommunedelplan for bykjernen, men som det gjenstår å realisere. Disse tiltakene er: Promenade på østsiden av Elva (mellom Hotell Maritim og gangbroa), ny gangbro over Elva (mellom Kranebrygga og Rådstubrygga) og promenade mellom Tollbodbrygga og Eschebrygga.

Reguleringsplanen for promenaden mellom Tollbodbrygga og Eschebrygga er lagt ut på høring (US-051/23), og er derfor det byutviklingstiltaket som det potensielt er mulig å realisere først. Dette er også bakgrunnen for at tiltaket foreslås prioritert, og med ferdigstillelse i 2025. Planforslaget innebærer at alle grunneierne vil få en privat sone nærmest sine egne bygg, og at det på utsiden etableres en offentlig tilgjengelig strandpromenade med både gangsoner og områder for opphold. Nedenfor er en illustrasjon som viser noen av de mulighetene som *kan* ligge innenfor rammene av en slik plan, samtidig som det understrekes at detaljering vil måtte skje i etterkant av vedtatt reguleringsplan.

Parallelt med høringsrunden vil det bli lagt til rette for dialog med grunneierne. Målsettingen er å få til utbyggingsavtaler med de berørte grunneierne, der de private og offentlige hensynene ses i sammenheng, for på den måten sikre en helhetlig gjennomføring med avklarte rammer for fordeling av kostnader.

41) Ny gangbro over Elva – mellom Kranebrygga og Rådstubrygga

Forslaget om bygging av en ny gangbro i nordre del av Elva, mellom Kranebrygga på østsiden og Rådstubrygga på vestsiden, ble tatt med i økonomiplansammenheng for fem år siden. Tiltaket ligger inne i vedtatt økonomiplan med planlagt oppstart i 2026. Denne tidsplanen foreslås videreført og det er lagt inn fullfinansiering og planlagt ferdigstillelse i 2027.

I tillegg til å redusere gangavstanden mellom skolene og idrettsarenaene på Uenes, boligområdet i Dannevika og bykjernen, er kanskje viktigste argumentet for en ny gangbro over nordre del av Elva at dette vil gi et løft og nytt liv til Hollenderbyen. Hollenderbyen er en av Flekkefjords mest besøkte attraksjoner. Den har

mange kvaliteter, og de siste årene har mange av de offentlige arealene og eiendommene i dette området blitt satt i stand og tilgjengeliggjort for allmennheten. Den foreslåtte bruken av den tidligere brannstasjonen, sjøboden og det tilhørende uteområdet nord og sør for sjøboden (investeringstiltak 10) er ett annet av de viktige grepene for å løfte fram Hollenderbyen som en levende del av byen der mennesker kan trives.

Arkitektfirmaet Trollveggs forslag til ny gangbro har en enkel og transparent utforming. Broløsningen krever ingen pæler ute i Elva, og innebærer at en prefabrikkert broprofil kan monteres på brokar på hver side. Selingshøyden fra de to andre broene lenger sør i Elva beholdes i minst fem meters bredde. Byen vil med en slik løsning bli knyttet sammen med en slank brokonstruksjon som i liten grad krever areal på land. Det vil måtte utarbeides en reguleringsplan og detaljeringen må være innenfor rammene av denne planen.

42) Elvepromenade Elva øst – mellom Hotell Maritim og gangbroa

En ny promenade langs østsiden av Elva, mellom Hotell Maritim og gangbroa, ligger inne i vedtatt økonomiplan. Realisering av promenaden vil kreve reguleringsplan, og tiltaket er derfor foreslått lagt inn mot slutten av planperioden. Det er startet en dialog med noen av grunneierne for å se nærmere på deres behov og innspill til en slik offentlig tilgjengelig promenade, men dette arbeidet er ikke sluttført. Promenaden på østsiden vil, på samme måte som den på vestsiden, bli foreslått lagt «på utsiden» av dagens bryggefront slik at det ikke blir noen reduksjon i det private tomtearealet. Sammen med de to broene, vil man gjennom et slikt tiltak få et trivelig og bilfritt miljø rundt denne delen av Elva, noe som vil være attraktivt både for barn, unge, voksne, eldre, næringsdrivende og besøkende.

44) Oppgradering av eksisterende bryggeanlegg

I forbindelse med etablering av promenaden langs vestsiden av Elva, ble også bryggedekket videre opp mot Torget og bybroa fornyet og oppgradert. Det har også blitt gjort tiltak ved en oppgradering av kommunens brygge i Rasvåg og bygget en ny betongmur langs deler av kommunens strandeieendom i Havnegaten – like ved den nylig oppgraderte rampen for utsetting av småbåter. Det har de siste par årene også blitt foretatt en betydelig oppgradering av området nedenfor Krambua ved museet og blitt bygget en ny brygge.

Planen var å utbedre Rådstubrygga, dvs. området mellom Musikkens Hus og Elva, i 2023. Det handler om utskifting av både bryggedekke, pæler og bjelker. Grunnet kapasitetsmessige utfordringer, vil tiltaket måtte forskyves til 2024 og de ubrukte midlene i 2023 foreslås overført. Det største tiltaket som gjenstår handler om Tollbodbrygga, og det er foreslått satt av investeringsmidler til nødvendig oppgradering av dette viktige bryggeanlegget i 2024.

45) Fjellparken – oppgradering og videreutvikling

Det har i løpet av 2023 blitt gjort tiltak knyttet til sittedribunene, ny miniscene og gangvei opp til denne, samt noen andre mindre oppgraderinger og sikringstiltak, herunder forbedret tilgjengelighet for bevegelseshemmede. Noen av tiltakene som gjenstår er omfattende og ganske kostnadskravende, og krever grundig planlegging og prosjektering. Det gjelder bl.a. utvidelse og utbedring av hovedscene og oppføring av toalettbygg. Detaljplanlegging av disse enkelttiltakene vil måtte skje i nær dialog med styret for Fjellparkfestivalen, samt andre aktuelle brukere av anlegget. De midlene som ikke er benyttet i 2023 vil bli foreslått overført til neste år, og den nye runden med tiltak planlegges gjennomført våren 2024. Avhengig av hvor omfattende tiltak det handler om og hvor mye planlegging og prosjektering som behøves, så kan det være at noen tiltak også må skyves til høsten 2024 eller til første del av 2025. Dette, og om de økonomiske rammene som så langt er lagt inn i investeringsprogrammet er tilstrekkelige for å få realisert de ønskede tiltakene, vil trolig bli avklart i løpet av de nærmeste månedene.

46) Friområder og folkehelseiltak

De siste årene har det blitt gjennomført en rekke tiltak for å tilgjengeliggjøre og istandsette områder til bruk for allmennheten. Ikke minst gjelder det ute i fjorden, med flere nye bryggeanlegg og en opparbeiding som gjør det mulig å gå i land for familier. Det største tiltaket i 2022 var bygging av gapahuk på Husøy utenfor Hidra, mens det i 2023 har blitt bygget en ny flott kystledhytte i Tarmevika på Andabeløy. Ofte handler slike prosjekter om at flere aktører går sammen. I tillegg til kommunen er gjerne aktører som Statsforvalteren, Miljødirektoratet, Skjærgårdstjenesten, FOT eller Lister Friluftsråd involvert. Ved å ha noen egne midler tilgjengelig, har kommunen mulighet til å realisere slike tiltak i samarbeid med andre. En sti med universell utforming ut til Olsbys utsikt har blitt spilt inn som et mulig tiltak knyttet til midlene som lå i 2023-budsjettet. Det gjenstår noen avklaringer mht. løøsning og kostnader før en beslutning om dette kan bli tatt. Det fireårige oversiktsdokumentet over helsetilstanden som kommunen plikter å utarbeide (jf. folkehelseoven § 5) kan også gi nyttige innspill til hvilke tiltak som det vil være riktig å prioritere.

47) Sti mellom Snerthammerveien og badeplassen i Raulibukta

Bystyret vedtok i desember 2023 å legge inn 1 mill. kroner til opparbeidelse av turstien mellom Snerthammerveien, mer presist fra gangveien ned til småbåtanlegget nedenfor Rauli Panorama, og de kommunale badeplassene i Raulibukta. Det har blitt gjort en rekartlegging av slåttemark for å ha et oppdatert kunnskapsgrunnlag om de utvalgte naturtypenes lokalisering og utbredelse. Statsforvalteren uttaler i sin høringsuttalelse til kommunedelplan for sentrumsområdet at de i utgangspunktet er positive til at kommunen vil legge til rette for en kyststi langs sjøen som gjør strandsonen tilgjengelig for flere. Det vil i løpet av de nærmeste månedene bli jobbet videre med å finne en skånsom og tilpasset trasé for stien, og opparbeidelse forutsettes å kunne skje i løpet av våren 2024.

48) Opprustning av oppholdsområde i Raulibukta

Motivert av kommunens planer for en tur-/kyststi mellom Snerthammerveien og Grønnes, har Rauli Sør Vel tatt kontakt for å se på mulighetene for oppgraderingstiltak knyttet til de kommunale badeplassene i Raulibukta. Konkret har det kommet innspill om utbedring av stupetårnet, etablering av en gapahuk og legge enda bedre til rette for lek, rekreasjon og soling. I forbindelse med kommunedelplanarbeidet, har også FOT (Flekkefjord og Oplands turistforening) både kommet med høringsinnspill og bedt om et møte med kommunen for å luften sine forslag til hvordan området i og rundt Raulibukta kan videreutvikles. Det foreslås derfor satt av midler til en kommunal egenandel, som sammen med tilskudds- og gavemidler, kan benyttes til å innfri noen av de ønskene og behovene som er spilt inn. En slik start kan også danne grunnlag for en mer helhetlig og omfattende plan for videreutvikling dersom det skulle være ønske om og rom for det.

49) Tursti mellom badeplassen på Grønnes og Grønnesbukta

I forslaget til kommunedelplan for sentrumsområdet er det som nevnt foreslått planlagt en sammenhengende tursti mellom Snerthammerveien og Grønnes. Mens ett annet tiltak fokuserer på den østlige delen av strekningen, så foreslås det her å starte kyststien også fra den vestlige delen, og starte med å få etablert en sti langs sjøen fra stupetårnet på Grønnes og bort til gapahuken i Grønnesbukta. Kommunen er selv grunneier av ca. 2/3 av strekningen, mens det for eiendommen nærmest Grønnesbukta er tatt inn et vilkår om at kommunen har rett til å anlegge en sti over eiendommen mellom hytten og sjøen, og til å opplyse om at allmennheten har tilgang. Det vurderes derfor som fullt ut mulig å realisere dette tiltaket innen rimelig tid.

Eksempelbilder

50) Opparbeidelse av tomt ved Elva

Bystyret vedtok som nevnt tidligere i høst å erverve en strandeiendom i Kirkegaten på ca. 430 kvm. for å opparbeide et allment tilgjengelig grøntareal ned mot Elva, og å se dette arealet i sammenheng med andre kommunale funksjoner i området (BYS-037/23). Det er i den utvidede mulighetsstudien knyttet til investeringstiltak 10 vist én mulig utnyttelse av området, men dette vil måtte detaljprosjekteres. Selv om det er naturlig å se disse to tiltakene i sammenheng, så foreslås budsjettmidlene til selve grøntarealet ned mot Elva lagt inn som egne budsjettposter.

51) Skottelia – bygging av fortau

I juni 2023 vedtok bystyret en utbyggingsavtale for etablering av fortau mellom nedre del av Skottelia og ned mot Grønnes barnehage (BYS-024/23). Forutsetningen var at kommunens kostnadsandel skulle innarbeides i investeringsbudsjettet for 2024, og dette er bakgrunnen for tiltaket.

52) Dagsturhytta

Prosjektet er realisert og hytta er plassert på toppen av Skredderstien opp til Storeheia – til stor glede for både unge og eldre. At tiltaket er med i investeringsprogrammet for 2024 – 2027 handler om tidsforskyvning knyttet til mottak av spillemidler.

Generelt er det sånn at kostnadsanslagene er mest presise for tiltakene som er foreslått tidlig i økonomiplanperioden. Men usikkerheten har blitt betydelig større de siste årene, og vi vet både fra egne erfaringer og eksempler fra andre kommuner at det oftere enn før er vanskelig «å treffe» med kalkylene. Det er derfor en økt risiko for at noen prosjekter kan bli dyrere enn forutsatt. For prioriteringer mot slutten av planperioden er det forsøkt gitt estimater uten at konkrete kostnadskalkyler er innhentet. Årsaken er todelt: Det er som regel først når bystyret har vedtatt at et tiltak prioriteres, at større planleggings- og prosjekteringsressurser stilles til disposisjon. Den andre hovedgrunnen er at man har mer tid på å bearbeide og videreutvikle de prosjektene som først skal komme til utførelse mot slutten av perioden. Noen ganger gjenstår det å avklare formelle forhold, lokalisering, omfang og bygningsmessige alternativer. Dette vil kunne påvirke kostnadsbildet for prosjektene. Det er viktig for politisk nivå og omgivelsene å være oppmerksom på denne dynamikken og være klar over at det ofte vil oppstå behov for justeringer når selve beslutningen om kontraktsinngåelse skal tas.

Det ville også denne gangen vært enkelt å gjøre listen over foreslåtte investeringstiltak mye lenger. En rekke gode forslag finnes fra tidligere år og det blir hvert eneste år spilt inn nye behov og ønsker. Samtidig må det foretas prioriteringer der man vurderer om de foreslåtte tiltakene enten er nødvendige slik at det *må* settes av økonomiske ressurser, eller om tiltakene vurderes så virkningsfulle at de *bør* bli prioritert, sett i lys av de mål og ambisjoner bystyret har for utviklingen av Flekkefjord kommune.

2.6 Investeringsbehov fram mot 2030

Mange hevder at det viktigste en kommune gjør, er å prioritere de lovpålagte oppgavene. Det er på sett og vis selvsagt, men også et annet perspektiv hører med: En kommune som ikke er et attraktivt sted å flytte til, et sted å søke arbeid og et sted å drive virksomhet, vil oppleve en negativ befolkningsutvikling og få sitt inntektsgrunnlag svekket. Det gjør det vanskeligere også å ivareta også de lovpålagte oppgavene og kan bety at omfanget eller kvaliteten på slike tjenester blir redusert. Det må derfor legges til rette for en konstruktiv debatt om hva som er de mulige, de riktigste og de mest effektive satsingene.

Samtidig som det er enklest å fokusere mest på neste budsjettår og den nærmeste økonomiplanperioden, må man huske på at kommunen «alltid» skal være der, og at man derfor må legge til grunn også et mer langsiktig og bærekraftig perspektiv. Det å tenke 10, 15 og 20 år fram i tid, og i ulike fora sette av tid til å drøfte prioriteringer utover den til enhver tid gjeldende økonomiplanperiode, vil bli stadig viktigere.

Flekkefjord kommune er på mange måter «heldig» i den forstand at vi ikke har svært store enkeltprosjekter som av hensyn til demografisk utvikling, lovpålagte krav eller mangelfulle bygg og anlegg vil måtte finne sin løsning de neste 10 – 12 årene. Det er fortsatt mange og store behov, men selv de største enkeltprosjektene er på under 100 mill. kroner, noe som gjør det mulig å fordele prioriteringene over tid, tilpasset de økonomiske realitetene kommunen må forholde seg til.

2.7 Målepunkter

Det er sjelden enkelt å finne gode og presise målepunkter for å sjekke ut om de prioriterte tiltakene knyttet til samfunnsutvikling får den slutteffekten man ønsker å oppnå. Mange faktorer spiller sammen. Noen ganger påvirker de hverandre positivt og forsterker hverandre. Et eksempel på det er når kommunal tilrettelegging eller bygging av ny infrastruktur fører til etablering av nye næringskonsepter eller kan gi styrket grunnlag for allerede etablerte virksomheter.

Andre ganger gjør tiltakene at det kan oppstå interessekonflikter og dilemmaer. Økt attraktivitet og mer besøk til kommunen, spesielt i hektiske sommermånedene, gir økt biltrafikk og behov for mer parkering, styrket byrenhold og enda bedre ivaretagelse av de offentlige oppholdsarealene.

Siden det sjelden er sikre årsakssammenhenger mellom kommunens prioriteringer og de effektene som oppnås, så er det begrunnelsene for de foreslåtte tiltakene og prioriteringene som må holdes opp mot hverandre og vurderes. Har vi erfaringer som tilsier at det foreslåtte tiltaket vil bringe oss i riktig retning? Har vi tro på at det vil være effektive grep for å løse de problemene vi har identifisert? Er det rimelig å anta at vi med disse tiltakene vil lykkes med å påvirke utviklingen i en retning som utvikler Flekkefjord positivt? Eller må vi rett og slett teste ut – ta sjansen på at det kan fungere, selv om det ikke er prøvd før?

Sannsynligvis vil vi som oftest ikke ha helt sikker kunnskap om hva som var det aller viktigste, men noen indikatorer vil fortsatt kunne være:

- Hvordan utvikler folketallet og alderssammensetningen i befolkningen seg?
- Hvordan rangeres kommunen i ulike målinger og sammenligninger med andre?
- Klarer kommunene og de private virksomhetene å rekruttere den kompetansen de trenger?
- Bidrar tiltak til at internasjonale, nasjonale, regionale og lokale mål i større grad blir oppfylt?
- Legger vi til rette for at flere kan leve gode liv i Flekkefjord, uavhengig av alder og bakgrunn?

Hva som til slutt viste seg å være de viktigste tiltakene og mest virkningsfulle grepene får vi kanskje ikke vite. Men at det blir tatt flere gode initiativ – at kreativiteten får et visst spillerom – at det blir samarbeidet på tvers av sektorer og interesser – at man legger vekt på gjennomføring og realisering – at man anerkjenner hverandres rolle og betydning – og at man vil hverandre vel - er trolig helt grunnleggende.

*En god by er som en god fest –
folk bliver meget længere, end de troede –
fordi de morer sig og har det dejligt*

*Jan Gehl
Dansk arkitekt*

3 Driftsrammer og tiltak

Dette kapitlet gir en økonomisk oversikt over driften i Flekkefjord kommune, med noen hovedlinjer og kommentarer. Det inneholder også den forskriftsmessige bevilgningsoversikten som skiller mellom det bystyret selv vedtar og de rammene og fullmaktene rådmannen har innenfor de ulike budsjettområdene. Kapitlet gir til slutt en oversikt (tabell) over de driftstiltak som fremmes.

Det henvises til kapittel 5 mht. hvilke budsjettforutsetninger som er lagt til grunn, samt utdrag fra forslaget til statsbudsjettet og rådmannens vurderinger av ulike risikoforhold.

3.1 Økonomisk oversikt i drift samlet

tall i 1000 kr. (nominelle 2024kr.)

	Regnskap 2022	Opr. bud. 2023	2024	2025	2026	2027
Rammetilskudd inkl. inntekstutjevning	-344 106	-361 511	-404 906	-404 906	-404 906	-404 906
Innteks- og formuesskatt	-299 851	-279 691	-300 915	-300 915	-300 915	-300 915
Eiendomsskatt	-37 737	-38 300	-42 350	-42 350	-42 350	-42 350
Andre skatteinntekter (konsesjonsavgift)	-768	-11 350	-2 570	-2 570	-2 570	-2 570
Mømskompensasjon	-21 595	-15 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
Sykepengerefusjoner	-35 092	-6 471	-6 855	-6 855	-6 855	-6 855
Andre refusjoner og tilskudd fra staten	-75 054	-110 932	-130 397	-130 397	-130 397	-130 397
Refusjoner og tilskudd fra andre	-101 786	-30 752	-29 919	-29 919	-29 919	-29 919
Brukerbetalinger	-41 492	-41 422	-39 217	-40 717	-40 717	-40 717
Salgs- og leieinntekter	-69 648	-64 433	-71 092	-71 606	-71 606	-71 606
Sum driftsinntekter	-1 027 129	-959 862	-1 050 222	-1 052 235	-1 052 235	-1 052 235
Lønnsutgifter	521 708	519 215	577 941	578 160	576 400	576 620
Sosiale utgifter	135 510	146 387	164 178	164 239	163 799	163 829
Kjøp av varer/tjenester i kommunal prod.	277 552	229 393	246 988	245 990	244 940	243 990
Kompensasjonsberettiget mva	21 595	15 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Andre overføringer og tilskudd til andre	15 996	37 965	12 208	12 073	12 073	12 073
Avskrivinger	43 019	37 409	44 007	44 007	44 007	44 007
Sum driftsutgifter	1 015 380	985 368	1 067 321	1 066 468	1 063 218	1 062 518
Brutto driftsresultat	-11 748	25 505	17 100	14 233	10 983	10 283
Renteinntekter	-5 296	-7 273	-10 830	-10 970	-10 980	-11 250
Utbytte	-19 333	-41 990	-37 000	-37 000	-34 000	-34 000
Renteutgifter og låneomkostninger	16 366	26 210	37 802	39 104	37 494	36 658
Avdrag på lån	31 220	31 244	32 618	33 739	34 646	36 764
Utlån	0	0	0	0	0	0
Netto finansutgifter	22 957	8 190	22 590	24 873	27 160	28 172
Motpost avskrivinger	-43 019	-37 409	-44 007	-44 007	-44 007	-44 007
Netto driftsresultat	-31 811	-3 713	-4 317	-4 901	-5 863	-5 552
Avsetninger til / bruk av bundne driftsfond	739	-1 106	792	1 306	1 306	1 306
Avsetn til disposisjonsfond - fra overskudd	20 165	4 920	3 525	3 595	4 558	4 246
Avsetninger til / bruk av disposisjonsfond	0	-7 700	-8 000	-3 000	-6 000	0
Overføring til investering	10 907	7 600	8 000	3 000	6 000	0
Sum disp. eller dekn. av netto driftses	31 811	3 713	4 317	4 901	5 864	5 552
Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	3,10 %	0,39 %	0,41 %	0,47 %	0,56 %	0,53 %

Økonomisk oversikt er satt opp i h.t. gjeldende forskrifter, og gir en samlet oppstilling over alle inntekter og hvordan disse disponeres. Her skiller det mellom drift, finans og avsetninger. I tabellen angis kostnader med plusstegn og inntekter med minustegn. Økonomiplanperioden er sammenholdt med opprinnelig budsjett 2023 og sist avlagte regnskap for 2022. Alle tall i kommende fire år er lagt inn som nominelle 2024-kroner. Det vil si at det ikke er lagt inn tall for videre lønns- og prisstigning etter 2024.

Det er enkelte inntekter (sykepengerefusjoner, tilskudd mv.) som kan være vanskelige å stipulere på forhånd, og som derfor ikke er tatt med i budsjettet. Dette er inntekter som også har en tilhørende kostnads- side, og som derfor heller ikke er tatt med. Kommunens regnskapstall er av den grunn noe høyere enn budsjettallene, men det skal i utgangspunktet ha liten innvirkning på driftsresultatet.

Brutto driftsresultat sammenholder alle driftsinntekter og driftskostnader hvor avskrivninger (som er uttrykk for verdiforringelse på kommunens anleggsmidler) er medregnet.

Netto driftsresultat trekker inn finansposter, med renter og utbytte, og tar med avdragene i stedet for avskrivninger. I Flekkefjord er netto driftsresultat høyere enn brutto driftsresultat. Dette er blant annet fordi kommunens andel av utbytte fra Å Energi inngår i nettoresultatet.

Bruk av og avsetninger til fond framkommer også i den økonomiske oversikten. Budsjettert overskudd settes av til disposisjonsfond, og er i oversikten skilt ut som en egen linje.

Resultatgrad – kommunens budsjetterte driftsresultat

Resultatgrad måles som netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter, og bystyret har vedtatt følgende mål for kommunens netto driftsresultat:

Målsetting:	
<i>Resultatgrad skal som et gjennomsnitt*) være minst 1,5 %, og det skal over tid budsjetteres for en resultatgrad på minst 1,75 %</i>	
<i>*) beregnet for hver fireårsperiode</i>	

RESULTATGRAD	Regnskap				Oppr bud 2023	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022		2024	2025	2026	2027
Netto driftsresultat	4 559	20 764	23 368	31 811	3 713	4 317	4 901	5 863	5 552
Resultatgrad	0,52 %	2,34 %	2,54 %	3,10 %	0,39 %	0,41 %	0,47 %	0,56 %	0,53 %

Resultatgraden har de siste fire regnskapsårene i gjennomsnitt vært 2,12 %. Det betyr at kommunens vedtatte målsetting har vært ivaretatt i denne perioden. Tallene for 2023 gjelder opprinnelig budsjett. De siste prognosene indikerer at årets resultat mest sannsynlig vil bli litt bedre enn opprinnelig budsjettert.

Rådmannens forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 gir en resultatgrad for økonomiplanperioden under ett på 0,49 %. Det er betydelig lavere enn bystyrets målsetting. Rådmannens vurdering er likevel at det kan være forsvarlig, gitt at tjenesteområdene i klarer å drive innenfor de budsjetttrammene som de blir tildelt og at kommunens disposisjonsfond er på et akseptabelt nivå. Alternativet, som vil raskt vil kunne bli aktuelt dersom man ikke lykkes med forutsatt omstilling eller makter å holde seg innenfor de vedtatte driftsrammene, er å foreta reduksjoner i tjenestetilbudet til kommunens innbygger, eller hente inn mer inntekter, f.eks. gjennom økt eiendomsskatt.

Det sier seg selv at så små driftsmarginer setter strenge krav til økonomistyring og budsjett disiplin. Et reelt resultatnivå ned mot 0 vil ikke være bærekraftig over tid, og det må derfor kontinuerlig jobbes med omstillings- og effektiviseringstiltak for å styrke balansen mellom kommunens driftsinntekter og driftskostnader.

Disposisjonsfond

Kommunen har fire ulike typer fond. Det skilles mellom bundne og ubundne fond, både for kapitalfond og driftsfond. Kapitalfond er forbeholdt investeringer, mens de bundne driftsfondene er forbeholdt bestemte formål. Det er kun disposisjonsfondene (de ubundne driftsfondene) som er den reserven eller bufferen kommunen har tilgjengelig til *drift* dersom uforutsette forhold gir kommunen økonomiske utfordringer.

Disposisjonsfondene representerer slik sett kommunens frie oppsparte midler som kan brukes til å møte uforutsette hendelser og dempe behovet for umiddelbare endringer i kommunens tjenesteyting og tilbud. Opparbeidede disposisjonsfond kan også benyttes til finansiering av prioriterte enkelttiltak.

Kommunens målsetting for disposisjonsfond ble i fjor oppjustert og lyder nå:

Målsetting:

Flekkefjord kommune skal ha disposisjonsfond som utgjør minst 10 % av driftsinntektene og det skal over tid budsjetteres for at disposisjonsfondene skal utgjøre minst 12,5 % av driftsinntektene.

Flekkefjord kommune har de senere år kunnet bygge opp fond ved å sette av størstedelen av overskuddene fra drift. Det har gjort kommunen noe mindre sårbar og gir bedre tid til å foreta nødvendige omstillingstiltak.

DISPOSISJONSFOND	Regnskap				Prog 2023	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022		2024	2025	2026	2027
Årets avsetning*					6 500	3 525	3 595	4 558	4 246
Årets bruk *					-6 500	-14 000	-9 000	-15 000	-10 000
Disposisjonsfond 31.12	78 066	100 241	119 199	139 364	139 364	128 889	123 484	113 042	107 288
I % av bto.driftsinnt. **	8,98 %	11,29 %	12,94 %	13,57 %	13,05 %	11,60 %	10,69 %	9,41 %	8,59 %

*) Prognose pr. oktober 2023

**) Brutto driftsinntekter er indeksregulert med 4% pr. år etter regnskap 2022

I tabellen ovenfor er dagens beholdning av disposisjonsfond justert med den bruk som økonomiplanen legger opp til og prognosene for avsetninger fra overskudd. I hele økonomiplanperioden vil bruken være større enn de nye budsjetterte avsetningene. Vedtaket knyttet til Kirkesenteret utgjør alene 16 mill. kroner.

Nøkkeltallet for soliditet vil, ut fra disse forutsetningene, bli redusert fra 13,6 % i 2022 til **ca. 8,6 %** i 2027 og vil i slutten av perioden være lavere enn gjeldende målsetting. Kommunen vil, selv om det ikke er ønskelig ut fra et økonomifaglig ståsted, alternativt kunne lånefinansiere noen av de investeringstiltakene hvor det fram til i dag er gjort vedtak om å benytte disposisjonsfond som finansieringskilde.

3.2 Fordeling av driftsrammer

Bevilgningsoversikten stiller opp budsjettet slik at den samlede bevilgningen som fordeles ut på hovedtjenestemrådene framkommer av linje 6 i oversikten (sum bevilgninger drift, netto).

Bevilgningsoversikt - drift

tall i 1000 kr. (nominelle 2024 kr.)

	Regnskap 2022	Opr. bud. 2023	2024	2025	2026	2027
Rammetilskudd (inkl. inntektsutjevning)	-344 106	-361 511	-404 906	-404 906	-404 906	-404 906
Skatt på inntekt og formue	-299 851	-279 691	-300 915	-300 915	-300 915	-300 915
Eiendomsskatt	-37 737	-38 300	-42 350	-42 350	-42 350	-42 350
Andre generelle driftsinntekter	-75 822	-83 250	-86 391	-86 391	-86 391	-86 391
Sum generelle driftsinntekter	-757 516	-762 752	-834 562	-834 562	-834 562	-834 562
Sum bevilgninger drift, netto	702 749	750 849	807 655	804 789	801 539	800 839
Avskrivninger	43 019	37 409	44 007	44 007	44 007	44 007
Sum netto driftsutgifter	745 768	788 258	851 662	848 795	845 545	844 845
Brutto driftsresultat	-11 748	25 506	17 100	14 233	10 983	10 283
Renteinntekter	-5 296	-7 273	-10 830	-10 970	-10 980	-11 250
Utbytte	-19 333	-41 990	-37 000	-37 000	-34 000	-34 000
Renteutgifter	16 366	26 210	37 802	39 104	37 494	36 658
Avdrag på lån	31 220	31 244	32 618	33 739	34 646	36 764
Netto finansinntekter /-utgifter	22 957	8 190	22 590	24 873	27 160	28 172
Motpost avskrivninger	-43 019	-37 409	-44 007	-44 007	-44 007	-44 007
Netto driftsresultat	-31 810	-3 713	-4 317	-4 901	-5 863	-5 552
Overføring til investering	10 907	7 600	8 000	3 000	6 000	0
Avsetninger til bundne driftsfond	6 872	426	2 076	2 076	2 076	2 076
Bruk av bundne driftsfond	-6 134	-1 533	-1 283	-770	-770	-770
Avsetninger til disposisjonsfond (oversk.)	20 165	4 920	3 525	3 595	4 558	4 246
Bruk av disposisjonsfond	0	-7 700	-8 000	-3 000	-6 000	0
Sum disponeringer av netto driftsresultat	31 810	3 713	4 317	4 901	5 864	5 552
Fremført til indekning i senere år	0	0	0	0	0	0

Den samlede bevilgningen (jf. linje 6 i bevilgningsoversikten ovenfor) er i tabellen nedenfor fordelt på tjenesteområder. Det er disse netto driftsrammene bystyret fastsetter gjennom sin budsjettbehandling.

Fordelte driftsrammer – rådmannens del

tall i 1000 kr. (nominelle 2024 kr.)

	Regnskap 2022	Opr. bud. 2023	2024	2025	2026	2027
Stab og virksomhetsstøtte	54 750	56 651	62 578	62 645	62 395	62 695
Skole og kompetanse	144 116	144 852	157 260	156 260	156 260	156 260
Barnehage	76 175	81 431	90 335	90 335	90 335	90 335
RBU	33 824	37 993	40 434	39 434	38 434	37 434
Kultur	12 252	11 646	12 958	12 958	12 958	12 958
Helse og omsorg	262 142	268 327	288 659	288 339	286 339	286 339
Aktivitet og integrering	28 088	43 689	46 531	46 531	46 531	46 531
Samfunn og teknikk	75 075	71 836	67 582	66 969	66 969	66 969
Finans	16 327	34 423	41 318	41 318	41 318	41 318
Sum fordelt	702 749	750 849	807 655	804 789	801 539	800 839

Det meste av finansområdet inngår i bevilgningsoversikten, men det kommer noen elementer i tillegg. Det gjelder lønns- og pensjonsreserve, AFP-kostnader, overføringer til kirken, samt merverdiavgift med kompensasjon. Nedenfor følger en nærmere spesifisering siden finansområdet ikke har et eget avsnitt i kap. 6.

tall i 1000 kr. (nominelle 2024 kr.)

	Opr. bud. 2023	2024	2025	2026	2027
Avsatt lønnsreserve *	11 660	15 700	15 700	15 700	15 700
Pensjonskostnader: reg.premie / premieavvik / AFP	19 173	21 758	21 758	21 758	21 758
Overføringer kirken / religiøse	5 910	6 280	6 280	6 280	6 280
Momskostnader i drift	15 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Momskompensasjon drift	-15 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
Husleie føres som fin. leasing	-2 420	-2 420	-2 420	-2 420	-2 420
Bredbåndsutbygging kommunal andel	100	0	0	0	0
Poster til fordeling drift ført i finanskap.	34 423	41 318	41 318	41 318	41 318

* Lønnsreserven er satt av for å fange opp lønnstilleggene for kommende år. Denne fordeles på tjenesteomr. etter at oppgjørene er kjent.

I neste tabell er rammene splittet i inntekter og kostnader, og sammenlignet med budsjettet for 2023.

tall i 1000 kroner (nominelle 2024 kroner)

	Sum inntekter Bud 2023	Sum kostn. Bud 2023	Netto ramme Bud 2023	Sum inntekter Bud 2024	Sum kostn. Bud 2024	Netto ramme Bud 2024	Endring siste år
Stab og virksomhetsstøtte	-923	57 574	56 651	-685	63 263	62 578	5 927
Skole og kompetanse	-11 462	156 314	144 852	-11 356	168 616	157 260	12 408
Barnehage	-11 482	92 913	81 431	-11 244	101 579	90 335	8 904
RBU	-25	38 018	37 993	-26	40 460	40 434	2 441
Kultur	-6 421	18 067	11 646	-6 408	19 366	12 958	1 312
Helse og omsorg	-93 446	361 773	268 327	-99 795	388 453	288 659	20 331
Aktivitet og integrering	0	43 689	43 689	0	46 531	46 531	2 842
Samfunn og teknikk	-57 952	129 788	71 836	-64 146	131 728	67 582	-4 254
Finans	-15 400	49 823	34 423	-24 420	65 738	41 318	6 895
Sum frie disponible inntekter	-197 110	947 958	750 848	-218 080	1 025 734	807 655	56 806

Tjenesteområdenes netto driftsrammer øker betydelig fra 2023 til 2024. En vesentlig del av dette gjelder pris- og lønnsjustering som har vært større enn på lenge, men det budsjetteres også med et styrket bemanningsnivå, noe som er mer i samsvar med det som har vist seg å være den faktiske situasjonen i 2023. Det vises til tiltakslisten i kap. 3.3. nedenfor for mer utfyllende informasjon.

3.3 Driftstiltak

Driftsbudsjettet tar utgangspunkt i opprinnelig budsjett fra 2023, med de endringer som følger av årets budsjettforutsetninger (se kapittel 5.2). Varige tiltak som er blitt vedtatt er forutsatt videreført. Tabellen er satt opp slik at man ser de viktigste summene som er lagt inn i og trukket ut av budsjettet, hver for seg.

Oversikten skiller mellom prioritering og omstilling først i tabellene, og andre vesentlige endringer under. Førstnevnte er tiltak som naturlig vil være gjenstand for en politisk prioritering, mens andre endringer er forhold som kommunen «må» forholde seg til, enten basert på tidligere vedtak eller forhold utenfra.

Tiltakene er nærmere kommentert i kapittel 2 foran og under de enkelte tjenesteområdene i kapittel 6.

DRIFTS- OG OMSTILLINGSTILTAK 2024 - 2027

Alle tall i 1000 kr. eks. mva

	Økn. 2024	Red. 2024	Økn. 2025	Red. 2025	Økn. 2026	Red. 2026	Økn. 2027	Red. 2027	Merknader
STAB OG VIRKSOMHETSSTØTTE									
Prioritering og omstilling									
U1 Styrking HR-området	750		750		750		750		Ekstra årsv., personal og rekruttering
U2 Styrking øk. og andre støttefunk.	750		750		750		750		Ekstra årsv., beredskap og øk./støtte
U3 Økt tilskudd Magma Geopark	135								Vedtatt - BYS 17/23
Andre vesentlige endringer									
a Kommune- og Stortingsvalg			250				300		Lisenser og ekstra bemanning
b Red. bistand Bedriftshelsetjenesten		-180		-180		-180		-180	Justert i hht. erfaringstall
SUM UTV. OG VIRKSOMHETSST.	1 635	-180	1 750	-180	1 500	-180	1 800	-180	
OPPVEKST OG KULTUR									
Prioritering og omstilling									
O1 Teknisk senter - viderført styrking	500	-500							Red. statlig støtte finansiert disp.fond
O2 Tilsynsansvar og adm. støtte bhg.	300		300		300		300		Styrking av adm. i de største barneh.
O3 Styrket underv.timetall/årsv. i skole	2 500		2 500		2 500		2 500		Spes.ped.tiltak og individ. Oppfølging
O4 Økt ramme barnehage	1 500		1 500		1 500		1 500		Styrking bemanning barnehagene
O5 Omstilling - red.		0		-1 000		-2 000		-3 000	Redusert ramme fra dagens nivå
Andre vesentlige endringer									
a Red. foreldrebetaling i barnhage	2 500	-2 500	4 000	-4 000	4 000	-4 000	4 000	-4 000	Ny maksimalsats innføres fra 1.8.2024
b Gratis SFO (inntil 12 t./uke) 2. klasse	1 500	-1 500	1 500	-1 500	1 500	-1 500	1 500	-1 500	Innført 1.8.2023 - helårsvirkning 2024
c Ramme barnevern		0		-1 000		-2 000		-3 000	Ekstra ramme forlenges t.o.m. 2024
SUM OPPVEKST OG KULTUR	8 800	-4 000	9 800	-7 500	9 800	-9 500	9 800	-11 500	
HELSE OG VELFERD									
Prioritering og omstilling									
H1 Tjørsv.heimen - økte særskilte	10 000	-3 500	10 000	-3 500	10 000	-3 500	10 000	-3 500	12,35 årsv. - fordelt tre pasientbehov
H2 Tjørsv.heimen - behovstilpasning	1 200	-5 900	1 200	-5 900	1 200	-5 900	1 200	-5 900	Red. 7 årsv., red. driftsutg. og red.innt.
H3 Tjørsv.heimen - økt grunnbemanning	2 500		2 500		2 500		2 500		Økt 3 årsv. - økt.behov- knyttet til H2
H4 Primærhelseteam - netto	100		100		100		100		Utvidet tilbud demens og psykisk
H5 Rustjenesten - bolig og nærbehandl.				-170		-170		-170	Insp.red fra 420' til 170' midl. opptr.pl.
H6 Forebyg.tiltak og økt grunnbem.	450		900		900		900		1,2 år fordelt forebyg og hjemmebas.
H7 Omstilling - red. bemanning		-1 000		-2 000		-4 000		-4 000	Utredes 1. tertial 2024 - bl.a. bem. natt
Andre vesentlige endringer									
a Barne- og ungd.avlastning flere barn	450		450		450		450		Økn. med 0,6 årsv. - tre brukerbehov
b Legetjenesten	1 200		1 200		1 200		1 200		Økte driftsutgifter - samarb.private
c Nødnett, lisenser, teknologi	250		250		250		250		Økte driftskostn.
d Tjørsvågvn 12	1 600		1 600		1 600		1 600		3 årsverk fra sept. 2023 - helårsvirkn.
e Forsterket sykehjem rus/demens	100		500		500		500		Bto. 1,2 mill. - statlig tilskudd fases ut
SUM HELSE OG VELFERD	17 750	-10 400	18 200	-11 570	18 200	-13 570	18 200	-13 570	

	Økn. 2024	Red. 2024	Økn. 2025	Red. 2025	Økn. 2026	Red. 2026	Økn. 2027	Red. 2027	Merknader
SAMFUNN OG TEKNIKK									
Prioritering og omstilling									
S1	900		900		900		900		Økn. med totalt 1,5 årsverk
S2	650		650		650		650		Økn. med totalt 1,0 årsverk
S3	100								Økning av tiltak S2, kr 250 000 i 2024
Andre vesentlige endringer									
a	1 100	-1 100	1 100	-1 100	1 100	-1 100	1 100	-1 100	Tjenester for Lund og Sirdal kommuner
b		-8 000		-8 000		-8 000		-8 000	Red ramme fra 23 nivå
SUM SAMFUNN OG TEKNIKK	2 750	-9 100	2 650	-9 100	2 650	-9 100	2 650	-9 100	
FINANS									
Vesentlige endringer									
a	3 450		3 450		3 450		3 450		Høyere lønnsvekst
b	4 175		4 175		4 175		4 175		Økt inflasjon og lav forventet avkast.
c	9 420		10 661		9 125		8 110		Økte netto rentekostnader
d		-1 300		-1 300		-1 300		-1 300	Forutsatt stabil lividitet
e		-750		-750		-750		-750	Ut over budsj. 2022-nivå på 2 900
f	800		1 842		2 365		4 693		Utenom Startlån - jf. BYS-053/21
g	4 990		4 990		7 990		7 990		Gjelder i all hovedsak Å Energi AS
h	4 900		4 900		4 900		4 900		Jf. prognoser om høyere prisenivå
i		-4 850		-4 850		-4 850		-4 850	Nye objekter og økt formuesgrunnlag
		800		800		800		800	Vedtatt - BYS 17/23
j		-1 800		-1 800		-1 800		-1 800	Anslag for økte inntekter
SUM FINANS	27 735	-7 900	30 018	-7 900	32 005	-7 900	33 318	-7 900	

Det vises også til kap. 5.2 ang. tiltakene knyttet til bruk av integreringstilskuddene. Disse kommer i tillegg.

4 Investeringsrammer og investeringsprogram

Flekkefjord har et investeringsprogram med mange viktige tiltak. Samtidig er forslaget tilpasset slik at kommunens gjeldsutvikling skal samsvare med de vedtatte målsettingene.

Hva som vil være et økonomisk forsvarlig investeringsopplegg avhenger av flere forhold:

- Om programmet omfatter tiltak og satsinger som er nødvendige for å levere gode tjenester.
- Hvorvidt kommunens drift evner å bære renter og avdrag knyttet til investeringene.
- Hvilke finansieringskilder som kan benyttes som alternativ til nye låneopptak (salg av eiendeler, avsatte fondsmidler, tilskudd fra andre mv.).
- Om det er andre parter som bærer finanskostnadene eller deler av disse (lån med rente- og/eller avdragskompensasjon, lån som inngår i selvkostregnskap = brukere betjener finanskostnadene).
- Og selvsagt hvor stor lånemasse kommunen tar med seg fra tidligere års investeringer.

Gjeldsgrad og kommunens gjeldsutvikling

Bystyret har vedtatt følgende mål for kommunens gjeldsgrad:

Målsetting for gjeldsgrad:

*Flekkefjord kommune skal ha en gjeldsgrad *) på maksimalt 95 % og det skal over tid budsjetteres for at gjeldsgraden skal være maksimalt 75 %.*

**) basert på KOSTRA-definisjon*

Gjeldsgraden avspeiler størrelsen på kommunens lånegjeld sammenlignet med kommunens brutto driftsinntekter. Siden det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, så er det nyttig å analysere hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til kommunens inntekter.

I beregningen er det stipulert brutto driftsinntekter ut fra regnskapstall (prognose) og så indeksregulert disse årlig med 4 %. Gjelden er i faste tallstørrelser, mens inntektene indeksreguleres årlig. Den budsjetterte gjeldsgraden blir mer presist anslått med en slik framgangsmåte.

Tabellen nedenfor viser hvordan gjeldsutviklingen har vært fram til nå (2019-2022), hva som er prognosen for 2023, og hvordan gjelden vil utvikle seg fram mot 2027 basert på det framlagte forslaget til økonomiplan og forutsetningene om inntektsutviklingen for kommunen. Tabellen skiller mellom ordinære lån og startlån tatt opp fra Husbanken og som viderefremmes. I KOSTRAs gjeldsbegrep tas det også med finansiell leasing og trekker ut utlån til andre. Kommunens pensjonsforpliktelser holdes utenom.

Alle tall i 1000 kr.

GJELDSUTVIKLING	Regnskap				Progn 2023	Bud 2024	Økonomiplan			
	2019	2020	2021	2022			2025	2026	2027	
ORDINÆRE LÅN					778 602	783 402	796 042	835 763	864 567	IB
					35 300	45 258	73 460	63 450	42 240	Nye lån
					-30 500	-32 618	-33 739	-34 646	-36 764	Avdrag
Lånegjeld ordinære lån	686 591	707 866	771 648	778 602	783 402	796 042	835 763	864 567	870 043	
Ubrukte lånemidler	-47 002	-13 451	-9 539	-27 996	-29 000					
A NTO. GJELD ORDINÆRE LÅN 31.12	639 589	694 415	762 109	750 606	754 401	796 042	835 763	864 567	870 043	
STARTLÅN					83 258	97 894	101 896	105 746	109 731	IB
					22 000	12 000	12 000	12 000	12 000	Nye lån
					-7 364	-7 998	-8 150	-8 015	-8 263	Avdrag
Lånegjeld innlån til startlån	60 494	74 194	77 590	83 258	97 894	101 896	105 746	109 731	113 468	
Ubrukte lånemidler startlån	-5 158	-5 158	-2 897	0	0					
B Nto gjeld startlån 31.12 *)	55 336	69 036	74 693	83 258	97 894	101 896	105 746	109 731	113 468	
- Samlet utlån	-34 359	-51 700	-58 026	-72 027	-86 663	-90 665	-94 515	-98 500	-102 237	
+ Finansiell leasing	22 903	21 956	20 948	19 874	19 874	18 730	17 512	16 295	15 150	
SUM Langsiktig gjeld i hht KOSTRA	683 469	733 707	799 724	781 711	785 506	826 003	864 506	892 093	896 424	
GJELDSGRAD ALLE LÅN **)	79 %	83 %	87 %	76 %	74 %	74 %	75 %	74 %	72 %	
GJELDSGRAD ORDINÆRE LÅN	74 %	78 %	83 %	73 %	71 %	72 %	72 %	72 %	70 %	

*) Det står nå 13 mill. på bundet fond fra ekstraordinære avdrag på forvaltningslån. 01.01.23. 10 mill benyttes i 2023

***) Brutto driftsinntekter er indeksregulert med 4% pr. år etter regnskap 2022

Etter at kommunen har fullført store investeringer som Flekkefjord kultursenter Spira og Flekkefjord Sparebank Arena, er det lagt opp til investeringsprogram som ivaretar kommunens målsetning om gjeldsgrad. Samlet gjeld for ordinære lån økes nominelt med 109 mill., mens gjeldsgraden, pga. forventet pris- og inntektsvekst, budsjetteres med å gå fra 73 % i 2022 til **70 %** i 2027.

Når det gjelder startlån har de ekstraordinære avdragene blitt samlet på fond. Etter at det er fattet vedtak om å låne ut 10 mill. av disse i løpet av 2023, vil disse midlene ved inngangen til 2024, kun utgjøre ca. 3 mill. kroner.

Kommunens ubundne kapitalfond

Som et alternativ til å ta opp lån, kan investeringer finansieres med avsatte kapitalfond. Ubundne fond kan også benyttes fritt til investeringer etter bystyrets bestemmelse. Kommunen tilfører midler til kapitalfond ved salg av anleggsmidler, tomter og eiendommer. Det er enkelte investeringer kommunen ikke kan låne til, og hvor det er nødvendig å ha ubundne fond tilgjengelige for at ikke driften skal belastes direkte. Det gjelder investering i aksjer eller egenkapitalinnskudd i pensjonskassene.

UBUNDNE KAPITALFOND	Regnskap				Prog 2023	Økonomiplan				
	2019	2020	2021	2022		2024	2025	2026	2027	
Årets netto avsetning					-1 400	-1 300	-2 200	-2 200	-2 200	
Ubundne kap.fond 31.12	18 262	15 812	14 332	10 293	8 893	7 593	5 393	3 193	993	

Slik kommunens forslag til investeringsprogram er lagt fram, blir ubundne kapitalfond benyttet i noen prosjekter som et alternativ til å ta opp lån. I løpet av perioden er det budsjettert med at de ubundne kapitalfond reduseres til knappe 1 mill. kroner. For å unngå å tappe disse fondsmidlene helt, vil det framover kunne gjøres justeringer, eksempelvis ved at salg av eiendommer mv. i større grad settes av til fond i stedet for å finansiere årets investeringer. Midler kan også overføres fra drift til investering, f.eks. ved bruk av disposisjonsfond, men det vil da svekke nivået for disse fondsmidlene.

4.1 Økonomisk oversikt - investering

Tabellene nedenfor er satt opp iht. gjeldende forskrifter. Bevilgningsoversikten viser alle investeringer brutto (med noen få unntak, og da særskilt kommentert) og hvordan disse er finansiert.

Bevilgningsoversikt - investering

			tall i 1000 kr. (nominelle 2024 kr.)			
	Regnskap 2022	Oppr. bud. 2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	66 956	89 016	119 951	99 400	104 800	102 500
Tilskudd til andres investeringer	2 557	1 650	1 050	4 100	6 800	400
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 191	1 700	2 200	2 200	2 200	2 200
Utlån av egne midler	800	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	72 504	92 366	123 201	105 700	113 800	105 100
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 802	-13 953	-20 480	-15 740	-16 700	-16 360
Tilskudd fra andre	-16 028	-19 463	-16 200	-2 300	-19 450	-38 300
Salg av varige driftsmidler	-11 446	-9 000	-9 000	-9 000	-6 000	-6 000
Salg av finansielle anleggsmidler	-1 500	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-18 643	-41 020	-67 821	-73 460	-63 450	-42 240
Sum investeringsinntekter	-56 419	-83 436	-113 501	-100 500	-105 600	-102 900
Videreutlån	20 204	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Bruk av lån til videreutlån	-14 897	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Avdrag på lån til videreutlån	6 332	6 404	7 998	8 150	8 015	8 263
Mottatte avdrag på videreutlån	-5 033	-6 404	-7 998	-8 150	-8 015	-8 263
Netto utgifter videreutlån	6 608	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-10 907	-7 600	-8 000	-3 000	-6 000	0
Netto avsetn. til eller bruk av bundne kap.fond	-7 746	0	0	0	0	0
Netto avsetn. til eller bruk av ubundne kap.fond	-4 039	-1 330	-1 700	-2 200	-2 200	-2 200
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overf fra drift og netto avsetninger	-22 693	-8 930	-9 700	-5 200	-8 200	-2 200

4.2 Investeringsprogrammet

Alle de foreslåtte investeringene i kommunens investeringsprogram er spesifisert i tabellene på de neste sidene. Gjennom behandling av virksomhetsrapporten er noen investeringer allerede flyttet over til 2024. I tabellen nedenfor er disse spesifisert i egen kolonne. Samlet investeringsbudsjett blir summen av de overførte investeringer og de som vedtas nye for 2024 (begge blå kolonner). Planen for de påfølgende tre årene følger videre til høyre. Forutsatt finansiering som er knyttet til de enkelte prosjektene er tatt med fortløpende i tabellen, mens momskompensasjon og lånemidler er samlet under «Finansiering» nederst. Det er beregnet momskompensasjon for alle prosjekter som er markert med *.

I tabellen er det gitt korte merknader til de enkelte investeringer. Mer utfyllende kommentarer er gitt i kap. 2 og i kap. 6 under de enkelte tjenesteområdene.

Investeringsbudsjettet skal etter forskriftene vedtas brutto inkl. mva. Beløpene er derfor oppgitt med mva.

INVESTERINGER 2024 - 2027

PROSJEKTER (*tall i 1000 kr. inkl. mva.)		Overført fra 2023	Budsjett 2024	ØP 2025	ØP 2026	ØP 2027	Merknader	
STAB OG VIRKSOMHETSSTØTTE								
1	Ramme IKT og digitalisering		1 900	1 900	300	300	Fornyle maskinvare, ekstraord. tillegg 2024/2025	
2	Diverse investeringer (ramme)		500	500	600	600	Ramme til fordeling (fullmakt til rådmann)	
3	Investeringsramme Kirkelig Fellesråd		350	350	400	400	Nettobeløp	
4	Oppgraderinger Hidra kirke (Kirkelig fellesråd)		700				Kledning og beslag dører/vinduer. Nettobeløp	
5	Gyland kirke - oppgradering tak			750			Nettobeløp	
6	Søyland kapell - maling og stoler				400		Nettobeløp	
7	Kjøp av kirkekontorer og tilleggsareal i Elvegaten Bruk av disp fond (overf. fra drift)			3 000	6 000		Jf. BYS-018/23, pkt. 2 b	
				-3 000	-6 000		Avsatte midler fra overskudd 2022	
8	Egenkapital FKP - egenkapitalinnskudd Bruk av ubundne investeringsfond (evt. disp.fond)		2 000	2 000	2 000	2 000	Avtale med FKP	
			-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	Finansiert med ubundet kapitalfond	
9	Egenkapital KLP - egenkapitalinnskudd Bruk av ubundne investeringsfond		200	200	200	200	Avtale med KLP	
			-200	-200	-200	-200	Finansiert med ubundet kapitalfond	
SUM Stab og virksomhetsstøtte (inkl. mva.)			0	3 450	3 500	1 700	1 300	
OPPVEKST OG KULTUR								
10	Samlok. helsestasjon, frivill.sentr./BUA og rehab Bruk av fond fra drift		35 100	-15 600	24 000		2 000	Samlok. rehab., mestringscenter og helsestasjon byggetrinn 1. Bua og frivilligsentralen byggetrinn 2 (fom 2027)
			-7 600					
11	Ny sentrumsnær barnehage		15 000	20 000				Ny sentrumsbarnehage etter nedlegging Glendrange
12	Leke- og aktivitetsarealer i skoler og barneh.		500	500	500	550		Inventar inngår også i denne rammen
13	IKT-utstyr i skole og barnehage		600	600	700	700		Ramme til fordeling ut på enhetene
14	Tiltak Hidra skole og barnehage		600					Jf. BYS-053/22 - utfylling og nærmiljøtiltak
15	Sira skole - oppgradering		1 000	2 500	0	0		Uteanlegg og div. bygningsmessige tiltak
SUM Oppvekst og kultur (inkl. mva.)			27 500	2 100	47 600	1 200	3 250	
HELSE OG VELFERD								
16	Tj.heimen - økn. andel korttidsplasser /tekn. oppgr. Tilskudd fra staten		5 000					Flere korttidsplasser og tilrettelegging/takheiser mv. Anslag for tilskudd fra Husbanken (45 %)
			-2 000					
17	Dag-/aktivitetstilb. habilitering (Søylandsvn. 26 A/B) Tilskudd fra staten			7 400	27 600			Konkret løsning basert på konseptutredning Anslag for tilskudd fra Husbanken
					-14 000			
18	Ny barne- og ungdomsavlastning (Søylandsvn. 18A) Tilskudd fra staten				15 000	35 000		Konkret løsning basert på konseptutredning - 11 enh. Anslag for tilskudd fra Husbanken (55 %)
						-22 600		
19	Tj.heimen - 6 nye skjermede plasser Tilskudd fra staten				10 000	12 000		Konkret løsning basert på konseptutredning Anslag for tilskudd fra Husbanken (45 %)
						-12 000		
20	Nytt dagsenter for demente - 18 plasser Tilskudd fra staten				9 000			Økt kapasitet; 6 plasser, tilknyttet trygghetsboliger Anslag for tilskudd fra Husbanken (55 %)
						-4 950		
21	Boliger for vanskeligstilte Tilskudd fra staten		2 650					Ny boenhet Anslag for tilskudd fra Husbanken
			-700					Bruk av gjenværende fond og evt. tilskudd
22	Kjøp av nye tjenestebiler		1 300	700	1 300	700		Utskifting og nye el-biler til tjenestene
23	IKT-utstyr helse og velferd		100	100	300	300		Ramme til fordeling ut på enhetene
24	Digitalisering helse og velferd		1 500	150	150	200		Trygghetsalarm, sensorer, roboter, varsling
25	Hjelpemidler og utstyr kjøkkendrift		200	200	250	250		Hjelpemidler, inventar, maskiner og utstyr
26	Maskiner og utstyr - sykehjem og omsorgsboliger		200	200	250	250		Senger, oppvaskmaskiner, vaskemaskiner mv.
27	Solskjerming		200		200			Sykehjem og omsorgsboliger
28	Felles legevakt og akuttmottak - konseptutredning		221					Planl. av nytt utbyggingsprosj. i samarb. med SSHF
29	Syke- og alarmanlegg Tjørsvågheimen Tilskudd fra staten		4 650					Innkjøp av ny løsning
			-3 050					Tilskudd fra Husbanken (basert på tilsagn)
SUM Helse og velferd (inkl. mva.)			221	10 050	8 750	45 100	14 100	
SAMFUNN OG TEKNIKK								
30	Uenes stadion - nytt kunstgr.dekke på treningsbane Spillemidler og tilskudd		4 500					Banedecke, masseutskifting og utvidelse Spillemidler med 1/3, inntil 1 mill. kroner
			-1 000					
31	Uenes stadion - gard. tribune, speakertårn, utstyrsbu Spillemidler og tilskudd			3 000	1 500			Erstatte bygningsmessige behov for fotballklubben Spillemidler med 1/3 av kostnad
				-1 000	-500			
32	Uenes stadion - flomlys hovedbane Spillemidler og tilskudd					1 500		Muliggjør utvidet bruk om høsten Spillemidler med 1/3 av kostnad
						-500		
33	Uenes stadion - friidrettsanlegg med kunststoffdekke Spillemidler og tilskudd					6 000		Løpebaner og opparbeidelse svingareal/langsider Spillemidler med 1/3 av kostnad
						-2 000		
34	Flekkfjord Sparebank Arena Refusjon fra fulkeskommunen		-5 650					Byggeprosjektet er ferdigstilt. Siste del av 28,1 mill i spillemidler.
35	Helårs skateparkanlegg Refusjon fra andre		1 890	110				Anslag - løsning med delvis takoverbygg vurderes Spillemidler og/eller eksterne gaver og tilskudd
			-750	750				
36	Pumptrackanlegg Kråketona - sandvolley og basket Fra dispfond - overført fra drift Spillemidler		1 500					BYS-053/22 - pumptrack 2024 og akt.park 2025 (kto. 256080085)
			-400					
			-800					
37	Aktivitetspark i bysentrum Spillemidler			1 000				Kommunal nettoandel eks. mva. 800'
				-300				
38	Utbedr. av gang/sykelvei - Stangsvingen opp bakken Tilskudd til skoleveier		2 000					Betr. anslagsv. ca. kr 70 000 i sparate skysstutg. pr. år Anslag
			-400					

PROSJEKTER (*tall i 1000 kr. inkl. mva.)		Overført fra 2023	Budsjett 2024	ØP 2025	ØP 2026	ØP 2027	Merknader	
39	Oppgrad av nærmiljøanlegg - Spillemidler		-400				Fornylse av syv nærmiljøanlegg i perioden Tilbakeføring til kapitalfond for spillemidler Med utg.pkt. i KDP for bykjernen og ny reg.plan Eksterne tilskudd og/eller bidrag fra grunneiere I h.t. ny situasjonsplan og rev. løsningsforslag Evt. klima- og miljøtiltaksmidler, eksterne tilskudd Med utg.pkt. i visualisering og KDP for bykjernen Eksterne tilskudd og/eller bidrag fra grunneiere Omrustrn. til gatemiljø for sambruk/myke trafikanter Oppgradering av trebyggeanlegg - Tollbodbygga Oppgraderinger ut fra innspill - detaljplan utarb. Anslag for gaver og eksterne tilskudd Kommunal andel til istandsetting og tilrettel. BYS-053/22 I samarbeid med Rauli Sør vel - komm. nto.andel Tursti langs fjorden - fra stupetårnet til gapahuken Jf. BYS-037/23 Jf. vedtak i BYS-024/23 Gjennomført i 2023	
	Avsetninger til ubundne investeringsfond		400					
40	Strandpromenade Tollbodbygga - Eschebygga *		500	7 500				
41	Ny gangbru over Elva - Kranebygga - Rådstubygga			500	8 500	6 000		
	Refusjon/tilskudd fra andre					-1 000		
42	Elvepromenade Elva øst				0	0		
	Refusjon fra andre					0		
43	Opprustning av Elvegaten - strekningen Torvet - Spira *					0		
44	Oppgradering av eksisterende bryggeanlegg *		2 500					
45	Fjellparken - oppgradering og videreutvikling		2 500					
	Refusjon fra andre		-1 000					
46	Friområder og folkehelseiltak *	200	200		0			
47	Tursti Snerthammer - badeplassen i Rauli *		1 000					
48	Opprustning oppholdsområde - Rauli *			400				
49	Tursti Grønnes - Grønnesbukta *			2 000		0		
50	Opparbeidelse grøntareal - tomt v/ Elva *		0	0	1 000	1 000		
51	Skottelia - bygging av fortau		5 950					
	Refusjon fra utbygger		-1 100					
52	Dagsturhytte - spillemidler		-500					
	Avsetning kapitalfond		500					
SUM Samfunn og teknikk - Samfunnsutvikling (inkl. mva.)		1 340	11 160	12 100	10 500	11 000		
53	Salg av bygninger		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000		Salg i samsvar med tidl. fullmakter Forutsetter salg av 2 - 4 leiligheter pr. år Salg av kommunale tomtearealer, bolig og næring Kommunal infrastruktur; veg, vann, avløp mv. Salg når nytt bolig område er opparb.
	Seksjonering Flikkestø		350					
	Salg leiligheter Flikkestø		-6 000	-6 000	-2 000	-2 000		
54	Salg av tomter		-2 000	-2 000	-3 000	-3 000		
55	Opparbeidelse av tomter Berglia					6 000		
	Salg av tomter Berglia							
SUM Samfunn og teknikk - Salg av eiendommer		0	-8 650	-9 000	-6 000	0		
56	Oppgradering av kommunale bygg (ramme) *		4 000	4 000	4 500	4 500		Ramme til fordeling enkeltprosjekter
SUM Samfunn og teknikk - Oppgrad. av kommunale bygg		0	4 000	4 000	4 500	4 500		
57	ENØK - tiltak *		5 000	5 000	4 000	4 000		Konkretiseres i revidert ENØK-program - netto
SUM Samfunn og teknikk - Andre prosjekter - kom eiend.		0	5 000	5 000	4 000	4 000		
58	Trafikksikkerhetstiltak (ramme) *		600	600	600	600		Ramme til fordeling i h.t.prioriteringer av trafikksikkerhetsutvalget Basert på fagrapporteer og ROS-analyser Tilgjengelighet og nødvendig oppgradering Fysiske tiltak før evt. omklassifisering I tillegg til 1,25 mill i budsjett 2023 Vedtatt benyttet 1 mill. fra disp.fond 2023 Gang- og sykkelvei på utsiden av bro Gjelder få elever Anslag Oppgradering / utstyr Ramme til utskifting og fornyelse Grøntanl., renhold og digital arbeidsstyring Digitalisering av kommunekart Utskifting av mannskapsbil fra 2002 Oppfølging av tidligere satsinger
59	Ras- og flom- og veisikring *		750	750	750	750		
60	Opprusting av gater og gatemiljø *		250		500			
61	Oppgrad. før privat overtakelse av komm. veier *				500			
62	Logaåsen bru - oppgradering		4 250					
	Bruk av disp.fond - overføring fra drift							
63	Gang- og sykkelvei Nonåsen *	1 230	1 000					
64	Forbedret gangvei Sira (Osen-Bjørkmyra)					1 000		
	Tilskudd til skoleveier					-200		
65	Oppgradering lekeplasser, bo og nærmiljø *		750			750		
66	Bil og maskinpark - samfunn og teknikk *		900	900	1 800	1 800		
67	Automatisering og digitalisering - drift og utbygging *		250			250		
68	Kartoppdatering *		250					
69	Brannbil *		7 500					
70	Brannsikring verneverdig trehusbebyggelse *					500		
SUM Samfunn og teknikk - Drift og forvaltning		1 230	16 500	2 250	4 150	5 450		
71	VA-investeringer 2022 (ramme)		14 000	15 000	15 000	15 000	Prioritering fra utredn. og temaplan 2022	
SUM Samfunn og teknikk - Vann og avløp		0	14 000	15 000	15 000	15 000		
FINANSIERING								
SUM FLEKKEFJORD KOMMUNE - alle investeringer		30 291	57 610	89 200	80 150	58 600		
	Samlet momskompensasjon (føres på prosjektene)		-7 728	-12 352	-15 740	-16 700	-16 360	
	Ubrukte lånemidler - overførte investeringer							
	Lånefinansiering*		-22 563	-45 258	-73 460	-63 450	-42 240	
SUM Finansiering		-30 291	-57 610	-89 200	-80 150	-58 600		
Alle tall i mill. kr.								
GJELDSUTVIKLING (eks.startlån)		2023	2024	2025	2026	2027		
	Samlet gjeld pr. 1. januar	778,6	783,4	796,1	835,8	864,7		
	Låneopptak	35,3	45,3	73,5	63,5	42,2		
	Avdrag i løpet av året	-30,5	-32,6	-33,7	-34,6	-36,8		
	Samlet gjeld pr. 31. desember	783,4	796,1	835,8	864,7	870,1		

Startlån

Kommunens plan for startlån er skilt ut i egen tabell. Dette er lån kommunen tar opp i Husbanken og låner ut igjen i h.t. Husbankens kriterier. Lånene betjenes i sin helhet av de som innvilges startlån.

STARTLÅN		Overført fra 2023	Budsjett 2024	ØP 2025	ØP 2026	ØP 2027	Merknader
Avdrag på lån til videreutlån		0	7 998	8 150	8 015	8 263	I hht. boligsosial handlingsplan
Videreutlån		0	12 000	12 000	15 000	18 000	
Bruk av lån til videreutlån *		0	-12 000	-12 000	-15 000	-18 000	
Mottatte avdrag på videreutlån		0	-7 998	-8 150	-8 015	-8 263	
SUM		0	0	0	0	0	

Husbanken gir lån til kommuner for videre tildeling (Startlån) til enkeltpersoner. Startlån er en gunstig låneordning da den hjelper utsatte grupper til å oppnå en god totalfinansiering av egen eid bolig. Målgruppen er personer med langvarige boligfinansieringsproblemer som ikke får boliglån i privat bank på grunn av for lav inntekt og/eller ikke har mulighet til å spare opp tilstrekkelig egenkapital. Startlån er for barnefamilier, personer som mottar trygd/offentlige ytelser, personer som har økonomiske, sosiale og/eller helsemessige utfordringer, og personer med nedsatt funksjonsevne. Startlån benyttes også til refinansiering av dyre lån, i hovedsak til barnefamilier, for å hindre at husstanden mister boligen. God bruk av Startlån kan bidra til å løfte familier med lav inntekt ut av fattigdom, og skape en stabil bosituasjon.

Siden 2020 har kommunen lånefinansiert 55 boligkjøp til vanskeligstilte på boligmarkedet, fordelt på 21 i 2020, 9 i 2021, 12 i 2022 og 13 hittil i 2023. Innen utgangen av året vil det totale antallet i 2023 være 19, og totalt i perioden 2021 – 2023 har det vært gjennomført 61 boligkjøp med Startlån.

Risikoen for kommunen ved denne låneordningen er begrenset. Ved eventuelle tap på lånene er ansvaret fordelt med 25% for kommunen, og 75% for staten (Husbanken). Kommunen har topprisikoen slik at vi må dekke våre 25% før staten overtar ansvaret. Flekkefjord kommune har til nå hatt få tap med ordningen. Risikoen for tap vil kunne stige med høyere renter, fallende priser på boliger og evt. høyere arbeidsledighet. Kommunen har i dag et fond på 764' til eventuelle tap.

5 Budsjettforutsetninger og risikovurderinger

Statens formelle føringer for kommunens budsjett

Bestemmelsene om utarbeidelse av årsbudsjett finnes i kommunelovens kap. 14, med nærmere presisering i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens inntekter i budsjettåret og for bruken av disse. Kommuneloven inneholder også bestemmelser som sier at årsbudsjettene skal være realistiske og at de skal omfatte alle økonomiske midler som skal disponeres for året samt bruken av disse. Det er et krav til budsjettet at det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

5.1 Statsbudsjettet 2024

Statsbudsjettet ble lagt fram av Regjeringen Støre 6. oktober. Regjeringen er en mindretallsregjering, og må forhandle med andre partier på stortinget for å få flertall. Antakelig vil ikke endelig statsbudsjett være klart før i november/desember måned.

I regjeringen sitt forslag til statsbudsjett foreslås en vekst i kommunenes frie inntekter på 6,4 milliarder kroner for å dekke økte demografikostnader og pensjonskostnader, i tillegg til å gi økt handlingsrom. Veksten blir fordelt med 5,1 milliarder kroner på kommunene og 1,3 milliarder kroner på fylkeskommunene.

Veksten er beregnet i forhold til nivået ved revidert nasjonalbudsjett.

Frie inntekter

Kommunenes frie inntekter, som består av skatt og rammetilskudd, utgjør om lag 3/4 av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter kommunene kan disponere fritt, men der gjeldende lov- og regelverk likevel legger sterke føringer for bruken.

Flekkefjord kommune budsjetterer, i samsvar med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 med følgende i frie inntekter for 2024 (alle tall i 1000 kroner):

Skatteinntekter	348 038
Rammetilskudd	357 783
<u>Sum frie inntekter</u>	<u>705 821</u>

Skatteanslag

Det er store forskjeller i skatteinntektene mellom kommunene. Gjennom en egen skatteutjevningsordning utjevnes delvis forskjellene mellom kommunene. Skatteinntektene blir omfordelt fra kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet til kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet. Flekkefjord er en kommune i sistnevnte kategori og mottar derfor skatteutjevningmidler. Disse baserer seg i 2024 på folketallet pr. 1.1.2024.

Det er budsjettet med følgende skatteinntekter (alle tall i 1000 kroner):

Skatteinntekter	300 915
Skatteutjevning	47 123
<u>Sum skatteinntekter</u>	<u>348 038</u>

Skatteanslagene ovenfor baserer seg på det som er oppgitt i såkalt «Grønt hefte» i statsbudsjettet.

Rammetilskudd

Staten overfører penger til kommunene. Når det ikke er bestemt i detalj hva disse skal brukes til, står kommunene friere i bruken av dem, og dette kalles for rammetilskudd.

Her legges folketallet pr. 1.7.2023 til grunn, og utgangspunktet er at totalrammen skal deles likt på antall innbyggere i Norge. Dette gir et innbyggertilskudd med kr 30 000 pr. innbygger for 2024. Flekkefjord hadde 9 282 innbyggere pr. 1.7.2023

Norske kommuner har ulik geografi, alderssammensetning og levekår. Noen kommuner har mange barn i skolealder, mens andre kommuner har mange eldre som trenger omsorgstjenester. Andre har lange reiseavstander eller spredt bosetting.

Dette gjør at kommunale tjenester som grunnskole, barnehage, og omsorgstjenester, ikke vil koste det samme å tilby i alle kommunene. Et viktig mål med inntektssystemet er å bidra til at kommunene og fylkeskommunene kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne. Dette gjøres gjennom å kompensere for slike ufrivillige kostnadsforskjeller. Kommunene får kompensasjon gjennom systemet med såkalt utgiftsutjevning. Denne består totalt av 26 kriterier og er på nasjonalt nivå et «nullsumspill» hvor midler omforderes fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet.

I tillegg kommer inntektsgarantiordningen (INGAR), som har til hensikt å sikre at ingen kommuner kommer for dårlig ut i ett budsjettår i forhold til landsgjennomsnittet.

Rammetilskudd (tall i 1000 kroner)	
Innbyggertilskudd	276 898
Utgiftsutjevningen	66 841
Distriktstilskudd	7 927
Saker særskilt fordelt	6 254
Skjønnsmidler + INGAR	-138
Sum rammetilskudd	357 783

Utgiftsutjevningen

Flekkefjord kommune er for 2024 beregnet til å være 10,1 % dyrere å drifte enn gjennomsnittskommunen, mens Flekkefjord var beregnet 8,9 % dyrere i 2023. Samlet sett betyr dette at Flekkefjord kommune vil motta 67,1 mill. kroner i utgiftsutjevning i 2024.

Nedenfor følger 14 av de 26 kriteriene i utgiftsutjevningen og hvordan disse har utviklet seg siste år.

			(alle tall i 1000)	
Utgiftsutjevningen i rammetilskudd for Flekkefjord			Tillegg /	Endring fra
	Vektet	Antall	fradrag i	2023
			utjevningen	
0-1 år	0,006	178	-46	-256,6
2-5 år	0,135	420	7 855	9 986,3
6-15 år	0,253	1 143	8 129	735,8
16-22 år	0,024	780	207	-173,6
23-66 år	0,108	4 960	-4 650	-502,3
67-79 år	0,061	1 271	5 661	184,3
80-89 år	0,081	432	12 150	1 837,9
over 90 år	0,040	98	6 410	-1 958,6
Dødlighet	0,047	77	2 790	477,6
Aleneboende 30 - 66 år	0,019	770	-1 220	-59,6
PU over 16 år	0,018	54	17 291	-1 217,2
Ikke-gifte 67 år og over	0,047	726	2 354	-426,8
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,016	59	-1 882	-2 221,7
Innbyggere med høyere utdanning	0,018	2 016	-2 546	-58,7

Flekkefjord har en høyere andel eldre over 67 år enn landsgjennomsnittet og blir kompensert med ca. 24 mill. for dette. I tillegg har vi mange PU (psykisk utviklingshemmede) over 16 år og det betyr 17,2 mill. ekstra i overføring til kommunen. Størst fradrag får vi antall personer mellom 23 og 66 år, her har vi færre enn landsgjennomsnittet, og blir trukket 4,6 mill. kroner. Dette avspeiler dagens demografistruktur.

Antall barn i barnehagealder har økt med 49 barn siste år og gir nesten 10 mill. ekstra til kommunen.

Utviklingen i aldersgrupper i økonomiplanperioden

I utgiftsutjevningen teller antall innbyggere både i barnehagealder, skolealder og over 67 år ganske mye. Tabellen nedenfor viser hvor mye én person i ulike aldersgrupper betyr for rammetilskuddet. Det er viktig å se på utviklingen i disse aldersgruppene i økonomiplanperioden, da endringer vil slå kraftig ut i rammetilskuddet fra staten – og med det; kommunens inntektsgrunnlag. Det er Flekkefjord sin utvikling i forhold til landsgjennomsnittet som er utslagsgivende for om kommunen får mer eller mindre i utgiftsutjevning fremover. Tabellen til høyre viser utslag i rammetilskuddet ved én ekstra person i ulike aldersgrupper.

	Verdi pr. person i rammetilskuddet	
2-5 år	kr	212 000
6- 15 år	kr	141 000
67 -79 år	kr	33 000
80- 89 år	kr	140 000
90 +	kr	313 000

Det er forsøkt beregnet hvordan utviklingen innenfor de aldersgruppene vil påvirke Flekkefjords inntekter i denne økonomiplanperioden. Det er lagt til grunn SSB sine prognoser når det gjelder eldre over 67 år for både Norge og Flekkefjord. Når det gjelder aldersgruppen 2-5 år og 6 -15, har vi for Flekkefjord fremskrevet dagens tall, samt SSB sine prognoser for hele landet.

Talldata for rammetilskuddet er 1.7. året før, og det gjør at endringer i de ulike aldersgruppene ikke får utslag i rammetilskuddet før et halvt år etter at de oppstår.

	2024 (*)	2025 (*)	Endring fra	2026 (*)	Endring fra	2027 (*)	Endring fra
		Prognose	dagens ramme	Prognose	dagens ramme	Prognose	dagens ramme
2-5 år	420	420	kr 212 000	420	kr 414 000	412	-kr 1 484 000
6- 15 år	1143	1108	-kr 3 102 000	1070	-kr 6 345 000	1047	-kr 7 280 000
67 -79 år	1271	1270	-kr 462 000	1260	-kr 900 000	1270	-kr 1 188 000
80- 89 år	432	450	-kr 840 000	482	kr -	497	-kr 2 520 000
90 +	99	99	kr 400 000	100	kr 313 000	101	kr 150 000
Sum:			-kr 3 792 000		-kr 6 518 000		-kr 12 322 000

(*)Gjelder befolkning pr. 01.07. året før.

Antall barn i alderen 2-5 år hadde en veldig økning siste år, men vil fremover holde seg stabil med en liten nedgang siste år i økonomiplanperioden. Det fødes færre barn i Norge og nasjonalt er det en liten nedgang fremover.

Framover blir det stadig færre elever på skolene i Flekkefjord. Det skyldes at store kull forlater skolen de neste årene. Det er nedgang også nasjonalt i årene som kommer, men den er mye mindre enn i Flekkefjord.

De siste årene har ikke framskrivningene stemt for barnekullene. Det skyldes bl.a. at flere familier med barn flytter til kommunen enn de som flytter ut av kommunen. Klarer vi å videreføre og forsterke denne utviklingen, så vil det bidra til å dempe den framtidige inntektsreduksjonen som prognosene indikerer.

Det er en betydelig økning i aldersgruppen 80–89 år fremover, men større økning nasjonalt gjør at det blir en reduksjon i rammetilskuddet. Resten av landets kommuner blir demografisk sett mer lik Flekkefjord. Dette gjelder også aldersgruppen 67–79 år hvor kommunen vokser mindre enn landsgjennomsnittet.

Inntektsgarantiordningen (INGAR) skal sikre at ingen kommuner får en beregnet vekst i rammetilskuddet fra ett år til det neste som lavere enn 400 kroner pr. innbygger under gjennomsnittlig vekst på landsbasis.

5.2 Budsjettfursetninger i drift

Med grunnlag i lov og forskrifter, inntektsoverføringer og andre bestemmelser som følger av statsbudsjettet, bestemmer Flekkefjord kommune selv hvilke andre forutsetninger budsjettene skal bygges på. Forslaget til økonomiplan og budsjett for 2024-2027 tar utgangspunkt i:

- Mål og satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel 2014–2025 og andre vedtatte planer.
- Gjeldende økonomiplan for 2023–2026, med de endringene som følger av senere politiske vedtak.
- Dagens aktivitets- og driftsnivå med de forslag til endringer som framgår av prioriteringer, justering og tiltak som det er vist til i kap. 3.3.

Kommunen har tatt utgangspunkt i gjeldende renteavtaler og prognoser fra Kommunalbanken. Budsjettet baserer seg på en gjennomsnittlig p.t. rente for fireårsperioden på 5,15 % (2024) – 4,60 % (2025) – 4,32 % (2026) og 4,25 % (2027).

Inntektssiden

- Skatt og rammetilskudd er lagt inn som beskrevet foran.
- Eiendomsskatt er lagt inn i tråd med føringene i vedtatt økonomiplan 2023-2026. Det betyr at det *ikke* er foreslått endringer i promillesatsen på 2,7 i denne økonomiplanperioden.
- Utbytte fra Å Energi baserer seg på siste regnskapsresultat for selskapet og gjeldende utbyttepolitikk. Ut fra overskudd 2022 kan kommunen trolig forvente 28,5 mill. kroner utbetalt i 2024. I forbindelse med fusjonen mellom Agder Energi og Glitre blir det delt ut ekstra utbytte i tre år (2023, 2024 og 2025). Flekkefjords del av dette er ca. 8 mill. årlig og kommer i tillegg til anslagene ovenfor. Flekkefjords eierandel i Agder Energi var 2,516 % og er 1,84 % i selskapet Å Energi. Det er budsjettert med 0,5 mill. kroner i utbetalinger fra Fl.fjord kommunale pensjonskasse og Gjensidigestiftelsen.
- Inntektene fra salg av konsesjonskraft er lagt inn i samsvar med prognose mottatt fra Konsesjonskraft IKS. Inntektsanslaget er 8,2 mill. i 2024 og for resten av økonomiplanperioden.
- Inntekstposter som brukerbetaling, salgs- og leieinntekter foreslås økt med ca. 4 %, med noen unntak, jfr. listen over foreslåtte satser for brukerbetaling bakerst i budsjettokumentet.
- Rentekompensasjon fra staten i forbindelse med lån til omsorgsboliger, sykehjem og skolebygg er økt som følge av økt rentenivå.
- Det er forutsatt at ordningen med statlig investeringstilskudd til omsorgsboliger videreføres.

Eiendomsskatt

Skatteetatens formuesgrunnlag (boligverdier) er lagt til grunn for de av kommunens eiendommer som har dette. Boligverdien er Skatteetatens anslag på eiendommens markedsverdi. I budsjettforslaget foreslås det som tidligere å benytte samme reduksjonsfaktor som den Regjeringen legger til grunn og at det ikke gis et eget bunnfradrag. Det foreslås ikke endringer skattesatsen på boliger, som ligger på 2,7 promille.

Havbruksfond

Det er gjennom en ordning fra 2017 lagt opp til at en andel av inntektene fra salg av ny kapasitetsutvidelse innen oppdrettsnæringen skal tilfalle kommunal sektor gjennom det såkalte Havbruksfondet. Midlene fordeles mellom alle kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet. Fra 2022 vil kommunene få 40 % av salgsinntektene fra ny kapasitet, fordelt gjennom Havbruksfondet. I tillegg vil kommunene få inntekter fra en produksjonsavgift som nasjonalt vil ligge på rundt 500 millioner kroner årlig. Fra 2023 er det foreslått økt ramme for produksjonsavgift til kommunene. Det er for 2024 lagt til grunn 4,5 mill. kroner i inntekt fra dagens ordning og 5,5 mill. kroner som følge av ny produksjonsavgift, til sammen 10 mill. kroner.

Vindkraft

Statsbudsjettet legger opp til at det innføres produksjonsavgift på landbasert vindkraft. Totalt regner staten med å ta inn 338 millioner på denne ordningen i 2024, og midlene tilføres de kommuner som har landbasert vindkraft. Flekkefjord sin andel er beregnet til 1,8 mill. kroner for 2024.

Flyktninger (integreringstilskudd)

Flekkefjord tok imot 200 flyktninger i 2022 fra Ukraina og 60 i 2023. I 2024 er det i budsjettforslaget forutsatt 30 nye flyktninger. Dette vil gi kommunen litt over 60 mill. i integreringstilskudd fra staten.

Samtidig vil det også innebære store økte utgifter. Budsjettene til både oppvekst og til helse og velferd har økt betydelig som følge av dette. I budsjettet til NAV ligger det inne nesten 35 mill. til sosialhjelp, introduksjonsstønad og ansatte for flyktninger. Samlet sett er det for 2024 budsjettert med at kommunens utgifter til flyktninger vil være litt mindre enn inntektene. Risikoen knyttet til at det tar lenger tid for mange flyktninger å komme i jobb eller utdanning, og den utfordringen det er at kommunen raskt må kunne tilpasse seg svingninger i antall nye flyktninger og tilhørende inntekter, krever tett oppfølging av integreringsfeltet.

Kostnadssiden

Finansdepartementets har beregnet lønns- og prisveksten for 2024 (deflator) til 4,3. Her er lønnsveksten anslått til 4,9 % og øvrige kostnader til 3,4%.

Den er styrende for indeksreguleringen i statsbudsjettet.

- Lønn er budsjettert ut fra forventet faktisk aktivitet og faktisk lønn gjeldende ved utgangen av 2023. Det er satt av en lønnsreserve 15,7 mill. kroner for å dekke inn de økonomiske virkningene av neste års forhandlinger. Årets lønnsoppgjør fører til et lønnsoverheng og en glidning på ca. 2 %. Statsbudsjettet legger opp til en samlet lønnstigning på 4,9 % i 2024.
- Pensjonskostnadene er lagt inn i tråd med opplysninger fra pensjonskassene (se neste avsnitt).
- Innkjøpsposter er for 2024 prisjustert med 4 % for enhetene. Strømkostnadene var budsjettert veldig høyt for 2023 og prognosene for 2024 er 8 mill. kroner ned.
- Rentekostnader er beregnet ut fra kommunens faktiske låneportefølje, avtaler som er inngått og forslag til nye låneopptak som følger av økonomiplanen. Budsjettet baserer seg på en gjennomsnittlig p.t. rente for fireårsperioden på 5,15 % (2024) – 4,60 % (2025) – 4,32 % (2026) og 4,25% (2027).
- Avdragene følger inngåtte avtaler og skal ivareta kravet til minimumsavdrag. Nye lån (jf. forslag til investeringsprogram) er forutsatt tatt opp med gjennomsnittlig løpetid på 37 år og uten avdrag i opp-taksåret.

Samlet oversikt over driftsrammer med fordeling framgår av de forskriftsmessige tabellene i kap. 3.

Pensjon

Flekkefjord har ansatte tilknyttet tre forskjellige pensjonskasser: Sykepleierne er i KLP, lærerne i Statens pensjonskasse og resten er i kommunens egen pensjonskasse (Flekkefjord kommunale pensjonskasse). Pensjonskostnaden i det kommunale regnskapet er et teknisk begrep basert på et sammensatt og komplisert regnestykke, og påvirkes ikke av de reelle pensjonsinnbetalingene. Premieavvik oppstår når det er avvik mellom den regnskapsmessige pensjonskostnaden og det kommunen har innbetalt i pensjon. Lavere innbetalinger i pensjonspremie vil dermed ikke bedre kommunens resultat på kort sikt, men kun ha en likviditetsmessig effekt. Dette premieavviket blir regnskapsført de påfølgende 7 årene med en 1/7 del hvert år.

De siste årene har premieinnbetalingene vært mye høyere enn kostnadene, og Flekkefjord har derfor et akkumulert premieavvik på ca. 80 mill. kroner ved utgangen av 2023. Dette er midler som blir belastet fremtidige driftsregnskap, og fører til økte pensjonskostnader fremover. Hovedårsaken til dette er at de oppsatte rettighetene øker ved høye lønnsoppgjør og da blir premieavviket høyt.

5.3 Befolkningsprognoser

Statistisk sentralbyrå (SSB) lager befolkningsprognoser annet hvert år. Dagens prognoser er fra sommeren 2022, og har dermed ikke fått med seg at Flekkefjord tok imot mange flyktninger, og har ellers hatt en positiv utvikling det siste året. Prognosen for 2030 baserer seg dermed på et feil grunnlag.

Flekkefjord							Norge		
	1990	2000	2010	2023	%	2030	2023	%	2030
0 år	96	100	103	89	1,0 %	82	51 991	0,9 %	56 545
1-5 år	546	549	543	485	5,3 %	436	284 679	5,2 %	281 648
6-12 år	859	849	768	781	8,5 %	690	444 025	8,0 %	406 384
13-15 år	367	351	381	377	4,1 %	313	201 018	3,6 %	188 831
16-19 år	541	500	522	475	5,2 %	474	289 714	5,2 %	262 601
20-44 år	2898	2863	2696	2619	28,4 %	2491	1 824 742	33,1 %	1 839 238
45-66 år	1871	2172	2569	2616	28,4 %	2485	1 530 972	27,7 %	1 569 755
67-79 år	1174	955	863	1263	13,7 %	1277	645 483	11,7 %	697 177
80-89 år	375	440	438	412	4,5 %	602	200 377	3,6 %	303 255
90 år eller eldre	58	72	120	99	1,1 %	113	45 983	0,8 %	53 267
	8785	8851	9003	9216		8963	5 518 984		5 658 701

Flekkefjord har i dag en større andel av befolkningen i alle aldersgrupper over 45 år, og er fortsatt kraftig underrepresentert i aldersgruppene 20 – 44 år.

5.4 Risikovurdering

De økonomiske rammevilkårene for kommunens virksomhet og aktivitetsnivå er i endring. Økonomiplanens forutsetninger er lagt inn med varierende grad av sikkerhet, og det er derfor viktig å vurdere hvor sårbar kommunen er for eventuelle endringer i en noen nærmere definerte risikofaktorer.

Risikofaktorer	Vurdering og kommentarer	Risiko-grad
Konjunkturer og internasjonal politikk		
Internasjonalt trusselbilde og kritisk infrastruktur	<p>I løpet av de siste årene har datakriminalitet blitt en økende trussel. Kriminelle med ulike motiver og stadig mer komplekse metoder kan bryte seg inn i datasystemer for å lamme virksomheten eller presse den for penger. Det er eksempler på dette også blant norske kommuner.</p> <p>For å unngå å bli rammet kreves det gode systemer, rutiner og økt bevissthet. Flekkefjord har fordel av tilknytningen til DDV for å håndtere dette. Flekkefjord benytter 225 programmer og tjenester som er nettbaserte. Av disse er DDV ansvarlig for 45 stk. Det påhviler derfor kommunen et særskilt fokus og selvstendig ansvar også utover DDV, med kontinuerlig arbeid med å lage gode informasjonssikkerhets- og personvernsrutiner, og fokus på ansattes kompetanse.</p> <p>Trusselbildet har endret seg de siste par år. Russlands krigføring i Ukraina har skapt en ny situasjon. Strømnett og energiforsyning er blitt en del av krigføringen, og nasjonale myndigheter har hevet beredskapen for å forsøke å sikre nødvendig stabilitet. Utenlandskabel med strøm går fra ut fra Vollesfjord, og Agder vil være gjenstand for en større NATO-øvelse 2024.</p>	
Internasjonale konjunkturer og norsk økonomi	<p>Høy aktivitet og høy inflasjon har preget norsk økonomi i 2023. Arbeidsledigheten er lav og det er rekrutteringsproblemer innen flere sektorer. Finans- og rentepolitikken er innrettet for å dempe aktivitetsutviklingen og med det redusere prisveksten. Blir oppbremsingen for sterk, kan en risikere nedgangstider med mange konkurser og langt større arbeidsledighet.</p> <p>Krigen i Ukraina har skapt en sikkerhetspolitisk svært krevende situasjon i store deler av verden. Den påvirker tilgangen til og prisen på en mengde varer, økt satsing på forsvar og selvberging og betydelig uro og usikkerhet framover. Vi er inne i en tid med «globalisering i revers» som kan gi betydelige endringer i økonomien i mange land Norge samarbeider med.</p> <p>Energiforsyningen i Eurosonen er bedre enn i fjor på samme tid, men dette kan endre seg gjennom vinteren.</p> <p>Satsingen på grønt skifte, med mer klimavennlige løsninger på alle områder er det større fokus på. Nye klimarapporter viser behovet enda tydeligere enn før. Dette vil koste, og samtidig åpner det seg nye muligheter for næringsliv også i Norge.</p>	
Renterisiko	<p>Kommunens vilkår for flytende rente er knyttet til 3 måneders NIBOR (internasjonal pengemarkedsrente) og hvordan denne utvikler seg.</p> <p>Styringsrenten Norges Bank fastsetter på bankenes innskudd påvirker rentene i hele finansmarkedet i Norge.</p> <p>Styringsrenten ble i september satt opp til 4,25 % og det ble samtidig sagt at den sannsynligvis skal opp til 4,5 % i desember. Nå er signalene at renten forblir på 4,5 % i 2024.</p> <p>Norges Bank benytter styringsrenten som middel for å holde inflasjonen nede, og svekkelsen av den norske krona i 2023 har også virket inn.</p>	

	<p>Kommunens flytende rente i Kommunalbanken er nå 5,5 %. Det forventes at denne vil ligge slik til våren 2024, for deretter å falle gradvis til 4,2 % i slutten av 2027. Til sammenligning var p.t. renten 0,9 % så sent som i oktober 2021.</p> <p>For hvert prosentpoeng økt rente er den langsiktige nettokostnaden for kommunen beregnet til 4,5 – 5,0 mill. Da er det tatt hensyn til lån som betjenes av andre, samt renteinntektene, som også vil øke.</p>	
Nasjonale forhold og nasjonal politikk		
Skatteinngang	<p>Skatteanslaget i budsjettet er en av de største usikkerhetsfaktorene og påvirker kommunens handlingsrom direkte. Skatteinntektene utgjør ca. hver tredje krone av inntektsgrunnlaget. Reduksjoner i lokal skatteinngang reduserer kommunens inntekter med nær 0,1 mill. for hver prosent ned (etter at staten kompenserer 95 % målt i f.t. landets skatteinngang). Blir det derimot svikt i nasjonal skatteinngang slår dette ut i kommunens inntektsgrunnlag direkte og reduserer handlingsrommet krone for krone.</p>	
Inntektssystemet/ rammetilskudd	<p>Inntektssystemet ble lagt om fra 2017. Flekkefjord blir i 2024 kompensert med ca. 66,8 mill. kroner «ekstra» fordi det er beregnet at kommunen er 10,1 % dyrere å drive enn gjennomsnittskommunen.</p> <p>Det venter nå en ny revisjon av inntektssystemet med virkning fra 2025. Dette kan bety endringer i fordelingskriterier og vektning av ulike forhold, og med det ha stor betydning for inntektsutviklingen for Flekkefjord kommune.</p>	
Pris- og lønnsvekst	<p>Dersom pris- og lønnsveksten endrer seg, vil det kunne slå ut på kostnadsbildet. Det avgjørende for kommunen vil være om statens overføringer og andre inntektsposter justeres tilsvarende, eller om dette bare blir delvis kompensert. Budsjettet baserer seg på statsbudsjettet sine anslag med en lønnsvekst på 4,9 % og en øvrig prisvekst på 3,4%.</p>	
Regionale og lokale forhold		
Befolkningsutvikling	<p>Innbyggertallet har direkte betydning for inntektsoverføringene fra staten, både skatt og ramme. Dersom kommunens befolkningsvekst blir lav eller uteblir, vil også kommunens inntektsgrunnlag bli svekket. Det vises til befolkningsanalysen for nærmere omtale. Særlig viktig for Flekkefjord er tiltak som kan styrke utviklingen innenfor aldersgruppen 20 - 40 år.</p>	
Lokalt næringsliv – sysselsetting	<p>En god utvikling for eksisterende bedrifter og etablering av nye og bærekraftige arbeidsplasser i regionen, er forutsetning for vekst og utvikling i kommunen. At yrkesdeltakelsen er høy, at nye arbeidsplasser skapes og at arbeidsledigheten holdes lav, er viktige for Flekkefjord kommune.</p>	
Andre risikoforhold – felles		
Pensjonskostnader	<p>Pensjonskostnader utgjør vel 65 mill. av budsjettet (eks. arbeidsgiveravgift). Pensjonspremiene har økt mye de siste årene, bl.a. knyttet til endringer i regelverk, lønnsoppgjørene, økt forventet levealder, mange uføretrygdede og ikke minst; lavere avkastning i et finansmarked med lave renter. Gjennom aktuarberegning framkommer kommunens pensjonskostnad. Sammen med amortisering av tidligere års premieavvik utgjør dette kommunens årlige pensjonskostnad. Det er usikkerhet knyttet til pensjonskostnadene, og kommunen må forholde seg til en aktuarberegning i januar 2025 for å få avklart de eksakte kostnadene for 2024.</p>	
Sykefravær	<p>Sykefraværet påvirker kommunens driftsøkonomi i betydelig grad. Lønn for første 16 dagers sykdom blir ikke refundert og refusjoner dekker heller ikke alle kostnader. Tjenester med turnusvakter eller krav til bemanning</p>	

	<p>må benytte vikarer ved fravær. Flere tjenester har vikarbudsjetter som forutsetter relativt lavt sykefravær. Det gir risiko for overskridelser dersom fraværet øker, spesielt dersom behovet må løses gjennom innleie av personale fra eksterne vikarbyråer. Flekkefjord kommune har, til tross for en stor helse- og omsorgssektor, et lavere sykefravær enn gjennomsnittskommunen.</p>	
Andre risikoforhold – oppvekst og kultur		
Økning spesialundervisning og individuell tilrettelegging	<p>De siste årene har mange kommuner, også Flekkefjord kommune, opplevd en økning i omfanget av spesialundervisning og elever som trenger individuell tilrettelegging eller oppfølging. Dette henger også sammen med endringer i familierollen og foreldrenes oppdragerrolle.</p> <p>For Flekkefjord kommune har dette medført at mens elevtallet i skolen er redusert med 30-40 elever de siste 3 årene, har budsjettene til skole økt med mellom 5 og 6 millioner.</p> <p>Det sier seg selv at dette ikke er en utvikling som kan fortsette, og denne utviklingen må tas på alvor og endres før det blir et alvorlig problem både økonomisk, pedagogisk og for de enkeltpersoner og familier som er utsatt.</p>	
Andre risikoforhold – helse og velferd		
Nye behov og ressurskrevende tjenester	<p>Innen flere områder kan det oppstå nye behov hvor kommunen skal løse nye og flere oppgaver uten at det følger med finansiering. Det kan underveis i et budsjettår oppstå situasjoner hvor det må etablere ressurskrevende tjenester til nye enkeltpersoner. Budsjettet er basert på kjente forhold og det er derfor en risiko forbundet med forutsetningen om at hovedområdet har nødvendig rom for å løse slike situasjoner innenfor de vedtatte budsjetttrammene</p>	
Bemanningsutfordringer	<p>Helse og omsorgssektoren opplever i dag stadig økende rekrutteringsutfordringer. Flekkefjord kommune har hatt utfordringer knyttet til å rekruttere og beholde både leger og sykepleiere. De siste årene er det også stadig vanskeligere å rekruttere og beholde helsefagarbeidere og vernepleiere. Kommunen er også sårbar mht. psykologkompetanse. Mangel på kvalifisert personell fører til høye kostnader knyttet til kjøp fra vikarbyrå, kostnader knyttet til forskjøvet arbeidstid, samt bruk av tid og ressurser på rekrutteringsprosesser.</p>	
Integrering og inkludering	<p>Flekkefjord har de siste årene bosatt mange flyktninger. Svingningene er store, og tjenestene ble bygd opp i perioden 2015 til 2018 for så å nedskaleres fra 2019 til 2022. I 2022-2023 har Flekkefjord bosatt 260 flyktninger. De som bosesettes har ulike bakgrunn og forutsetninger. Uavhengig av bakgrunn er det viktig å sikre god integrering og inkludering slik at alle nye innbyggere gjennom utdanning, arbeidsliv og deltakelse i fritidsaktiviteter og frivillighet gis en reell mulighet til å bli inkludert og til å bidra til samfunnet. God integrering bidrar til gode lokalsamfunn og gode liv.</p>	
Andre risikoforhold – samfunn og teknikk		
Sårbarhet i forhold til klima	<p>Endringer i klima har gitt kommunene økte utfordringer, med stadig flere tilfeller av ekstremvær. Store mengder nedbør i løpet av kort tid, kraftig vind og mengder av lynnedslag har påført mange kommuner skader. Betydelige snømengder, flomskader, ras og skader på infrastruktur og skogbranner vil kunne medføre kostnader som det ikke er tatt høyde for i budsjett og økonomiplan. Risiko- og sårbarhetsanalyser, målrettede forebyggende tiltak, og oppgraderinger av tekniske anlegg kan bidra til å begrense både skader og kostnader. Den nye hovedplanen for vann og</p>	

	avløp inneholder forslag til prioriterte tiltak som vil ha effekt i form av bedre håndteringsevne og et lavere skadepotensial ved ekstremvær.	
Andre risikoforhold – finansområdet		
Særskilte inntekter	<p>I inntektsgrunnlaget til Flekkefjord kommune ligger det flere overføringer som over tid kan variere mye og som i liten grad kan påvirkes. Selv om nivået første år i perioden er noenlunde kjent, kan mye forandre seg i løpet av planperioden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utbytte fra Å Energi fastsettes ut fra en utbyttemodell som tar utgangspunkt i 70 % av selskapets regnskapsresultat. Flekkefjord kommunes eierandel i Å energi er 1,84%. - Deler av inntektene fra salg av kapasitetsutvidelse innen lakseoppdrettsnæringen tilfaller kommuner med oppdrettsvirksomhet gjennom Havbruksfondet. Siden ordningen kom i stand, har Flekkefjord mottatt årlige overføringer av svært varierende størrelse. - Salg av konsesjonskraft. Dette er inntekter som kommer av kommunens adgang til å selge en kvote billig konsesjonskraft til markedspris. Strømprisutviklingen vil over tid påvirke disse inntektene. 	

Risikovurderinger og vurderinger av sårbarhet hører med i et budsjett og en økonomiplan. Det er viktig på forhånd å ha tenkt igjennom hvilke elementer man bør ha særlig oppmerksomhet på, og være bevisst på at det tross alt er en rekke faktorer som kommunen ikke selv har styring over, men som likevel kan påvirke kommunens økonomi i betydelig grad.

Samtidig kan det argumenteres for at en slik risikovurdering burde ha vært supplert med en tilsvarende *mulighetsvurdering*, dvs. en gjennomgang av hva slags endringer og faktorer utenfor kommunens direkte kontroll som kan gi Flekkefjord som samfunn nye *muligheter for videreutvikling*. En slik samlet oppstilling er ikke tatt med i dette budsjettdokumentet, men noen forhold som det ville ha vært naturlig å nevne er:

Gradvis bedre infrastruktur og kortere reisetid til Kristiansand og Stavanger, etableringen av Fv. 44 fra Flekkefjord og vestover som ny nasjonal turistvei, økt digitalisering og endrede arbeidsformer med mer bruk av hjemmekontor og «fjernarbeid» gjør det mulig å bo flere ukedager i Flekkefjord, satsingen på blå næring, satsingen på havvind og nye aktiviteter i Nordsjøen knyttet til det grønne skiftet, potensialet den nye idrettshallarenaen og det samlede anleggstilbudet med skoler og idrettshaller på Uenes, og ikke minst; at Flekkefjord har blitt «oppdaget» som reisemål og et attraktivt besøkssted for flere mennesker enn noen gang tidligere.

6 Stab og hovedtjenesteområdene

Kommunens organisering

I dette kapittelet følger en oversikt over de enkelte tjenesteområder med nærmere kommentarer fra den ansvarlige kommunalsjef. Hvert område presenterer sine utfordringsbilder, mål og prioriterte tiltak.

Flekkefjord kommune er administrativt organisert i en modell med tre nivåer.

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder og er ansvarlig for saksutredninger for folkevalgte organer og iverksettelse av politiske vedtak. Rådmannens ansvar og myndighet er nærmere beskrevet i kommunens delegeringsreglement.

Organisasjonen består av tre hovedtjenesteområder som ledes av hver sin kommunalsjef. Kommunalsjefen er ansvarlig for sitt hovedtjenesteområde innenfor de rammene som er vedtatt i budsjettet og innenfor de fullmakter som er delegert fra rådmannen. Hovedtjenesteområdene er delt inn i ulike enheter som ledes av enhetsleder. Stab og virksomhetsstøtte ligger direkte under rådmannen og ledes av stabssjefen. I tillegg er det to oppgaveområder; næring samt analyse og styring, som er knyttet direkte til rådmannen.

Rådmannens ledergruppe består av rådmann, stabssjef, kommunalsjefene for de tre hovedtjenesteområdene, økonomisjef og seniorrådgiver/analytiker.

Hovedtjenesteområdene er videre inndelt i til sammen åtte forskjellige budsjettområder slik:

a) Stab og virksomhetsstøtte:	Stab og virksomhetsstøtte
b) Oppvekst og kultur har fire budsjettområder:	Skole og kompetanse
	Barnehage
	RBU (ressurssenter for barn og unge)
	Kultur
c) Helse og velferd er delt inn i to budsjettområder:	Helse og omsorg
	Sosial og integrering
d) Samfunn og teknikk:	Samfunn og teknikk

6.1 Stab og virksomhetsstøtte

6.1.1 Budsjettområder

Budsjettområdet «stab og virksomhetsstøtte» omfatter:

- Stab og virksomhetsstøtte, ledet av stabssjef Anne-Kathrine Abrahamsen.
- Politisk virksomhet, ledet av ordfører Torbjørn Klungland.
- Rådmann, styring, analyse og næring, ledet av rådmann Bernhard Nilsen.

6.1.2 Utfordringsbilde

Stab og virksomhetsstøtte løfter frem tre utfordringsbilder som det er viktig å være oppmerksom på i planperioden 2024-2027:

a) Rekruttering

Signalene for hele kommunesektoren er at behovet for arbeidskraft vil øke i årene fremover. Kommunene på Agder vil mangle arbeidskraft i løpet av kort tid og da spesielt innen helse og omsorg. Vi opplever allerede nå i dag rekrutteringsutfordringer innenfor enkelte stillingskategorier. Både alderssammensetningen på våre medarbeidere, demografien, høy uføregrad og konkurranse om arbeidskraften gjør at vi må påregne at rekrutteringssituasjonen i årene som kommer vil bli krevende. Gjennomsnittsalderen i kommuneorganisasjonen er 46 år. Innen helse viser beregningene at innen 2030 vil nærmere 70 helsefagarbeidere gå av med pensjon. I tillegg er det beregnet et behov for ytterligere 100 årsverk innen områdene sykehjems- og hjemmetjenester som en følge av den demografiske utviklingen. Trenden er at andel uføre øker. Sett opp mot landsgjennomsnittet ligger Flekkefjord høyere blant annet for kvinner i aldersgruppen 18-44 år.

Samtidig som vi må rekruttere nye medarbeidere, er det viktig å ta vare på og videreutvikle de dyktige og dedikerte medarbeiderne kommunen allerede har. Godt lederskap, kompetanseheving, kultur for heltid, og myndiggjorte medarbeidere som får brukt sin kompetanse, vil være viktige satsingsområder for å kunne møte morgendagens utfordringer.

b) Drift

For at kommunen fortsatt skal kunne gi gode tjenester til innbyggerne, er det viktig at vi har en organisasjon med søkelys på og evne til endring og omstilling. Utviklingsarbeid i tidligere planperioder er overført til drift. For å lykkes videre er det viktig å legge til grunn et økosystem-perspektiv - altså hvordan vi jobber på tvers – både internt i organisasjonen og i samspill med våre omgivelser. I dette ligger det både en forventning til at fremtidig oppgaveløsning vil skje langt mer teambasert og med mindre «silotankegang» innenfor de enkelte tjenesteområdene og med større grad i samhandling med andre samarbeidsparter. Stab og virksomstøttes plassering i organisasjonen som sektorovergripende enhet kan forsterke dette arbeidet.

Nøkkelfunksjoner for å møte utfordringene er:

- Digital transformasjon
- Informasjon

Digital transformasjon

For å møte økte krav til effektiv, brukervennlig og åpen forvaltning er det ofte ikke nok å digitalisere dagens prosesser og tjenester. I tillegg må vi tenke nytt og løse samfunnsoppdraget på nye måter. Dette handler om hvordan arbeidsoppgavene utføres, tilby bedre tjenester, jobbe mer effektivt eller skape helt nye tjenester. Dette med et sterkt brukerfokus og stor utnyttelsesgrad av digital teknologi. Digital transformasjon er med andre ord et redesign av kommunen på alle nivå - folk, prosesser, teknologi og styring. Målet er at vi gjennom riktig bruk av teknologi og digitale løsninger skal ivareta brukernes, næringslivets og innbyggernes behov, på en sikker og god måte. I tillegg skal vi videreutvikle interne rutiner og støtte våre medarbeidere på tvers i hele organisasjonen.

Det er sterke nasjonale føringer knyttet til digital transformasjon som gjør at dette er et viktig satsingsområde som krever at vi både har ressurser og kompetanse dedikert til dette arbeidet. Utviklingsarbeid endrer måten kommunen driftes på og sammen med utvikling er det avgjørende med avlæring av en del gamle løsninger og arbeidsmåter for å lykkes.

Informasjon

Informasjon er en sentral faktor, spesielt i en tid preget av stadig nye samfunnsmessige endringer og utfordringer. Vi skal nå ut med korrekt informasjon i rett tid, til rett målgruppe, og med høy troverdighet. Gjennom lovverk har kommunen krav til å drive aktivt informasjonsarbeid, bruke klart språk og å ha tilgjengelige nettsider. Innbyggere har økte forventninger i det digitale informasjonssamfunnet. Samtidig er landskapet for informasjon preget av støy, «fake news» og polarisering. Utviklingen av AI-teknologien må kommunen også ta innover seg. En gjennomtenkt kommunikasjonsstrategi, tydelig visuell identitet og godt strategisk informasjonsarbeid er derfor svært viktig i denne sammenheng.

c) Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerheten er under stadig endring og grunnleggende verdier vi tidligere har nærmest tatt for gitt er under press. Det omfatter sikkerhetspolitiske spørsmål, forsyningssikkerhet både innen mat og energi, klimaendringer med mer. Vi må omstille og omorganisere raskere enn hva vi er vant til. Som kommune må vi også påregne at vi kan bli utsatt for dataangrep. Sentrale myndigheter har tydelig signalisert at cyber-angrep er en trussel kommunesektoren må ta på alvor. Det er derfor viktig at vi er godt rustet til å forebygge og håndtere slike angrep, da de kan få store konsekvenser for kommunens innbyggere.

6.1.3 Prioriterte drifts- og omstillingstiltak, vesentlige endringer og investeringstiltak

Drifts- og omstillingstiltak

U1 og U2 Styrking HR-området, økonomi og støttefunksjoner.

I flere år har det innenfor Stab og virksomhetsstøtte vært en krevende bemanningssituasjon.

Stab og virksomhetsstøtte omfatter en rekke ulike fagfelt som til dels krever spisskompetanse og hvor flere av fagfeltene i dag løses av kun én medarbeider. Dette medfører at vi er svært sårbare ved fravær og når medarbeidere slutter. Innenfor dagens økonomiske rammer, har det derfor vært et sterkt fokus på å legge til rette for overlapping mellom ulike fagområder, samt at vi ved ledige stillingshjemler har gjort grundige vurderinger i forhold til hvor ressursbehovet har vært størst. Det er også svært krevende å etterleve stadig strengere krav til dokumentering, implementering av lovkrav, og innarbeiding av nye systemer og endringer.

For å kunne ha en effektiv og veldreven organisasjon, er det helt nødvendig å ha gode støttetjenester til organisasjonen som helhet. Dagens bemanningssituasjon gjør dette krevende. Med nærmere 1000 ansatte er det i dag kun 1,0 årsverk knyttet til sentrale HR-funksjoner. Mulighet for å utøve nødvendig støttefunksjon til ansatte/ledere i organisasjonen er derfor begrenset og overordnet HMS-arbeid blir ikke tilstrekkelig prioritert. Det er svært begrensede muligheter for utviklingsarbeid innenfor personalområdet og prosesser/forebygging knyttet til HMS-arbeid. De fremtidige rekrutteringsutfordringer som kommunen møter, vil vanskelig kunne følges opp med dagens bemanning. Det samme gjelder innenfor økonomiområdet knyttet til regnskapsfunksjonen. Det får økonomiske konsekvenser for kommunen dersom en ikke klarer å holde driften oppe på dette området. Vi ser også innenfor arkiv at vi i dag ikke har en drift i henhold til gjeldende lovkrav. Det økende omfang av innsynskrav legger tidvis beslag på store ressurser hos oss. Heller ikke innenfor området beredskap er det avsatt tilstrekkelige ressurser pr. i dag.

I dagens situasjon begrenses mulighetene for overlapping og dette gir også stor sårbarhet knyttet til enkelte nøkkelfunksjoner. For å kunne ha en forsvarlig drift vil det derfor være behov for å styrke HR området med en ny stilling, samt en stilling knyttet opp til økonomi og de andre stab- og støttefunksjonene.

Andre vesentlige endringer

a) Stortings- og kommunevalg

Dette er midler til gjennomføring av stortingsvalg i 2025 og til kommune- og fylkestingsvalg i 2027.

b) Redusert bistand til Bedriftshelsetjenesten

Reduseres da det over tid viser seg at budsjetterte midler har vært høyere enn faktisk forbruk.

Investeringstiltak

1) Ramme IKT og digitalisering

Av sikkerhetsmessige årsaker er det nødvendig å skifte ut en stor andel PCer i organisasjonen. Utskiftingen vil fordele seg på 2024-2025. Etter dette vil rammen gjelde normal fornyelse av IKT- utstyr og digitalisering innen stab og samfunn og teknikk.

2) Diverse investeringer

I likhet med tidligere år er det lagt inn en investeringsramme som rådmannen disponerer gjennom året. Det gir nødvendig fleksibilitet i forhold til nye forhold eller avvik som dukker opp.

3-7) Kommunale bidrag til Kirkelig Fellesråds investeringer

Årlig ramme til Kirkelig Fellesråd sine investeringer er oppjustert til 350' fra 2023 og foreslås justert til 400' i 2026. Oppgraderinger til Hydra kirke er oppjustert til 700. I tillegg er det foreslått 750' i 2025 til oppgradering av tak på Gyland kirke samt 400' til maling og stoler til Søyland kapell i 2026.

Kommunens vedtatte støtte til kirkesenter mv. i Elvegaten, er delt mellom driftstilskudd (7 mill.) og investering (9 mill.) I investeringsbudsjettet er dette fordelt mellom 2025 og 2026.

8-9) Egenkapitalinnskudd i pensjonskassene

foreslås videreført. Beløpet til FKP er satt til 2 mill. pr. år og for KLP beregnet til 200' pr. år. Innskuddene finansieres med fondsmidler.

6.1.4 Mål og retning

Vi har alle tilgang til relevant informasjon 24/7

Prioriterte aktiviteter

- Videreutvikle kommunens hjemmeside til en komplett digital portal for alle kommunale tjenester
- Effektivisere interne arbeidsprosesser ved å ta i bruk nye digitale løsninger
- Automatisering ved bruk av chat, roboter og kunstig intelligens
- Ta i bruk plattform for digital samhandling for ansatte
- Benytte digitaliseringskompetanse på tvers i hele organisasjonen
- Universell utforming og klart språk

Målepunkter

- o Flere digitaliserte prosesser og økt deltakelsen i kommunale digitaliseringsprosjekter
- o Bruk av MinSide, Kommune-Kari og «Tore på kontoret», bookingløsning, digitale skjema
- o Besøk på hjemmesiden og andre digitale flater
- o Reduksjon i skanning av dokumenter og i omfanget av fysiske dokumenter

Vi skal være en attraktiv arbeidsgiver

Prioriterte aktiviteter

- Utarbeide en overordnet rekrutteringsstrategi
- Utarbeide en overordnet arbeidsgiverstrategi
- Delta i rekrutteringsprosjekt i samarbeid med Smaabyen og næringslivet
- Tilrettelegge for heltidskultur med fokus innen skole og barnehage
- Følge opp medarbeider-, og HMS-undersøkelsen
- Være en inkluderende arbeidsplass
- Kulturbygging og lederutvikling

Målepunkter

- o Sluttsamtaler
- o Andel heltidsstillinger og gjennomsnittlig stillingsstørrelse har økt
- o Resultatene på medarbeiderundersøkelsen
- o Antall søkere til ledige stillinger

Saksbehandling foregår i fagsystemene

Prioriterte aktiviteter

- Opplæring av saksbehandlere og ledere i form av nanolæring, kursing og veiledning
- Tidligere sekretærfunksjoner utføres i økende grad av alle saksbehandlere og ledere (avlæring)
- Digitalisere papirarkivene

Målepunkter

- o Større dokumentfangst av e-poster, SMS osv.
- o Flere av de fysiske arkivene blir digitalisert til Documaster
- o Periodisk arbeidsregistrering

Vi skal legge til rette for nettverk

Prioriterte aktiviteter

- Etablere nettverk – intern og ekstern økosystemtenkning
- Legge til rette for oppgaveløsning på tvers i team

Målepunkter

- o Samarbeid rapportert i tertialrapport

Vårt samlede årlige sykefravær skal ikke overstige 7,5%

For de fire hovedtjenesteområdene er det satt følgende delmål:

- Stab og virksomhetsstøtte – under 5 %
- Oppvekst og kultur – under 7 %
- Helse og velferd – under 8,5 %
- Samfunn og teknikk – under 6,5 %
- Unngå økning i antall uføre og/eller uføregrad

Prioriterte aktiviteter

- Følge opp årshjulet og aktivitetene i kommunens HMS-håndbok og legge til rette for opplæring
- Bistå enhetene i nærværarbeidet/sykefraværsoppfølgingen
- Samarbeide tett med Arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og Nav for å kartlegge og iverksette helsefremmende tiltak/prosjekter

Målepunkter

- o Utviklingen i sykefraværet innenfor de ulike hovedtjenesteområdene
- o Enhetenes rapportering på HMS området

Vi har en felles internkontroll som en del av daglig ledelse i hele organisasjonen

Prioriterte aktiviteter

- Opplæring
- Alle hovedtjenesteområder rapporterer på sin internkontroll
- Hvert hovedtjenesteområde rapporterer på egne interne tilsyn
- Alle områder og enheter benytter ett felles kvalitetssystem

Målepunkter

- o Internkontroll som rapporteringspunkt i tertialrapporten
- o Økt innmelding av avvik i hele organisasjonen
- o Reduksjon i behandlingstid avvik
- o Færre alvorlige avvik
- o Gjennomført opplæring i internkontroll

Vi skal behandle personopplysninger sikkert, forsvarlig og lovlig

Prioriterte aktiviteter

- Sikre at det foreligger databehandleravtaler
- Innmelding av databehandlerprotokoller
- Følge opp avvik på personvernbrudd
- Alle skjema mot innbyggerne og internt oppfyller kravene om personvern
- Intern opplæring om arkivering, saksbehandling og innsyn

Målepunkter

- o Utviklingen i antall avvik meldt til Datatilsynet
- o Utviklingen i antall avvik knyttet til postliste
- o Antall utfylte skjema for databehandlerprotokoller
- o Gjennomførte internkurs
- o Ansatte har gjennomført nanolæring fra DDV i informasjonssikkerhet

Vi forbereder oss på kriser og uønskede hendelser

Prioriterte aktiviteter

- Ny overordnet ROS-analyse
- Etablere et kommunalt beredskapsråd
- Gjennomgå organiseringen av beredskapsarbeidet
- Delta i eksterne øvelser
- Øve og evaluere diverse planverk
- Utarbeide nye planer

Målepunkter

- o ROS-analysen er ferdigstilt og kommunens beredskapsplaner er oppdatert
- o Kommunalt beredskapsråd er etablert
- o Strukturen for beredskapsorganisasjonen er gjennomgått og avklart

Vi har en økonomistyring som reduserer unødige kostnader og sikrer inntekter

Prioriterte aktiviteter

- Informere om frister for innlevering av lønnsbilag og korrekt utfylling av disse.
- Informere ledere om dokumentasjonskrav, bruk av momskoder og korrekt utfylt sykemelding
- Faktura skal mottas elektronisk (EHF) og attesteres/anvises fortløpende

Målepunkter

- o Færre feilutbetalinger av lønn
- o Redusere tap av moms krav og refusjonskrav
- o Redusere purregebyr

Vi har en tydelig kommunikasjonsstrategi

Prioriterte aktiviteter

- Utarbeide og forankre en helhetlig kommunikasjonsstrategi/ krisekommunikasjon
- Implementere ny grafisk profil og tilhørende designverktøy for ansatte

Målepunkter

- o Kommunikasjonsstrategien er ferdigstilt
- o Grafisk profil er tatt i bruk

6.1.5 Organisering

Hovedtjenesteområdet Stab og virksomhetsstøtte omfatter budsjettmessig disse delområdene:

1. Politikk
2. Rådmann
 - Rådmannens ledergruppe
 - Næring
 - Styring og analyse
3. Stab og virksomhetsstøtte

Enhet	Leder:	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
Ordfører	Torbjørn Klungland	1,0	1,0	
Rådmann	Bernhard Nilsen	7,0	7,0	Rådmannens ledergruppe / styring og analyse
Næring	Bernhard Nilsen	1,0	1,0	Næringssjef
Stab og virksomhetsstøtte	Anne-Kathrine Abrahamsen	15,2	12,5	Politisk sekretariat, arkiv/dokumentsenter, personal, økonomi, informasjon, digitalisering, internkontroll, beredskap, informasjonssikkerhet, 1,0 hjemmel knyttet til folkehelse/flyktninger er overført fra helse og velferd
		2,6	2,3	Vikarsentral
SUM		26,8	23,8	
Andre - felles		3,7	3,7	Frikjøp tillitsvalgte (inngår i Stab og virksomhetsstøtte)

6.2 Oppvekst og kultur

Overordnede mål for oppvekst:

- Alltid barnets beste
- Utdannelse for livet – læring, mestring og livskompetanse

6.2.1 Budsjettområder

Oppvekst og kultur består av følgende budsjettområder:

1. Skole og kompetanse
2. Barnehager
3. Ressursenter barn og unge
4. Kultur

Kommunalsjef er Svein Hansen.

6.2.2 Utfordringsbilde

Innenfor oppvekst og kultur er det spesielt 3 utfordringsbilder kommunen må holde øye med og jobbe med i perioden 2024 - 2027:

a) Spesialundervisning, spes.ped. hjelp, tilbud til minoritetsspråklige, barn og unge som utfordrer

Alle disse områdene som er nevnt, hører tett sammen. Selv om barnetall og elevtall i Flekkefjord har gått nedover noen år nå før det ser ut til å snu, er det et økende utfordringsbilde rundt disse områdene.

Etter mottak av et stort antall flyktninger de siste årene, inkludert et stort antall fra Ukraina i 22/23, er det nå et rekordstort antall minoritetsspråklige barn i barnehage og skole. Det er viktig at kommunen gir et godt tilbud til disse - våre nye innbyggere - slik at de så raskt som mulig blir en del av Flekkefjordssamfunnet; skole og arbeidsliv. Samtidig er det et økende antall barn og unge som bærer utfordringene med seg inn i barnehage og skole, og som ikke ser ut til å trives der. De sliter med å bli en integrert del av den ordinære skole- og barnehageaktiviteten. Det er derfor viktig at vi klarer å gi et tilpasset og riktig tilbud til dem og deres familier gjennom hele oppveksten, slik de kan fullføre grunnskole og videregående skole på en god måte.

Kommunen har som mange andre kommuner opplevd en kraftig økning i omfanget av spesialpedagogisk hjelp i barnehage og spesialundervisning i skolen bare de siste 2-3 årene. Det binder opp ressurser til «reparasjon» som i stedet kunne vært brukt til forebygging og tidlig innsats. Det har en stor innvirkning på det økonomiske handlingsrommet og mulighetene for fleksibel ressursbruk innenfor oppvekstområdet. Det er derfor avgjørende at vi greier å sette inn hjelp tidlig i opplæringsløpet og samtidig holde en høy kvalitet på det ordinære skole- og barnehagetilbudet, slik at behovet for spesialundervisning og ressurser til dette er så lavt som mulig. Det er også viktig at vi videreutvikler skole- og barnehagetilbudet slik at det gir et godt tilbud til alle og ikke bare for det store flertallet av de som vokser opp i Flekkefjord.

b) Barnevern

Det er vanskelig å legge begrensninger på utgifter knyttet til barnevern, siden det dreier seg om tiltak knyttet til barn og unge i en vanskelig livssituasjon. Det er likevel et viktig område å følge opp, og det må jobbes målrettet forebyggende og tverrfaglig for å kunne motvirke behovet for omfattende barnevernstiltak. Hvis man ser på utviklingen de siste årene, ser det ut til at vi er blitt flinkere til å komme inn med tidlige tiltak på andre områder før det blir et større barnevernstiltak, samtidig som vi jobber tett sammen med barnevernet rundt dette. På samme tid viser ressursbruken i 2023 at kun noen få nye enkeltvedtak betyr store økte kostnader for kommunen.

Det er likevel viktig å jobbe kontinuerlig med tidlige tiltak og god kvalitet i tiltakene, og med barnevernsreformen som er innført fra 1.1.2022 blir det ekstra viktig med tidlig innsats og at hele «laget» rundt barnet; de unge og familiene – styrkes og koordineres. Kommunene må ta større ansvar for en del tiltak som tidligere var på statlig nivå, og det er derfor viktig med god forebygging og skreddersydde tiltak.

Det er også viktig med en koordinert regional prosess for å avklare hva Lister barnevern tar hånd og hva de enkelte kommunene lokalt tar hånd om. I Flekkefjord har vi etablert et ressursteam på tre personer som i et felles Familieteam med Familiesenteret skal gå tidlig inn og gi hjelp til barn, unge og familier. Vi tror dette er et meget bra tiltak som på lengre sikt vil gi mindre behov for omfattende og kostbare barnevernstiltak. Det er imidlertid vanskelig å måle effektene av dette tiltaket på kort sikt.

c) Nok og rett kompetanse

Utviklingen innenfor barnehage og skole med flere barn og elever som ikke finner seg til rette, som utfordrer i den ordinære aktiviteten, og at familie- og foreldrerollen har endret seg mye på kort tid, har økt omfanget av spesialundervisningen, styrkede tiltak, og behovet for at barnehage og skole tar større ansvar i oppdragerollen. Dette har gitt et økt ansvar og et økt «trøkk» for de ansatte i barnehage og skole. Denne utviklingen understreker behovet for at vi har de rette folkene og den rette kompetansen i barnehage og skole. Utviklingen de siste årene er at flere slutter i sektoren fordi arbeidsinnholdet og kravene har endret seg, og det er tøft å stå i de økte utfordringene og det økte ansvaret utviklingen har medført. Det blir derfor en større utfordring for oppvekstsektoren framover å rekruttere de rette ansatte og nok ansatte til at utfordringene kan håndteres. Det blir en av de viktigste oppgavene innenfor oppvekstfeltet framover.

6.2.3 Prioriterte drifts- og omstillingstiltak, vesentlige endringer og investeringstiltak

Drifts- og omstillingstiltak

O1 Teknisk senter videreført styrking

Bortfall av statstilskudd har gjort videreføring av driften ved Teknisk senter utfordrende. Teknisk senter har en viktig (men vanskelig målbar) funksjon både i forhold til tilbudet de har til barnehager og skoler på dagtid, aktivitetstilbud med teknisk fokus på ettermiddag og kveldstid, og ikke minst som en alternativ arena for barn og unge som trenger mer praktisk aktivitet enn dagens skole i dag kan tilby. Det er derfor viktig både i forhold til en alternativ arena i grunnskolen, gjennomføring i videregående skole, og som rekruttering til industriarbeidsplasser i regionen. I 2023 og 2024 er driften av Teknisk senter sikret ved tilførsel av kr.500.000 pr år fra fond, og så må en i løpet av 2024 komme tilbake til hvordan en kan sikre en mer permanent drift uten tilførsel av fondsmidler.

O2 Tilsynsansvar og administrativ støtte barnehager

Kringlatoppen barnehage og Rauli barnehage er blitt store barnehager med 6 avdelinger hver. I tillegg er det økte administrative behov ved Sentrum barnehage på grunn av mange flyktningefamilier med annet språk og kultur. Det er derfor satt av midler til administrativ styrking av disse barnehagene.

O3 Styrket undervisningstimetall / årsverk i skole

De siste årene har mange kommuner, og også Flekkefjord kommune, opplevd en økning i omfanget av spesialundervisning og elever som trenger individuell tilrettelegging eller oppfølging. Dette henger også sammen med endringer i familierollen og foreldrenes oppdragerolle. Derfor foreslås det prioritert en styrking av ressursene i skole og barnehage for å jobbe tidlig og forebyggende med å snu denne trenden. Vi må også se på hvordan vi kan endre og tilpasse det tradisjonelle barnehage- og skoletilbudet til de behovene dagens og framtidens barn, unge og familier har.

O4 Økt ramme barnehage

Hvis vi skal ta på alvor det med tidlig innsats må voksentetthet og kvalitet i de tidlige barneår styrkes. I Flekkefjord kommune oppfyller vi i teorien kravet om voksentetthet i barnehagene, men i praksis gjør vi ikke det siden ansatte deler av dagen forlater barna for å lage til måltider og for å ha obligatorisk plantid. De ansatte i barnehagene ønsker egentlig å gå over til matpakke for å slippe å gå fra barna, men det er politisk vedtatt å fortsette med å tilberede måltider i barnehagene. For at de barnehageansatte skal slippe å gå fra barna settes det da heller av midler til å ansette kjøkkenhjelp i barnehagene.

O5 Omstilling

Det er lagt inn en redusert ramme fra dagens på grunn av at det ser ut til at elevtallet ut fra fødselstall går litt ned de neste årene. Det er imidlertid usikre tall som påvirkes av tilflytting og mottak av flyktninger.

Andre vesentlige endringer

a) Redusert foreldrebetaling i barnehage

Dette følger regjeringens forslag til statsbudsjett.

b) Gratis SFO (inntil 12 t./uke) 2. klasse

Dette følger regjeringens forslag til statsbudsjett.

c) Ekstra ramme barnevern trappes ned

Dette er forventninger om lavere utgifter til barnevern på grunn av tidlig innsats og opprettelse av familieteam, men det er usikre tall som påvirkes sterkt av enkeltbehov hos familier og enkeltvedtak i barnevernet.

Investerings tiltak

12) Leke- og aktivitetsarealer i skoler og barnehager

Det er fortløpende behov for å fornye og oppgradere lekeapparatene ved flere skoler og barnehager. I tillegg bør det vurderes om det kan opparbeides bedre aktivitetsområder ved de skolene med knappst uteareal i forhold til elevtall. Både lekeapparater og aktivitetsarealer er ganske kostbare, og det er derfor for store utgifter for enhetene til å kunne ta på egne driftsbudsjetter. Det er også fortløpende et behov for å skifte ut stoler og bord til elevene ute på skolene.

13) IKT-utstyr i skole og barnehage

Det er fortløpende behov for nyinnkjøp og oppgraderinger innen IKT i skole og barnehage. I 2020 ble det gjort et stort løft både i forhold til nettverk ved skolene og antall elev PC-er. Utsiftingen av og økt tetthet av PC-er og Chromebook til elevene fortsatte i 2021. I 2022 fullførte vi dette og påbegynte en utskifting av interaktive tavler i skole og barnehage. I 2023 og 2024 vil det være behov for å skifte ut PC-ene til pedagogene i skole og barnehage, fortsette utskiftingen av interaktive tavler, samt skifte ut de tidligste I-padene som ble kjøpt inn til elevene.

14) Tiltak Hydra skole og barnehage

Det var i 2023 satt av midler til bygging av sjøbu og nærmiljøanlegg på andre siden av veien for skolen på Hydra. På grunn av krav om tildekking av bunnsedimenter samt mur for å hindre spredning av bunnsedimenter, er dette tiltaket blitt en del dyrere. Avsatte midler i 2023 og 2024 går med til å fylle igjen bukta, etablere mur utenfor fylling, og etablere nærmiljøtiltak oppå den nye flaten. Det er ikke satt av midler som er tilstrekkelig for å bygge sjøbu i tillegg.

15) Vedlikehold og oppgradering Sira skole

Det har vært en systematisk oppgradering av skoler, barnehager og helsebygg gjennom mange år, hvor en gjerne prioriterer større tiltak på enkeltbygg når disse avdekkes. De siste årene har det vært større tiltak på bygg og/eller uteområder innenfor oppvekst på Hydra skole, Søyland skole, Sunde skole og Hydra skole, samt Gyland barnehage, Kringlatoppen barnehage og Rauli barnehage. De andre barnehagebyggene (Sira, Hydra og Sentrum) er ganske nye.

Av nye enkeltbygg der det er påbegynt kartlegging og som vil bli kartlagt nærmere i begynnelsen av kommende økonomiplanperioder, er Sira skole og lokalene til voksenopplæringen på Trellebakken. Rauli barnehage er det barnehagebygget som står nærmest for tur, men det vil knyttes opp mot hva som skjer med modulen som midlertidig er plassert ved barnehagen etter at leieperioden er ferdig.

Er det store behov for vedlikehold på Sira skole eller Trellebakken/voksenopplæringen, vil det bli vurderes å sette opp egne budsjettposter på de konkrete byggene. I tillegg eller i stedet for vil nødvendige tiltak vil bli tatt med inn i drøftingene om hvordan rammen til oppgradering av kommunale bygg skal fordeles i 2024 og 2025. Dette vil bli basert på nærmere kartlegginger samt drøftinger mellom teknisk drift og oppvekst og kultur.

6.2.4 Skole og kompetanse

6.2.4.1 Mål og retning

Skolemiljøet skal oppleves som trygt og godt, og fremme barns og unges utvikling i forhold til lek, læring og sosial kompetanse

Prioriterte aktiviteter

- Alle ansatte tilbys hvert år kurs/fagsamling knyttet til betydningen voksenrollen har
- Alle barn og unge skal oppleve at de voksne ser dem, anerkjenner dem og har tro på dem
- Barnehagene jobber systematisk for å sikre alle barn et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Alle skoler har etablert felles prinsipper for utøvelse av voksenrollen, for eksempel klasseledelse
- Alle skoler har faste strukturer for veiledning og oppfølging av hvordan voksenrollen utøves
- Oppdaterte planer for utvikling av skolemiljø og sosial kompetanse brukes aktivt på alle skoler
- Skolene jobber i tråd med innholdet i kommunens handlingsplan for sosial inkludering i skolene, og evaluerer planen årlig
- De voksne i skolen jobber aktivt med å se og inkludere de som faller utenfor, og er opptatt av å formidle kunnskaper og ferdigheter som gjør elevene til positive deltakere i felleskapet
- Programmene «Blindsone» og trivselsledere videreføres på skolene

Målepunkter

- o Elevundersøkelsen
- o Brukerundersøkelser
- o Ståstedsanalysen
- o Antall tiltaksplaner/aktivitetsplaner for økt trivsel
- o Antall klagesaker og varslinger

Kvaliteten på ordinær undervisning og tilpasset opplæring holder en slik kvalitet at behovet for spesialundervisning holdes på et lavt nivå

Prioriterte aktiviteter

- Skolene jobber systematisk og målrettet med oppfølging av den enkelte elev.
- Det gis veiledning og oppfølging av lærere i Pedagogisk team der PPT også deltar
- Kvalitetsutvikling gjennom deltakelse i lærende nettverk
- Skolene videreutvikles via arbeidet med barnehagebasert kompetanseutvikling (Regional kompetanse ordning og Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkludering)
- Utvikling knyttet til prioritert innføring av Fagfornyelsen/nye læreplaner i alle fag
- Kartlegging gjøres i henhold til kartleggingsplan, registreres i Vokal og følges opp med tiltak
- Tiltaksplan brukes for systematisering og dokumentering av tidlige tiltak når kartlegging viser at elever har utfordringer. Tiltak og oppfølginger dokumenteres i programmene IST og Engage
- Tiltakene skal i så stor grad som mulig ta utgangspunkt i det sosiale klassefelleskapet
- Sammen med Lister PPT og de andre kommunene i Listerregionen utvikle en modell for et mer helhetlig samarbeid mellom PPT, skoler, barnehager og eiernivå i regionen
- Alternative opplæringsarenaer etableres ut fra behov

Målepunkter

- o Tiltaksplan er i aktiv bruk på alle skoler
- o Pedagogisk team er implementert og i aktiv bruk på alle skoler
- o Det er et tett samarbeid med PPT knyttet til systemarbeid
- o Andelen spesialundervisning er på 4 - 6 %
- o Ligge på eller over landsgjennomsnitt mht. læringsresultater, læringsmiljø og trivsel i skolen.
- o Implementering av Fagfornyelsen/nye læreplaner i alle fag følger planlagt framdrift
- o Etablering og drift av alternative opplæringsarenaer

Minoritetsspråklige i skolene skal stimuleres til å lære norsk språk så raskt som mulig

Prioriterte aktiviteter

- Det legges til rette for å stimulere til at ansatte tar etter- og videreutdanning innenfor fagfeltet

- Alle skoler jobber etter felles, vedtatte rutiner for særskilt språkopplæring
- Videreføre miljøveilederarbeid med vekt på skole-hjem-samarbeid og deltakelse i fritidsaktiviteter
- Tettere samarbeid med NAV om oppfølging og modellering i familiefellesskapet
- Fokus på tidlig innsats og at ansvarsgrupper opprettes rundt de flyktningbarn som har behov
- Skoleeier har ansvar for lærende nettverk mellom skolene i arbeid med minoritetsspråklige barn
- Det opprettes tidsbegrensede innføringsgrupper for nyankomne minoritetsspråklige hvis behov
- Det tilbys gratis SFO mens foresatte deltar på introduksjonsordning
- Styrke arbeidet og ressursene med fokus på tidlig innsats på de enheter med mange flyktninger.

Målepunkter

- o Minoritetsspråklige barn har utbytte av den ordinære undervisningen rimelig tid etter ankomst
- o Antall ansatte som tar etter- og videreutdanning
- o Opprettholde og/eller utvide ressurs til miljøveilederstilling for flyktninger
- o Andel minoritetsspråklige barn som deltar i SFO
- o Lavt antall familier med behov for inngripende tiltak for å ivareta god oppfølging av barn og unge

Skolene skal, gjennom godt og dedikert tverrfaglig samarbeid, bidra til å ivareta en helhetlig tenkning rundt barn og familie

Prioriterte aktiviteter

- Skolene jobber etter BTI modellen, og benytter seg av tilhørende verktøy og ressurser
- Skolene deltar aktivt i prosessen med opprettelse av ansvarsgruppe og koordinator når 2 eller flere tjenester er involvert i «laget rundt barnet»
- Skolene bruker møtepunktene for tverrfaglig samhandling som er etablert i kommunen, og jobber i tråd med de forpliktelsene som foreligger i gjeldende rutinebeskrivelser og i Forebyggende plan.
- Vi har et helhetlig og godt koordinert tjenestetilbud uten oppfølgingsbrudd gjennom gode rutinebeskrivelser og god kommunikasjon mellom de ulike aktørene som er involvert
- Det er tett samarbeid med helsestasjon, ressursteam og familiesenter, som skal hjelpe skolene med tett oppfølging, veiledning og modellering mot barn, unge og familier med behov for tverrfaglig oppfølging

Målepunkter

- o Gjennom god opplæring og kompetanse og gode rutinebeskrivelser vet ansatte i skolen hva de skal gjøre når de opplever en uro for et barn
- o Foresatte blir involvert tidlig og opplever at de blir respektert av opplærings- og hjelpetjenestene.
- o Brukerundersøkelser
- o Det er god kontinuitet i tiltak og tjenester og en tydelig og avklart ansvarsfordeling mellom skolene og de tverrfaglige tjenester

Skolene preges av god ledelse som tar ansvar for resultatutvikling, som bygger på en inkluderende og lærende kultur for sosial, emosjonell og faglig utvikling

Prioriterte aktiviteter

- Deltar årlig på lederopplæring internt i kommunen og eksternt
- Erkjenner ansvar på enhetsnivå for tett oppfølging av personal, økonomi og fag
- Deltar aktivt på lærende møter med andre ledere innen sektoren
- Vi arbeider etter prinsippet «tett på» i vår ledelsesutøvelse
- Jobber med skolebasert kompetanseutvikling via Regional kompetanseordning (Dekom)
- Prioriterer tydelighet, forutsigbarhet, struktur og relasjonsbevissthet i sin ledelsesutøvelse
- Alle skoler bruker virksomhetsplaner aktivt som ledelses- og utviklingsverktøy

Målepunkter

- o Deltakelse, engasjement og involvering på lederopplæringstiltak
- o Tertialrapporteringer
- o Medarbeiderundersøkelser
- o Medarbeidersamtaler
- o Evaluering av virksomhetsplanen i samarbeid med de ansatte
- o Ståstedsanalysen

Det skal være et trygt og godt psykososialt miljø på alle skolene

Prioriterte aktiviteter

- Miljøterapeut ansettes på skolene etter behov for tettere oppfølging av enkeltelever og familier
- Sentrumsskolene videreutvikler samarbeider med barne- og ungdomsavlastningen for et mer helhetlig arbeid rundt de barna med utvidet behov
- Skolene samarbeider tett og systematisk med elevråd og foreldreråd for å fremme skolemiljøet
- Skolene samarbeider aktivt med foresatte, helsestasjon, familieteam, PPT og barnevern for å forebygge og sette inn tidlige tiltak mot utsatte barn og unge
- Alle enheter deltar aktivt i og Flekkefjord kommune er foregangskommune i regionalt arbeid med «Folkehelse og livsmestring i Lister»
- Skolene har «nulltoleranse» for krenkelser og «griper inn» for å stoppe og/eller forebygge krenkelser og negative handlinger
- Skolene arbeider for å fremme faktorer som gir et positivt psykososialt miljø for barn og unge.
- Barnehagene tilrettelegger for et godt og konstruktivt foreldresamarbeid

Målepunkter

- Ung-Data undersøkelsen
- Elevundersøkelsen
- Brukerundersøkelser
- Foreldremøter
- Frafallsstatistikk

6.2.4.2 Organisering

Ansvar	Enhet	Leder	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
2100	Felles skole	Svein Hansen	1,0	1,0	
2110	Gyland skole	Anne Bystadhagen	8,3 0,07 2,5 231	8,8 0,07 2,0 229	Årsverk Kontor SFO Timeressurser
2120	Hidra skole	Svein Harald Olsen	6,5 0,07 1,3 168	6,2 0,07 1,2 161	Årsverk Kontor SFO Timeressurser
2130	Sira skole	Torgeir Skogan	10,9 0,12 1,7 297	10,4 0,12 1,2 271,3	Årsverk Kontor SFO Timeressurser
2140	Sunde skole	Eli-Margrethe Uglem	51,2 1 6,5 1343,1	49,7 1 6,0 1293,1	Årsverk Kontor SFO Timeressurser
2150	Søyland skole	Ingjerd Sindland	14,1 0,4 5,6 365	15,4 0,4 5,6 400,3	Årsverk Kontor SFO Timeressurser
2180	Flekkefjord Ungdomsskole	Rune Evensen	50,5 0,8 1113	46,9 0,8 1032,9	Årsverk Kontor Timeressurser
2190	Flekkefjord Voksenopplæring	Kåre Michael Træland	13,0 0,8 8,8	11,9 0,8 8,1	Voksenopplæring Kontor Svege Verksted
	Skole og kompetanse		165,9 18,4 3515	160,66 16,8 3387,3	Årsverk skole/kontor/VO Årsverk SFO Timeressurser

Ressurstildelingen av undervisningstid skjer i form av lærertimer pr. uke. Når skolene velger å bruke tildelte ressurser til assistenttimer, belastes en lærertime pr. 2 assistenttimer. Oversikten ovenfor er oppdatert pr. oktober 2023 og gjelder for skoleåret 2023 – 24. Timene tar utgangspunkt i tildelte grunnressurs til skolene. Årsverk vs. timer: FUS 22 underv.timer pr årsverk, barneskole 26. I denne oversikten er ikke lærlingehjemler tatt med.

6.2.5 Barnehage

Barnehagemiljøet skal oppleves som trygt og godt, og fremme barns utvikling i forhold til lek, læring og sosial kompetanse

Prioriterte aktiviteter

- Alle ansatte tilbys kurs/fagsamling hvert år knyttet til betydningen voksenrollen har
- Barnehagene møter barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi
- Barnehagene jobber systematisk for å sikre alle barn et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Barnehagene har etablert felles prinsipper på enheten for utøvelse av voksenrollen, for eksempel autoritativ voksenstil
- Oppdaterte planer for utvikling av et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø brukes aktivt i alle barnehager
- Barnehagene jobber i tråd med innholdet i kommunens handlingsplan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, og evaluerer planen hvert 2. år
- De voksne i barnehagene jobber kontinuerlig med at alle barn skal oppleve at de er viktige, at de blir sett, hørt og at de får delta i fellesskapet og leken
- Barnehagene vurderer jevnlig det pedagogiske arbeidet

Målepunkter

- o Foreldreundersøkelsen
- o Antall meldinger og undersøkelser knyttet til opplevelsen av et trygt og godt barnehagemiljø
- o Ståstedsanalyse

Bemanningstetthet og kvaliteten på ordinært barnehage tilbud skal være på et slikt nivå at behovet for spesialpedagogisk hjelp holdes på et lavt nivå

Prioriterte aktiviteter

- Barnehagene jobber systematisk og målrettet med oppfølging av det enkelte barn
- Det gis veiledning og oppfølging av pedagogiske ledere i Pedagogisk team der PPT også deltar
- Barnehagene videreutvikles via arbeidet med barnehagebasert kompetanseutvikling (Regional kompetanse ordning og Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkludering)
- Hver barnehage er en pedagogisk virksomhet som planlegger og vurderer det pedagogiske arbeidet med mål om å gi barna et tilrettelagt barnehage tilbud.
- Barnehagene jobber etter BTI modellen
- Barnehagene jobber systematisk med kartlegging og tiltaksoppfølging
- I samarbeid med Flekkefjord PPT utvikle en modell for et mer helhetlig samarbeid mellom PPT, skoler, barnehager og eiernivå
- Barnehagene har gode etablerte rutiner for planlegging, vurdering og dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet

Målepunkter

- o Innhold i barnehagens årsplan
- o Innhold i barnehagens delplaner, for eksempel månedsplan
- o Antall vedtak om spesialpedagogisk hjelp sammenlignet med andre kommuner
- o Bemanningstetthet og -sammensetningen Kilde: Barnehagefakta.no
- o Medarbeider- og utviklingssamtaler
- o Brukerundersøkelser

Barnehagene skal ha et godt språkmiljø som stimulerer til god og rik språkutvikling hos alle barn, og særskilt flerspråklige barn

Prioriterte aktiviteter

- Barnehagene tilrettelegger for et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og ved å kommunisere med andre
- Barnehagene synliggjør språklig og kulturelt mangfold og jobber systematisk med språkstimulerende aktiviteter som inkluderer alle barn

- Barnehagene bruker kartleggingsverktøy for å kartlegge fokusområder det må jobbes mer intensivt med.
- Barnehagene med minoritetsspråklige barn styrkes med språkressurs
- Det tilbys gratis barnehageplass når foresatte deltar på introduksjonsordningen
- Barnehagene gjennomfører egne overføringsmøter med skolene for minoritetsspråklige barn etter samtykke fra foresatte
- Barnehagene deltar i prosjektarbeid knyttet til lesing, for eksempel READ Agder
- Barnehagene er engasjert i samarbeid med Flekkefjord bibliotek

Målepunkter

- o Innhold i barnehagens årsplan
- o Innhold i barnehagens delplaner, for eksempel månedsplan
- o Resultat fra gjennomført språkkartlegging
- o Antall tiltaksplaner som går på språk
- o Systemsamarbeid med PPT

Barnehagene skal, gjennom godt og dedikert tverrfaglig samarbeid, bidra til å ivareta en helhetlig tenkning rundt barn og familie

Prioriterte aktiviteter

- Barnehagene jobber etter BTI modellen, og benytter seg av tilhørende verktøy og ressurser
- Barnehagene deltar aktivt i prosessen med opprettelse av ansvarsgruppe og koordinator når 2 eller flere tjenester er involvert i «laget rundt barnet»
- Barnehagene bruker møtepunktene for tverrfaglig samhandling som er etablert i kommunen, og jobber i tråd med de forpliktelsene som foreligger i gjeldende rutinebeskrivelser og i Forebyggende plan.

Målepunkter

- o Agenda og referat fra Pedagogisk team
- o Gjennom god opplæring, kompetanse og gode rutinebeskrivelser vet ansatte i barnehagene hva de skal gjøre når de opplever en uro for et barn
- o Foresatte involveres tidlig og opplever at de blir respektert av barnehagene og hjelpetjenestene.
- o Brukerundersøkelser
- o Barnehagenes deltagelse på fagsamlinger med temaet Tverrfaglig samhandling

Barnehagene preges av god ledelse, som bygger på en inkluderende og lærende kultur for sosial, emosjonell og faglig utvikling

Prioriterte aktiviteter

- deltar på lederopplæring internt i kommunen og/ eller eksternt
- erkjenner ansvar på enhetsnivå for tett oppfølging av personal, økonomi og fagutvikling
- arbeider etter prinsippet «tett på» i vår ledelsesutøvelse
- jobber med barnehagebasert kompetanseutvikling via Regional kompetanseordning (Rekomp)
- jobber i tråd med Implementeringsveilederen for Lister i alt utviklingsarbeid
- prioriterer tydelighet, forutsigbarhet, struktur og relasjonsbevissthet i sin ledelsesutøvelse
- bruker virksomhetsplanen aktivt som ledelses- og utviklingsverktøy

Målepunkter

- o Deltakelse, engasjement og involvering på lederopplæringstiltak
- o Tertialrapporteringer
- o Medarbeiderundersøkelser
- o Medarbeidersamtaler
- o Evaluering av virksomhetsplanen i samarbeid med de ansatte
- o Ståstedsanalysen

Det skal være et trygt og godt psykososialt miljø i alle barnehagene

Prioriterte aktiviteter

- Barnehagene jobber systematisk jf. felles kommunal handlingsplan for et trygt og godt psykososialt miljø
- Barnehagene har «nulltoleranse» for krenkelser og «griper inn» for å stoppe og/eller forebygge krenkelser og negative handlinger
- Barnehagene arbeider for å fremme faktorer som gir et positivt psykososialt barnehagemiljø for barna.
- Barnehagene tilrettelegger for et godt og konstruktivt foreldresamarbeid

Målepunkter

- Resultatene fra barnehagens kartlegginger og vurderinger som utføres i tråd med felles handlingsplan
- Evaluering av felles kommunal handlingsplan
- Brukerundersøkelse
- Tilbakemelding på foreldremøter
- Tilbakemelding på foreldresamtaler
- Antall meldinger og igangsatte undersøkelser ved mistanke om, eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt

6.2.5.2 Organisering

Ansvar	Enhet	Leder	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
2200	Felles / spesialpedagogisk hjelp førskole Språkressurs	Janne Haugland	1,0 10,15 2,8	1,0 10,3 1,73	
2210	Gyland barnehage	Anne Cathrine Fedjestad	7,33 Adm. 0,8	6,3 Adm. 0,8	Pr opptak januar 2024
2220	Hidra barnehage	Liv Torhild Hansson	9,17 Adm. 0,8	7,5 Adm. 0,8	Pr opptak januar 2024
2230	Sira barnehage	Hanne Sunde Haugland	7,50 Adm. 0,8	6,33 Adm. 0,8	Pr opptak januar 2024
2240	Sentrum barnehage	Monica Stølen Hauge	14,33 Adm. 1,0	14,8 Adm. 1,0	Pr opptak januar 2024
2250	Rauli barnehage	Trude Haughom	19,66 Adm. 1,0	19,8 Adm. 1,0	Pr opptak januar 2024
2260	Kringlatoppen barnehage	Martha Aksnes Janvin	21,83 Adm. 1,0	25,5 Adm. 1,0	Pr opptak januar 2024
2270	Glendrange barnehage	Siv-Tone Kristiansen	6,7 Adm. 0,8		Ny kommunal barnehage fra 01.01.2024
SUM			106,67*	98,66	

**Glendrange barnehage blir kommunal barnehage fra 2024 etter virksomhetsoverdragelse.
Barnehagene er i budsjettforslaget styrket med 8,6 nye årsverk fra januar 2024 sammenlignet med august 2023, på grunn av supplerende barnehageopptaket fra januar 2024.
Lærlingehjemler er ikke tatt med*

6.2.6 Ressurssenter barn og unge (RBU)

Helsestasjonen har tidlig innsats, tverrfaglig samhandling, folkehelse og livsmestring som overordnede satsingsområder. Viktig fokus er:

- å fremme fysisk og psykisk helse
- å styrke barn/unge/familier i å mestre eget liv
- å forebygge sykdom og skade
- tidlig innsats og tverrfaglig samhandling

6.2.6.1 Mål og retning

Psykisk helse for barn, unge og familier:

- Jobbe forebyggende for å motvirke sykdom og skade
- Tidligst mulig avdekke barn, unge og familier som strever
- Hjelp til å styrke barn, unge og familiers evne til å mestre utfordringer og belastninger i livet

Prioriterte aktiviteter

- Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal være et tilgjengelig lavterskeltilbud til alle barn/unge og deres foreldre
- Profilere og øke bruken av helsestasjon for ungdom
- Delta i pedagogisk team/tverrfaglig team i alle barnehager og skoler
- Delta i overgangene barneskole-ungdomsskole-videregående skole
- Tilbud om forsterket helsestasjon til gravide i risikogrupper
- Bruk av NBO for å øke nybakte foreldres trygghet og mestringsfølelse ift. å tolke barnets signaler.
- Alle 5.- og 8.klassinger får opplæring i psykologisk førstehjelp som et selvhjelpsverktøy
- Gjennomføre foreldreveiledningsprogrammet «Blindsoner» i samarbeid med ungdomskolen
- Følge opp barn som pårørende (ift. psykisk/fysisk syke/rus)
- Jobbe etter prinsippene i Traumebevisst omsorg (TBO)
- Uro-opplæring til alle nyansatte
- Jobbe etter BTI-modellen og koble på hjelp tidlig etter det har oppstått en uro. Hjelp fra helsestasjonen er helsesykepleier, familieteam og psykolog som samarbeider med andre instanser.
- Jobbe sammen med barnehage og skole med å utvikle et program for å stryke foreldrerollen gjennom systematisk informasjon/veiledning på ulike alderstrinn
- Implementere TIBIR

Målepunkter:

- Helsestasjonen er åpen hver ukedag, og helsesykepleier er tilgjengelig minst en dag i uka på distriktsskolene og på sentrumsskolene ut fra størrelsen på skolen (varierer her fra 2-5 dager)
- Bruk av helsestasjon for ungdom
- Deltakelse på pedagogiske team i tråd med samarbeidsavtalene med barnehage og skole
- Aktiv deltaker i overgangsmøtene
- Gravide/nybakte foreldre mestrer foreldrerollen på en tilfredsstillende måte
- Gjennomført opplæring i psykologisk førstehjelp på 5. og 8. klassetrinnet
- Årlig gjennomføre foreldreveiledningsprogrammet «Blindsoner» sammen med ungdomskolen.
- Tilbud gitt til barn som pårørende i form av individuell oppfølging eller gjennomført SMIL-gruppe årlig i samarbeid med psykisk helse.
- Alle nyansatte har fått «uro»-opplæring og nyansattkurs i TBO.
- Antall brukere som har ekstra oppfølging utenom vanlig helsestasjons-/skolehelsetjenesteprogram.

Forebygge, og oppdage og følge opp vold og overgrep mot barn

Prioriterte aktiviteter

- Alle ansatte er kjent med rutinene våre i f.t. vold/overgrep/omsorgssvikt mot barn/unge
- Kartlegge vold i nære relasjoner i svangerskapet (bl.a. ved bruk av kartleggings skjema som gjennomgås med alle gravide)
- Gjennomføre barseltreff hvor vi tar opp temaet
- Ta opp tema på hjemmebesøk til familier med nyfødte, og dele ut informasjonsbrosjyren «hva gjør du når barnet ditt gråter»
- Fokus på temaet i kontakt med foreldre/barn på 2 og 4 års kontr. og på skolestart-undersøkelsen
- Tilby undervisningsopplegg om vold og overgrep (LINK) i skolen for mellomtrinnet og U-skolen
- Ta opp temaet vold/overgrep som del av 8. klassesamtalen og andre samtaler der det er en uro.

Målepunkter:

- o Alle gravide på helsestasjonen kartlegges i f.t. vold i nære relasjoner
- o Alle nybakte foreldre får og gjennomgår brosjyren «Hva gjør du når barnet ditt gråter» samt får tilbud om å se filmen «I trygge hender»
- o Gjennomført undervisningsopplegg om vold og overgrep (LINK) i mellomtrinnet og ungd. skolen
- o 8. klassesamtale gjennomført med alle elever og tema vold/overgrep er tatt opp

Forebygge rusrelatert sykdom og skade

Prioriterte aktiviteter

- Gjennomføre samtaler om rus med alle gravide og nybakte foreldre
- Alle gravide med tidligere rusproblem tilbys forsterket helsestasjon
- Foreldreveiledningsprogram «Blindsone» for foresatte i 8.klasse
- Ta opp temaet rus i forbindelse med 8. klassesamtalen og i andre samtaler der det er en uro.
- Delta på kjernegrupper for utsatt ungdom

Målepunkter

- o Alle gravide og nybakte foreldre har gjennomført samtaler om rus
- o Alle gravide med tidligere rusproblem har fått tilbud om forsterket helsestasjon
- o Årlig gjennomføring av og høy deltakelse på foreldreveiledningsprogrammet «Blindsone» sammen med ungdomskolen.
- o 8. klassesamtale gjennomført med alle elever og tema rus er tatt opp.
- o Helsestasjonen ved helsesykepleier FUS har deltatt på kjernegrupper for utsatt ungdom
- o Utvikling tall Ung-data over tid

6.2.6.2 Organisering

Ressurssenter for barn og unge består av PP-tjeneste, helsestasjon og barneverntjeneste. PP-tjenesten og barneverntjenesten er interkommunale samarbeidsordninger med Farsund som vertskommune.

Ansvar	Enhet	Enhetsleder	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
2400	Helsestasjonen	Tone Lende	8,3 3,0 2,5 ²⁾	8,3 ¹⁾ 3,0 1,8	Inkl. kommunepsykolog Ressursteam etablert som prosjekt høsten 2021. Fast fra 2022 Flyktingeområdet
2410	Interkom. tjenester - PP tjenesten - Barneverntjenesten	Torbjørn Torsøy Bodil Glomsaker			Farsund kommune er vertskommune for begge disse

¹⁾ Inkludert 1,4 stilling på familiesenteret ²⁾ 200% miljøterapeut + 50% sykepleier for flykninger

6.2.7 Kultur

6.2.7.1 Mål og retning

Videreføre Flekkefjord kultursenter SPIRA som hele regionens kulturarena (visjon: kulturhovedstaden mellom Stavanger og Kristiansand)

Prioriterte aktiviteter

- Tilby et variert arrangementsprogram (gjelder alle kulturavdelinger) for hele regionen
- Tilby et variert kinoprogram som satser på ulike interessegrupper og events rundt kinoprogram, blant annet med oppstart og implementering av mandagskino
- Øke antallet besøkende/brukere fra nabokommunene
- Markedsføre SPIRA bredere mot omlandet gjennom alle kanaler, både fysisk og elektronisk

Målepunkter

- o Større antall brukere av kino og arrangement i Spira generelt og fra nabokommunene
- o Antall arrangementer i Spira
- o Utvikle mandagskino som et permanent tilbud
- o Flere markedsføringskanaler og bredere markedsføring

Vektlegge «samarbeid» for hele kulturtjenesten som strategi for å gi gode tilbud for barn og unge

Prioriterte aktiviteter

- Videreutvikle Kafe Johan til et positivt treffsted i samarbeid med flere aktører
- Videreutvikle og fornye fritidsklubbkonseptet slik at det blir en positiv møteplass for flere unge
- Jobbe sammen i de forskjellige kulturavdelingene om å bruke FSA og SPIRA til aktiviteter som skaper gode møteplasser
- Jobbe for et åpent arbeidsmiljø hvor medarbeiderne kan være kreative sammen
- Etablere ungdomsstilling knyttet til Flekkefjord Sparebank Arena for kontakt med og oppfølging av barn og unge

Målepunkter

- o Antall tilbud og brukere i Kafe Johan
- o Nye tilbud og flere brukere av fritidsklubb
- o Alle kulturavdelinger skal ha minst et samskapingsprosjekt
- o Gjennomføre en medarbeiderundersøkelse innen kultur og fritid
- o Etablere og prøve ut nye samarbeidstilbud innen kultur

Videreutvikle konsept og drift for Galleri Gulbrandsen

Prioriterte aktiviteter

- Sikre en bærekraftig drift for galleriet
- Utvikle galleriet til en spennende og attraktiv møteplass for flere brukergrupper
- Videreutvikle kunstmagasinet for aktiv bruk
- Videreutvikle samarbeidet med museet og kunstforening rundt galleri og Gulbrandsens kunst

Målepunkter

- o Øke antall arrangementer og besøkende
- o Etablere bredere og mer skreddersydd markedsføring
- o Samarbeid med eksterne aktører rundt drift og innhold i galleriet

Sikre gode kulturtjenester av høy kvalitet gjennom systematisk planarbeid i tråd med brukernes behov og offentlige krav

Prioriterte aktiviteter

- Videreføre arbeidet med kommunedelplan for kultur for Flekkefjord kommune
- Rullere virksomhetsplan for kultur og fritid
- Rullere bibliotekplan
- Starte arbeidet med en lokal kulturskoleplan
- Evaluere tilbudet mot barn og unge som grunnlag for en samlet plan
- Samarbeid med frivillighetssentralen om ungdomstilling knyttet til Flekkefjord Sparebank Arena.

Målepunkter

- o Kulturplanen ferdigstilles i slutten av 2024.
- o Evaluere virksomhetsplan og sette nye delmål for 2024-25
- o Evaluere bibliotekplanen og sette nye delmål for neste periode
- o Etablere ungdomstilling Flekkefjord Sparebank Arena

Etablere et systematisk samarbeid mellom forskjellige lag og foreninger og mellom foreninger og kommunens tjeneste

Prioriterte aktiviteter

- Videreutvikling av foreningsportal blant alle lag og foreninger
- Støtte lavterskeltilbud for alle aldersgrupper gjennom å bruke kommunale arenaer (f.eks. Flekkefjord Sparebank Arena, Ueneshallen, SPIRA)
- Videreutvikle møteplasser for lag og foreninger
- Økt samarbeid med lag og foreninger som brukere av Flekkefjord Sparebank Arena, for en bedre utnyttelse og positiv aktivitet i alle hallens arealer i hele byggets åpningstid

Målepunkter

- o Måle antall aktive brukere av foreningsportalen
- o Måle antall lavterskeltilbud
- o Etablere ett nytt tilbud hvert år
- o Greie å holde åpen alle aktivitetsarealer i Flekkefjord Sparebank Arena i hele byggets åpningstid med et minimum av hærverk og ødeleggelser

6.2.7.2 Organisering

Kultur består av fritidstjenester, bibliotek, kulturskole, kino, konsert- og teatertilbud, fritidsklubb, Galleri Gulbrandsen, og Kafé Johan, idrett og nærmiljø.

Ansvar	Enhet	Enhetsleder:	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
2500	Kultur og fritid	Thorstein Holgersen	17,17*	16,67	Se liste over og under for hva som er inkludert i tall
SUM			17,17	16,67	

Kafe Johan 0,5 årsverk
 Kulturskolen 4,43 årsverk
 Kino 2,32 årsverk
 Bibliotek 3,4 årsverk,
 Fritidsklubb 0,41 årsverk
 Allmenn kultur 2,0 årsverk, (0,5 årsverk dekkes av inntekter fra FSA (hallen)
 SPIRA 2,5 årsverk
 Galleri G. 0,11 årsverk, fondsmidler
 Idrett og nærmiljø 1,5 årsverk
 * Økt med 50 % stilling i 2023 – oppfølging lag og foreninger – finansiert av økte inntekter.

6.3 Helse og velferd

6.3.1 Budsjettområder

Helse og velferd består av to budsjettområder:

1. Helse og omsorg
2. Aktivitet og inkludering, som er de av kommunens tjenester som inngår i NAV.

Kommunalsjef er Inger Marethe Egeland.

6.3.2 Utfordringsbilde

I helse- og omsorgsplan 2023-2030 er det definert seks utfordringer, hvorav tre fremheves i dette budsjettdokumentet:

a) Demografisk utvikling og bemanningsutfordringer

Som for mange andre kommuner vil økningen i andelen eldre bli stor i Flekkefjord. Dette betyr at vi blir stadig flere pensjonister per innbygger i arbeidsfør alder. Vi har i dag dels store bemanningsutfordringer innen helse og velferd, noe vi må anta kan vedvare og forsterkes i lys av de demografiske endringene. Foreløpig er utfordringene størst blant leger og sykepleiere, men vi er også sårbare med tanke på å sikre nok helsefagarbeidere, vernepleiere og psykologer. Antall personer med demens anslås å øke fra ca. 225 til 286 personer fra 2020 til 2030. Det er samtidig mange pensjonister som har god helse, som er aktive i frivillige lag og foreninger og som ivaretar omsorg for ektefelle og familie. Det er viktig at hver av oss tar gode valg for helsen sin og planlegger for egen alderdom.

b) Vekst i forventninger, oppgaver og resurskrevende tjenester

Gjennom ønsket om å skape en best mulig helse- og omsorgstjeneste, oppfordres eller pålegges kommunene å levere stadig bedre og flere tjenester. Kvalitetsforskrifter, retningslinjer og veiledere setter standarder som det er krevende for kommunene å etterleve fullt ut. Pårørende og brukere blir mer bevisst på sine rettigheter, og forventningene i befolkningen øker. Stadig flere møter helsetjenesten med «en bestilling» om tjenester, noe som kan være krevende, ikke bare ressursmessig, men også ut ifra hensynet til rettferdig fordeling av ressurser. Både omfanget av og kompleksiteten i oppgaver øker, uten at det kompenseres for fullt ut i form av mer ressurser. Den medisinske utviklingen fører til at flere blir født og vokser opp med alvorlige funksjonsnedsettelse, samtidig som flere overlever alvorlig sykdom og får behov for omfattende hjelp. Dette er gjerne behov som oppstår plutselig, og som det er vanskelig eller umulig å planlegge for.

c) Utenforskap og ensomhet

Utenforskap betegner personer eller grupper som står på utsiden av fellesskapet. Både eldre, ungdom, innvandrere og personer med kroniske lidelser og/eller nedsatt funksjonsnivå er mer utsatt for å oppleve utenforskap. Dette er grupper som har større risiko for å ikke ha, eller kun ha en begrenset, tilhørighet til utdanning eller arbeid. Utdanning og arbeid er gjerne arenaer hvor vi treffer andre mennesker og knytter vår identitet opp mot. En sterk tilhørighet blant familie eller venner vil kunne veie opp for svak tilknytning til arbeid eller utdanning. Opplevelsen av utenforskap er en motsats til opplevelse av fellesskap. Utenforskap har alvorlige økonomiske og sosiale konsekvenser – både for samfunnet og de menneskene det gjelder. Alle har vi ressurser – og alle har vi noe å bidra med inn i fellesskapet, bare vi inviteres og gis muligheten.

De øvrige utfordringene i helse- og omsorgsplan er at det er en økning i ikke-smittsomme sykdommer som hjerte-kar sykdommer, KOLS og diabetes. Det er også en utfordring at innbyggerne kan oppleve tjenestene som fragmenterte, samt at vi som organisasjon må ta høyde for at miljøutfordringer og klimaendringer kan resultere i kriser og katastrofer som vil kunne gi økt press på helse- og omsorgstjenestene.

6.3.3 Prioriterte drifts- og omstillingstiltak, vesentlige endringer og investeringstiltak

Drifts- og omstillingstiltak

H1 Tjørsvågheimen – økning særskilte behov

Enhet for sykehjem har hatt utfordringer knyttet til rekruttering og drift over flere år. Til tross for flere tiltak både knyttet til kompetanseheving, organisering, turnus mm. er sykefraværet høyt og arbeidsbelastningen stor. De siste årene har behovene hos pasientene blitt stadig mer komplekse og ressursintensive. Basert på dagens beboerbehov må driften justeres opp med 12,35 årsverk. Dette utgjør 10 millioner kroner. Staten kompenserer kommunen gjennom ordningen med tilskudd til ressurskrevende tjenester og tilskuddet for 2024 er anslått til å bli 3,5 millioner. Nettokostnaden for økningen på 12,35 årsverk utgjør dermed 6,5 millioner.

H2 Tjørsvågheimen – behovstilpasning

Samtidig som kompleksiteten og behovene hos pasientene som bor på sykehjem har økt, har vi det siste året hatt en nedgang i antall pasienter. Siden vinteren 2022 har det vært mellom 8 og 10 plasser ledig. I august 2023 slo vi derfor sammen to avdelinger til en og det er nå en hel avdeling med 8 plasser som står ledig. Drift av denne avdelingen (B3) utgjør 7 årsverk og en kostnad på 5,9 millioner kroner. 8 ledige plasser betyr mindre utgifter til mat og medisiner, men samtidig også mindre pasientinntekter i form av egenandel for opphold i institusjon. Netto innsparingen for dette tiltaket er totalt 5,3 millioner. Hvor lenge det er mulig å drive med 8 færre sykehjems plasser er usikkert, men det er en forutsetning at det er ledige plasser når vi i 2024 skal gjennomføre bygningsmessige utbedringer og tilpasninger. Den budsjettmessige rammen for kjøp av plasser i forbindelse med utskrivningsklare pasienter har i sektorens ramme for 2024 blitt redusert fra 1 million til 0,5 millioner. Denne justeringen er basert på erfaringene de siste årene.

H3 Tjørsvågheimen – økt grunnbemanning

For å kunne gjennomføre tiltak H3 er det en forutsetning at grunnbemanningen i enhet for sykehjem styrkes med en stilling dag og en stilling på kveld hele uken. Denne styrkingen utgjør til sammen 3 årsverk og har en kostnad på 2,5 millioner kroner. Årsverkene tilføres i helsefagteamet og vil dermed brukes der hvor det til enhver tid er størst behov.

Samlet styrking av enhet for sykehjem utgjør 8,35 årsverk, samtidig som antall plasser reduseres med 8. Enhet for sykehjem bør derfor i økonomiplanperioden ha budsjettmessige forutsetninger for å holde rammen. Men dette forutsetter at vi klarer å rekruttere og beholde ansatte i store stillinger med høyt nærvær.

H4 Primærhelseteam

I 2023 ble det ansatt en diabetessykepleier som i samarbeid med fastlegene skal sikre en tett oppfølging av personer med diabetes 2. Gjennom fokus på egenmestring og forebygging er målet at pasienten skal mestre sykdommen bedre og at sykepleier kan overta deler av oppfølgingen fra fastlegen og dermed frigjøre tid hos fastlegene. Det er kartlagt over 300 diabetespasienter i Flekkefjord som får og vil få oppfølging av diabetessykepleier. I tillegg til diabetessykepleier jobbes det med å etablere et samarbeid med fastlegene rundt personer med demens, personer med psykiske lidelser og personer som kan ha nytte av tilbud i regi av frisklivssentralen. Styrkingen av tiltaket i 2024 med 100 000 kroner vil muliggjøre en styrking av kompetansen i teamet med ca. 0,15 årsverk.

H5 Rustjenesten bolig og nærbehandling

Den forrige regjeringen hadde en opptrappingsplan på rusfeltet som det var knyttet tilskuddsmidler til. Flekkefjord kommune har søkt og mottatt midler til blant annet ruskonsulent, erfaringskonsulent, 12 trinnbehandling og Housing First. Kommunal egenandel er 420 000 i 2024 for 1 årsverk. Når tilskuddsmidlene fases ut fra 2025 er vi avhengige av å beholde ressursene innen rusomsorg for å kunne gi et helhetlig godt tilbud innen både rusomsorg og psykisk helse tjenester. Regjeringen har lansert en ny opptrappingsplan for psykisk helse for perioden 2023- 2033 (Meld St. 23). Det overordnede målet med opptrappingsplanen er at flere skal oppleve god psykisk helse og livskvalitet, og at de som har behov for psykisk helsehjelp skal få god og lett tilgjengelig hjelp. I forbindelse med statsbudsjettet for 2023 var 273 000 kroner i rammetilskuddet til Flekkefjord kommune øremerket psykisk helse. Dette er tatt høyde for i rådmannens forslag ved at psykisk helse og rus videreføres på samme nivå som i 2023 og dermed beholder ressursene til rusomsorg, samt at innsparingskravet i forbindelse med avvikling av tilskuddsmidler til Housing First-prosjektet reduseres med 250 000 kroner; fra 420 000 til 170 000 kroner fra og med 2025. Avdeling psykisk helse og rus i Flekkefjord jobber med en rekke lavterskeltiltak og det er lett for innbyggerne å få hjelp. Vi har de siste

årene opplevd en stor økning i antall som tar kontakt med behov for rask psykisk helsehjelp. Ved å kunne gi hjelp tidlig og veiledning, samt tips til hva man kan gjøre selv i form av ulike mestringkurs og selvhjelpsverktøy klarer tjenesten å hjelpe mange tidlig. Ved å redusere innsparingskravet vil dagens tilbud i stor grad kunne videreføres. Styrkingen av primærhelseteam (H4) hvor psykisk helsetjeneste får et tettere samarbeid med fastlegene vil også bidra til at flere kan få rask hjelp og dermed redusert risiko for å utvikle alvorlige psykiske lidelser.

H6 Forebyggende tiltak og økt grunnbemanning

For å bidra til at flest mulig kan ha best mulig funksjon lengst mulig er det viktig å sikre gode lavterskel tilbud. Larvik kommune har hatt stor effekt av tilbudet «helsestasjon for eldre». Vi ønsker å prøve ut tilsvarende løsning i Flekkefjord - et forebyggende, lavterskel mestringstilbud. Målgruppen for tilbudet er personer som skrives ut av sykehus med behov for oppfølging, personer som søker om trygghetsalarm og/eller hjelpemidler via kommunens korttidslager. Det er et lavterskeltilbud med hensikt å jobbe forebyggende og helsefremmende, og bidra til at eldre kan bo hjemme lenger og mestre egen hverdag. Tilbudet er dels organisert slik at alle eldre over en viss alder aktivt får et tilbud om samtale, og dels slik at eldre selv bestiller time for samtale. Tilbudet må sees i sammenheng med øvrige veiledningstilbud, eksempelvis tilbud i regi av syn- og hørselskontakt, velferdsteknologikordinator, hverdagsrehabilitering og prosjektstilling som senior- og boligveileder. Det foreslås derfor at avdeling rehabilitering og mestring styrkes med 0,6 -0,8 årsverk.

Hjemmebaserte tjenester har ansvar for heldøgns tjenester til 48 beboere i omsorgsboliger på Hidra, i Sundegaten 41 og på Sundeheimen i tillegg til at de gir helsetjenester i hjemmet til over 200 tjenestemottakere. Med økt alder og med en midlertidig reduksjon i antall sykehjemsplasser er det viktig å styrke hjemmebasert omsorg. Det foreslås å styrke grunnbemanningen i hjemmebasert omsorg med 0,4-0,6 årsverk. Totalt vil tiltak H6 gi en styrking av helse og omsorgstjenesten i med 1,2 årsverk.

H7 Omstilling – redusert bemanning

En total styrking i rådmannens forslag med 13,7 årsverk er betydelig, og det vil trolig bli krevende å rekruttere så mange gitt at vi allerede mangler folk. Vi må både av økonomiske, men ikke minst bærekraftensyn jobbe med hvor og hvordan vi kan redusere driftsnivået fremover. Vi må derfor utrede mulige omstillingstiltak. En av utredningene vil være knyttet til organisering og nivå på tjenestene på natt. Lindesnes kommune jobber med et spennende prosjekt som innebærer kameratilsyn på natt og samarbeid på tvers av enhetene. De foreløpige erfaringene er at tjenestemottakere sover bedre all den tid de ikke vekkes av ansatte og at løsningen er funksjonell. Videre må vi se på muligheter for omstillinger og innsparinger i de tilbudene hvor vi i dag har høyest bemanningsfaktor. Tjørsvågveien 23 og Sundegaten 41 er blant disse og det vil være naturlig å vurdere om det er muligheter for justering av drift i disse bofellesskapene.

Andre vesentlige endringer

a) Barne- og ungdomsavlastningen – flere barn

Blant de tiltakene som er nødvendige justeringer for 2024 er en økning i behov knyttet til barne- og ungdomsavlastningen i enhet for habilitering. Det er foreldre til barn med omfattende behov som har søkt og som kvalifiserer for økt avlastningstilbud. Totalt utgjør denne økningen i nivå 0,6 årsverk.

b) Legetjenesten

Fastlegetjeneste er en tjeneste som staten har finansieringsansvar gjennom bla. Helfo refusjoner og basis-tilskudd. Rekrutteringsutfordringer over flere år, blant annet som følge av en økning i oppgaver og arbeidsbelastning i kombinasjon med et generasjonsskifte blant fastleger, har ført til at stadig flere leger ønsker fastlønnsavtaler. I Flekkefjord er det to legekantor som driftes privat hvor kommunen leier lokaler og hjelpepersonell. Ny avtale om leie og drift av legekantor øker kommunens driftsutgifter. Økte kostnader til drift av daglegevakt inngår også i økningen i rammen for 2024. Flekkefjord kommune vil som følge av avtalen få personalansvar for en daglig leder ved ett av legesentrene som de private igjen dekker 50% av kostnadene til. For å sikre en helhet, sikre god ressursstyring og sammenheng i tjenestene vil ansvar for interkommunal legevakt og legetjenesten i Flekkefjord fra 1.1.2024 samles hos en avdelingsleder for legevakt og legetjenester i enhet for helse og livsmestring.

c) Nødnett, lisenser, teknologi

Helsetjenestens driftsorganisasjon har ansvar for drift av helsetjenestens bruk av løsninger for nødmedletjenester. I takt med at nødnett som er et nasjonal digitalt samband for politi, brann- og helsetjeneste bygges ut, økes prisen per innbygger. I tillegg har tjenestene en økt kostnad knyttet til lisenser på teknologiske løsninger. Både elektroniske nøkler, KOMP skjermer, og digital trening med fysioterapeut er løsninger som vi betaler lisenser for, men som på den andre side bidrar til spart tid og bedre folkehelse. Vi har også VAR Healthcare og Visma veilederen som bidrar til å kvalitetssikre tjenestene vi gir gjennom tilgang til oppdaterte prosedyrer og rutiner, samt tilgang til juridisk veiledning og kompetanseheving. Det er behov for økt ramme på 250 000 kroner for å dekke lisenser til nødnett, teknologi og kvalitetsverktøy.

d) Tjørsvågveien 12

I forbindelse med at seks unge personer med omsorgsbehov flytter inn i sameiet Tjørsvågveien 12 ble enhet for habilitering tilført 3 årsverk. Økningen i 2023 var 0,8 millioner med virkning fra 1.9.2023. Økningen på 1,6 millioner kroner i 2024 utgjør kostnaden for helårsvirkningen. Totalt tilføres enhet for habilitering 2,4 millioner kroner til drift av sameiet.

e) Forsterket sykehjem rus/demens

I 2023 ble enhet for sykehjem styrket med 5,8 årsverk, hvorav 1,6 årsverk til et forsterket tilbud knyttet til behov innen fagområdene rus og demens. Deler av kostnadene blir dekket av tilskudd fra Statsforvalter, samme tilskudd som vi har søkt midler til i forbindelse med satsningen innen rusomsorg (H6). I takt med at statlige tilskuddsordninger trappes ned øker den kommunale kostnaden. Bruttokostnaden for økt kommunal egenandel er 100 000 kroner i 2024 og i 2025 forsvinner det statlige tilskuddet og den kommunale kostnaden for 1,6 årsverk øker da med ytterligere til 500 000 kroner i 2025.

Investeringstiltak

16) Tjørsvågheimen - økning andel korttidsplasser og økt teknisk standard

I lys av at det i årene fremover vil bli færre i arbeidsfør alder per pasient er det avgjørende at helse- og omsorgssektoren sikrer at vi har rett kompetanse på rett plass til rett tid. Vi må påse at vi har turnusordninger som møter de behov ansatte har for både heltid og fritid. Videre må vi sikre at vi fremstår som en spennende arbeidsplass som klarer å beholde og utvikle ansatte med høyt nærvær. Vi må også ha de riktige hjelpemidlene, både med tanke på velferdsteknologiske løsninger og i forflytningssituasjoner. Vi må sikre at vi har en god bygningsmasse som bidrar til en effektiv drift og best mulig trivsel hos beboere og ansatte. Gjennom arbeidet med areal- og konseptutredningen for Tjørsvågheimen ble det tydeliggjort et behov for å redusere arbeidsbelastning til ansatte i forbindelse med forflytning. I løpet av 2024 foreslås det derfor et prosjekt for å kartlegge muligheter og gjennomføre tiltak i form av installering av tekniske forflytningshjelpemidler, eksempelvis takheis i enkelte rom. Videre viste arbeidet med areal- og konseptutredningen at det i fremtiden trolig vil være et større behov for korttidsplasser. Når det nå er en ledig avdeling i enhet for sykehjem, foreslås det derfor at muligheten for å flytte korttidsavdeling fra D2 med 14 rom til en av AB avdelingene med 18 rom utredes, og eventuelt gjennomføres. Hvor store og kostbare de bygningsmessige tilpasningene vil være er foreløpig ikke avklart. 5 millioner er derfor en ramme som det må prioriteres innenfor. Tiltakene vil kunne søke om delfinansiering fra Husbanken.

17) Dag og aktivitetstilbud habilitering

Søyland aktivitetssenter (Søylandsveien 18 A) er i dag et eldre og uhensiktsmessig bygg som har store behov for oppgradering. I løpet av 2022 og 2023 har det blitt jobbet med en konseptutredning som har resultert i et forslag til nybygg til dette formål. Nybygget anbefales lokalisert til Søylandsveien 26 A/B og forutsetter at to eldre kommunalt bygg som i dag benyttes hhv. som bolig til vanskeligstilte og boliger til vikarer fra vikarbyrå, rives. Nytt dag og aktivitetstilbud vil bli utformet slik at det sikres varierte og gode tilbud til målgruppen, som er personer med større funksjonsnedsettelse, og en ressurseffektiv drift. Dagens tilbud i Søylandsveien 18 rommer et tilbud til 11 tjenestemottakere. Nytt tilbud dimensjoneres for minst 18 tjenestemottakere og skal dimensjoneres slik at det tar høyde for behovene i årene fremover. Svege verksted har også vært representert i arbeidsgruppen som har utarbeidet skissen. Vi har vært i dialog med Husbanken og har samarbeidet med verneombud og BHT om skissene. Forventet oppstart er i 2025 med ferdigstilling i 2026.

18) Ny barne- og ungdomsavlastning

Dagens barne- og ungdomsavlastningstilbud (Søylandsveien 54) er i dag lokalisert i et eldre og uhensiktsmessige bygg som har behov for både utvidelse og oppgradering. Konseptutredningen som det er jobbet med i 2022 og 2023 har vurdert behov og utformet et forslag til nye fremtidsrettede og funksjonelle lokaler som ivaretar dagens og fremtidens behov. Nytt bygg med avlastningstilbud i kombinasjon med barne- og ungdomsboliger planlegges bygd på tomten som frigjøres når Søyland aktivitetssenter (Søylandsveien 18A) rives, se tiltak 17 ovenfor. Forventet oppstart er i 2026 med ferdigstilling i 2027. Første skisse er utarbeidet og vil bli ytterligere bearbeidet i dialog med Husbanken, fagpersonell, brukerrepresentanter, venside med flere frem mot neste økonomiplanperiode.

19) Tjørsvågheimen - 6 nye skjermede plasser

Dagens bygningsmasse er ikke tilpasset de behovene vi i dag har på sykehjem. Det er behov for å etablere lokaler som kan sikre et skjermet tilbud hvor lokalenes utforming og teknologiske løsninger ivaretar den enkeltes mestring og integritet på en bedre måte enn hva som er mulig innenfor dagens bygningsmasse. Antall eldre vil øke i årene fremover, da i hovedsak fra 2035 og utover. De fleste skal og vil bo hjemme, men for de som ikke kan bo hjemme må vi ha riktige plasser til rett tid med rett tilgang på kompetanse. Dersom avdeling rehabilitering og mestring sikres nye lokaler vil avdeling C3 kunne bygges om til 6 sykehjemsplasser særlig tilpasset beboere med et behov for forsterket tilbud. Dette er i tråd med behov og anbefalinger som følge av konseptutredningen for sykehjem. Planlagt oppstart er avhengig av når avdeling rehabilitering og mestring kan flytte, men det foreslås oppstart i 2026 med ferdigstilling i 2027.

20) Nytt dagsenter for demente

Dagens dagsenter er lokalisert i tilknytning til kantine og fellesareal på sykehjem. Lokalene er ikke tilpasset behovene og det er ønskelig med lokaler som er litt mer «tilgjengelige». I forbindelse med prosjekt Aldersvennlig Flekkefjord som bygger på regjeringens Bo trygt hjemme reform, skal det jobbes videre i samarbeid med innbyggere og privat næringsliv om konseptet «trygghetsboliger». Det er ikke fra regjering eller Husbanken helt konkretisert hva dette konseptet er, men vi har valgt å bruke benevnelsen på boliger hvor beboerne har tilgang på gode fellesareal og fellestjenester, samt nærhet til butikk, apotek og kulturtilbud. Fellesareal er dyre å bygge og dermed også dyre å kjøpe. For mange vil det å selge sin nåværende bolig ikke være nok til å dekke kostnaden ved kjøp av ny bolig. Kostnader til fellesareal er derfor noe mange ikke har mulighet til å dekke. Et alternativ for mange vil være å kjøpe eller leie en andelsleilighet og da vil kostnadene til eventuelle fellesareal være inkludert. Å kombinere det kommunale behovet for nye lokaler til et aktivitets- og dagtilbud for 18 brukere med fellesareal i tilknytning til boliger av typen «trygghetsboliger» foreslås derfor som prioritert investeringstiltak i 2026.

21) Boliger til vanskeligstilte

Behov for boliger til vanskeligstilte på boligmarkedet er stort. Det foreslås derfor en ramme for kjøp av en kommunal utleiebolig i 2024. Dersom hensiktsmessig vil boligen kunne inngå i Leie før eie-ordningen. Målgruppen er personer som ikke selv klarer å ivareta sine boligbehov på det private markedet og per i dag er det særlig personer med rusutfordringer og store barnefamilier med lav inntekt og liten tilknytning til arbeidslivet som har størst utfordringer med å finne egnet bolig på det private markedet.

22) Nye tjenestebiler

Tjenestene har et løpende behov for å skifte ut tjenestebiler og elektrifisere bilparken. I 2024 er rammen som foreslås på kr 1 300 000. Dette muliggjør anskaffelse av ny bil til kjøkkenet som skal sambrukes med natt-team, ny bil til hjelpemiddelformidling og én til to biler til hjemmetjenesten. Bilene som anskaffes skal, så langt det er mulig, være elektriske.

23) IKT utstyr - helse og velferd

Løpende oppgradering og fornyelse av IKT-utstyr er et vedvarende behov og det foreslås en årlig ramme som kan dekke deler av behovene. I 2024 og 2025 er rammen på 100 000 kroner, da det er planlagt en større investering for kommunen som helhet, se punkt 1 i oversikten over investeringer.

24) Digitalisering helse og velferd

Dagens trygghetsalarmer driftest over 2G nettet, som vil bli avvirket. Det er derfor behov for en større investering i 2024 når disse vel 200 apparatene må byttes ut. Videre legges det opp til en årlig ramme på 150 – 200 000 kroner til anskaffelse av trygghets- og varslingsteknologi, samt telemedisinske løsninger.

25) Hjelpemidler og utstyr til kjøkkendrift

Det er et vedvarende behov for både å gjøre oppgraderinger av hjelpemidler og til fornyelse av utstyr for kjøkkendriften. Eksempler på dette er treningsutstyr, trappeheiser, større kjøkkenmaskiner mv.

26) Maskiner og utstyr – sykehjem og omsorgsboliger

Behovet for utskifting og fornying av maskiner og utstyr gjelder også for sykehjem og omsorgsboliger. Eksempler her kan være spesialsenger, madrasser, dekontaminatorer og større hvitevare-anskaffelser.

27) Solskjerming

Flere kommunale bygg innen helse- og omsorgstjenestene har behov for solskjerming og det er derfor foreslått investeringer i slike tiltak både i 2024 og i 2026. I 2024 vil det være sykehjemmet som prioriteres.

28) Felles legevakt og akuttmottak - konseptutredning

Kommunen har sammen med sykehuset tatt initiativ til et prosjekt hvor målet er å utrede en framtidig løsning for interkommunal legevakt. Prosjektet vil også belyse aktuelle grensesnitt opp mot sykehusets tjenestetilbud; så som akuttmottak, bildediagnostikk og administrative funksjoner for sykehuset. Det kan være aktuelt å vurdere lokaler til legetjenesten, herunder fastlegekontor/helsesenter. Videre pågår det en prosess knyttet til lokalisering av klinikk for psykisk helse sine tjenester i Listerregionen, hvor dette arealet kan spilles inn som ett av alternativene. Det ble i 2022 utarbeidet en foreløpig idéskisse.

29) Syke- og alarmanlegg

Det er behov for nytt syke- og alarmanlegg ved Tjørsvågheimen sykehjem. Flekkefjord kommune samarbeider med de øvrige kommunene på Agder om felles anskaffelse og har i dag trygghetsalarmer til hjemmeboende via denne felles avtalen med Tellu. Kostnadsrammen for et helt nytt syke- og alarmanlegg er 5 500 000 og Husbanken har innvilget tilskudd på 55%, noe som tilsvarer 3 050 000. Prosjektet ble påbegynt i 2023 og vil bli ferdigstilt i 2024.

6.3.4 Helse og omsorg

6.3.4.1 Mål og retning

Helse og omsorgsplan 2030 har følgende tverrfaglige satsningsområder:

- Folkehelse, livsmestring og levekår
- Innbyggerinvolvering frivillighet og samskaping
- Lengst mulig i eget liv
- Aktivitet og fellesskap
- Kvalitetsutvikling gjennom brukermedvirkning og kunnskapsbasert praksis
- Digitalisering og hensiktsmessig bruk av velferdsteknologi og telemedisin
- Sammenheng i tjenestene; tverrfaglig, tverrsektorielt og interkommunalt
- Beholde, utvikle, rekruttere og inkludere
- Miljø og beredskap
- Hensiktsmessige bygg og trygge hjem

De ti satsningsområdene er gjengitt nedenfor i form av ti hovedmål og det er prioritert aktiviteter som antas å ville bidra til at målene kan nås. Målepunktene er effektmål hentet fra helse og omsorgsplan. Det er flere effektmål i helse og omsorgsplan enn de som er gjengitt nedenfor. Disse er valgt fordi de antas å kunne måle i hvilken grad vi lykkes eller ikke, og fordi de antas å være mulig å nå innen utgangen av 2027.

Tiltakene som listes opp nedenfor i form av «prioriterte aktiviteter» er en blanding av tiltak som det er foreslått prioritert ekstra ressurser til i 2024, tiltak som skal gi innsparing i 2024, eller tiltak av særlig betydning som tjenestene prioriterer innenfor den eksisterende budsjettammen. I helse- og omsorgsplanen er det også flere driftstiltak som ikke har latt seg prioritere i 2024.

De prioriterte investeringstiltakene (pkt. 16 – 29), må også ses i sammenheng med satsingsområdene.

Vi prioriterer helsefremmende tiltak og tidlig innsats slik at innbyggerne har god helse, er trygge og kan ta gode valg for seg selv, sine pårørende og sine barn.

Prioriterte aktiviteter

- Samarbeide med fastlegene om videreutvikling av primærhelseteam som bidrar til forebygging og helhetlig oppfølging av minst 300 innbyggere årlig, herunder personer med diabetes, demens og psykiske lidelser.
- Samarbeide med oppvekst om å utarbeide og implementere ny oppvekstplan
- BUA utlånsentral har minst 700 utlån og videreføres som prosjekt ut 2024 med mål om å implementeres i drift som Flekkefjord frivilligsentral – ung Aktiv
- Frisklivssentralen gjennomfører forebyggende kurs i samarbeid med psykisk helse for minst 100 deltakere per år
- Minst fem familier får oppfølging via satsningen «Nye mønstre»
- Enhetene i helse og velferd har til sammen minst 15 språk-/arbeidspraksisplasser som bidrar til økt inkludering og større muligheter for arbeid.

Målepunkter

- o Barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt er lavere enn snittet for Norge
- o Forekomsten av livsstilssykdommer (KOLS, diabetes, hjerte/karsykdommer), overvekt og muskel-skjelett- bindevevs sykdommer er lavere eller lik landsgjennomsnittet
- o Flekkefjord kommune har bedre eller like levekår (andel unge som står utenfor arbeid og utdanning, mottakere av uføreytelse og stønad til livsopphold) som snittet for landet
- o Andelen innbyggere mellom 0 og 74 år som bruker reseptbelagte legemidler mot diabetes, hjertekar sykdommer, og astma/KOLS er lik eller lavere enn landsgjennomsnittet
- o Andelen innbyggere mellom 0 og 74 år som bruker reseptbelagte legemidler for psykiske lidelser og sove/beroligende midler er lik landsgjennomsnittet
- o Minst 50 % av de som får tilbud via Frisklivssentralen rapporterer økt livskvalitet

Vi jobber systematisk med innbyggerinvolvering, frivillighet og samskaping slik at de felles ressursene i samfunnet bidrar til økt deltakelse og velferd

Prioriterte aktiviteter

- Minst 15 personer får gratis middag til «spisevenn» i 2024
- Ved hjelp av prosjekt- og integreringsmidler videreføre «Fritidsbanken» slik at minst 50 barn og unge kan delta i fritidsaktiviteter.
- Øke antall frivillige som er aktive og skaper livsglede på Sundeheimen og Hidra til minst 15.
- Videreutvikle aktivitetsvenntilbud til minst 20 beboere på Tjørsvågheimen, 10 på Sundeheimen og 10 hjemmeboende
- Videreføre samarbeidet med Flekkefjord fotballklubb og Englevakten om tilbudet Gatefotball og øke antall deltakere til minst 20.
- I samarbeid med deltakerne videreføre og utvikle lavterskeltilbudet Åpen Hall med minst 100 deltaker i 2024
- Gjennom prosjekt «Aldersvennlig Flekkefjord» samskape med privat næringsliv og innbyggere om å utvikle gode boligkonsepter som ivaretar fremtidens behov.
- I samarbeid med Nasjonalforeningen for folkehelse, fylkeskommune og privat næringsliv i Flekkefjord jobbe for at Flekkefjord blir demensvennlig samfunn innen utgangen av 2024.
- I samarbeid med frivillighet, legge til rette for, videreføre og videreutvikle fritids- og kulturtilbud til personer med nedsatt funksjonsnivå for minst 30 deltakere.

Målepunkter

- o Antall aktive frivillige tilknyttet frivilligsentralen er til enhver tid minst 450 personer.
- o Minst 80 % av deltakerne i samskappingsprosjekter er fornøyde med både prosess og resultat.
- o Minst 50 % av tjenestemottakerne som bor i institusjon eller boliger med heldøgns omsorg har minst 1 time aktivitet i regi av nettverk og/eller frivillighet per uke.
- o Sektoren samarbeider med frivillighet/næringsliv om minst 3 innbyggerdrevne lavterskel aktiviteter/ sosiale møteplasser med totalt minst 90 fornøyde deltakere

- Minst 60% av deltakere i tilbudet Åpen hall rapporterer om bedre fysisk og/eller psykisk helse som følge av deltakelse i tilbudet.

Vi har etablert gode systemer og tilbud for veiledning og bistand til innbyggere som trenger hjelp til å ta vare på egen helse og innbyggere som ønsker å planlegge for egen alderdom.

Prioriterte aktiviteter

- Bidra aktivt inn i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, arealplaner mv. herunder gi innspill knyttet til utformingen av Aldersvennlig samfunn
- Gjennom prosjekt «Aldersvennlig Flekkefjord» tilby veiledning/gjennomføre dialogmøter for minst 100 innbyggere/deltakere innen utgangen av 2024.
- Prøve ut lavterskel forebyggende mestringstilbud som del av styrkingen av tjenester til hjemmeboende.
- Frisklivssentralen gjennomfører helsesamtaler med minst 50 innbyggere årlig
- Frisklivssentralen gjennomfører minst 10 lavterskel gruppetilbud årlig.

Målepunkter

- Andel brukere av tjenester til hjemmeboende (med unntak av dagtilbud og matombringing) og institusjonstjenester gjennom året av total befolkning utgjør 7% eller mindre
- Helse og velferd holder de vedtatte budsjetttrammer
- Antall utskrivningsklare pasientdøgn på sykehus eller i andre kommuner utgjør maks 90 pr år
- Minst 20 husstander 60+ meldt sin interesse for å kjøpe/leie en trygghetsbolig i Flekkefjord innen utgangen av 2024
- Minst 20 husstander 60+ har fått veiledning og gjennomført tilpasning av egen bolig innen utgangen av 2024

Vi gir gode og differensierte tjenester og legger til rette for aktivitet, fellesskap og livsglede, slik at vi mobiliserer den enkeltes ressurser og bidrar til økt eller vedlikeholdt funksjonsnivå

Prioriterte aktiviteter

- Dekke særlige pasientbehov i enhet for sykehjem gjennom styrking av budsjetttramme og bemanning
- Som følge av redusert behov for plasser og behov for bygningsmessige tiltak, midlertidig redusere antall plasser på sykehjem med 8.
- Øke kapasiteten til avlastningstilbudet for familier som står i krevende omsorgsoppgaver, gjennom økte ressurser til Barne- og ungdomsavlastningen.
- Øke driftsrammene til legetjenesten slik at de gjenspeiler behovene
- Styrke psykisk helse og rus-tjenesten i tråd med den statlige opptrappingsplanen og aktivt søke prosjektmidler
- Enhet for hjemmetjeneste og enhet for kjøkken samarbeider om å etablere tilbud om dagaktiviteter for minst 15 deltakere i 1. etg på Sundeheimen innen utgangen av 2024
- Alle pasienter med langtidsplass på sykehjem har individuelt tilpasset tilbud gjennom livsgledekonseptet.

Målepunkter

- Tjorsvågheimen beholder sin sertifisering som livsgledepsykehjem
- Andel hjemmeboende personer med demens som har dagaktivitetstilbud er lik eller høyere enn landsgjennomsnittet
- Andel søkere/tjenestemottakere med behov for bistand til å delta i arbeid og utdanning som får dette, er lik eller over landsgjennomsnittet
- Andel hjemmeboende med psykisk utviklingshemming som har vedtak om støttekontakt og/eller dagaktivitetstilbud er lik eller høyere enn landsgjennomsnittet
- Andel tjenestemottakere med psykiske lidelser og/eller rusproblem som i tilstrekkelig grad deltar i en meningsfull aktivitet er minst 60 %

Vi jobber kunnskapsbasert og gjennom kvalitetsforbedring og brukermedvirkning sikrer vi at tjenestene vi gir er virkningsfulle

Prioriterte aktiviteter

- Enhet for habilitering samarbeider med fastlegene om gjennomføring av årlige helsekontroller for minst 90% av tjenestemottakere
- Flekkefjord kommune deltar i det nasjonale prosjektet «Alvorlig sykt barn» og implementerer nyttige verktøy fortløpende
- Enhet for habilitering satser på Positiv atferdsstøtte og har til enhver tid maks 5 kapittel 9 vedtak.
- Benytte FIT (feedback informerte tjenester) i oppfølging av minst 60% av tjenestemottakerne i psykisk helsetjeneste
- Tilby minst 80 plasser i forebyggende gruppetreninger, herunder balanse – og Sterk og stødig-grupper
- Gjennomføre minst 2 forbedringstiltak årlig innenfor pasientsikkerhetsprogrammer «i trygge hender 24/7»
- Etablere et fagteam i enhet for sykehjem som sikrer kompetanse og innfører TID modellen (tverrfaglig intervensjonsmodell ved utfordrende atferd ved demens – og andre psykiske tilstander)
- Utarbeide en felles strategi for fysioterapitjenesten slik at vi sikrer at vi utnytter ressursene til det beste for innbyggerne og unngår lange ventelister
- Enhet for habilitering deltar sammen med inntil 4 tjenestemottakere i pilotprosjekt hvor fokus er på menneskerettigheter til personer med funksjonsnedsettelse, vurderer og implementerer anbefalinger fortløpende.

Målepunkter

- o Flekkefjord er topp 100 på kommunebarometeret på pleie og omsorg
- o Flekkefjord scorer bedre eller likt som landet på 18 av 24 kvalitetsindikatorer for helse og omsorgstjenester.
- o Minst 50 % av rehabiliteringspasientene på korttidsavdelingen får økt funksjonsnivå og reiser hjem til egen bolig innen 4 uker etter innleggelse
- o Andelen tjenestemottakere med langvarige psykiske og/eller rusproblem som ikke har aktive planer for oppfølging (kriseplan, individuell plan eller tiltaksplan) er maks 10 %
- o Minst 100 personer (35%) av innbyggerne med demens har en virksom tiltakspakke
- o Ventelistene til fysioterapitjenesten er redusert med 50% (35-40 pasienter)

Gjennom digitalisering og bruk av velferdsteknologi og telemedisin får vi tjenestene som gir økt trygghet og selvstendighet for bruker og mer effektiv bruk av tid blant ansatte

Prioriterte aktiviteter

- Anskaffe og ta i bruk nytt syke- og alarmanlegg på Tjørsvågheimen
- Innføre verktøy for tildeling av velferdsteknologiske løsninger, og kartlegger gevinst i forbindelse med nytt syke- og alarmanlegg i enhet for sykehjem
- Innføre Digihelse for kommunikasjon med innbyggerne slik at minst 7 avdelinger bruker løsningen innen 31.12.2024
- I samarbeid med Brannvakta skifte ut alle trygghetsalarmene fra 2G til 4G apparater
- Minst 10 hjemmeboende tjenestemottakere får oppfølging via telemedisinske løsninger ila 2024
- Ta i bruk digital hjemmetrening for minst 30 personer som supplement til ordinær rehabilitering
- Ta i bruk «assistert selvhjelp» for minst 50 personer i psykisk helse og rus ambulant
- Gjennom prosjektmidler teste ut modeller for tildeling av velferdsteknologi til minst 5 barn og unge i løpet av 2024
- Økt ramme driftsmidler nødnett, lisenser og abonnement velferdsteknologi, telemedisin og digitalisering

Målepunkter

- o Andelen hjemmeboende tjenestemottakere med en registrert demensdiagnose, som har lokaliseringsteknologi fra kommunen er lik eller høyere enn landsgjennomsnittet
- o Alle bemannede omsorgsboliger har tatt i bruk velferdsteknologi og kan dokumentere gevinster (økt kvalitet, unngåtte kostnader, spart tid)

- Sykehjem har tatt i bruk velferdsteknologi og kan dokumentere gevinster (økt kvalitet, unngåtte kostnader, spart tid)
- Telemedisinske løsninger er tatt i bruk for hjemmeboende og enhetene kan dokumentere gevinster (økt kvalitet, unngåtte kostnader, spart tid)

Vi samarbeider med tjenestemottakere, pårørende og på tvers av fag, sektorer, kommuner og nivå slik at tjenestene vi gir er målrettede og sikrer en samfunnsøkonomisk bruk av ressursene

Prioriterte aktiviteter

- Alle enheter har pårørende og brukerutvalg og gjennomfører brukerundersøkelser minst hvert 2. år
- Enhet for habilitering gjennomfører årlig minst 4 samarbeidsmøter på systemnivå med skole, videregående skole og Svege verksted for å sikre rett tilbud til rett tid med rett kompetanse.
- Samarbeide med oppvekst og Lister barnevern om implementering av ny barnevernsreform via "Tiltak som virker"
- Samarbeide med Sørlandet sykehus om tiltak som sikrer gode pasientforløp, herunder tiltak for bedre og mer helhetlig oppfølging og overganger for personer med nedsatt funksjonsnivå, skrøpelige eldre og personer med psykiske lidelser og rusavhengighet
- Samarbeide med Sørlandet sykehus om samhandlingssykepleierstillinger
- Samarbeid med NAV om helhetlige og gode tjenester til personer som står utenfor arbeid og aktivitet gjennom tilbud om «Individuell jobbstøtte»
- Gjennomføre konseptutredning legevakt – med evt. kobling mot kommunalt legesenter, psykiatri og sykehusfunksjoner
- Gjennomføre minst 10 samarbeidsmøter/arbeidsmøter mellom legetjenesten og kommunehelse-tjenesten i året

Målepunkter

- Helse og omsorgstjenestene scorer over landsgjennomsnittet på brukerundersøkelser
- Alle ansatte og faggrupper i helse og omsorg scorer minst 4,5 på faktoren «mestringsklima» i medarbeiderundersøkelsen
- Andel personer mellom 0-74 år som har kontakt med fastlege/legevakt for psykiske symptomer og lidelser er lavere enn landsgjennomsnittet

Helse og omsorgstjenesten i Flekkefjord kommune har ansatte med store stillinger, høy kompetanse og lavt sykefravær

Prioriterte aktiviteter

- Rekruttere fastlege til ny liste på Lundsens legesenter og sikre stillinger til å ivareta offentlig allmennlegeoppgaver.
- Alle enheter i helse og velferd har innført årsturnus innen utgangen av 2024
- Øke antall 14 timers langvakter på sykehjem fra 2 avdelinger til alle avdelinger innen 1.1.2024
- Frikjøpe praksisveiledere og videreføre satsningen «Fra assistent til fagarbeider» med minst 20 deltakere i 2024
- Oppfordre og legge til rette for at minst 40 (8%) av de ansatte tar grunn- etter- og videreutdanning gjennom å søke kompetansemidler til å dekke deler av utgiftene
- Minst 200 (ca. 50%) av de ansatte i helse og velferd gjennomfører basiskompetansepakken i KS læring innen utgangen av 2024.
- Samarbeide med NAV om «Menn i helse» for å kvalifisere minst 2 helsefagarbeidere innen utgangen av 2025.
- Implementere norsk standard for helsefagarbeidere og jobbe videre med "rett person på rett plass" med mål om å forskyve oppgaver tilsvarende 3 årsverk.
- Legge til rette for åpen søknad til ledige stillinger og rekruttere minst 5 kvalifiserte søkere i løpet av 2024
- Enhet for sykehjem gjennomfører prosjekt med fokus på langtidssykefravær og tilrettelegging i samarbeid med arbeidslivssenteret og NAV

Målepunkter

- Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i helse og velferd er minst 80 %
- 70% av de ansatte jobber i 80% stillinger eller mer
- 50 % av de ansatte jobber i 100% stillinger
- Andelen fagutdannede i helse og velferd er minst 80 %
- Sykefravær er maks 8 % for helse og velferd

Vi har oppdaterte ROS analyser og et øvd beredskapsplanverk slik at vi kan forebygge og håndtere kriser og katastrofer. Vi jobber også med omstilling for å ta bedre vare på miljøet

Prioriterte aktiviteter

- Oppdatere ROS- analysen og beredskapsplanverket for helse og velferd løpende og minst hvert 2. år, første gang senest innen utgangen av 2024
- Gjennomføre minst en årlig varslings-, table top- eller fullskala-øvelse
- Anskaffe tre-fire el-biler i 2023

Målepunkter

- Vi håndterer alle alvorlige hendelser slik at det ikke utvikler seg til større kriser eller katastrofer.
- Andelen elbiler, eller tilsvarende miljøvennlige biler i helse og velferd er minst 90%

Vi har en hensiktsmessig kommunal boligmasse som sikrer effektiv drift og jobber med boligosiale tiltak som sikrer at vanskeligstilte på boligmarkedet får en trygg og god bolig og at de som kan eier eller leier private boliger kan bo i disse - livet ut

Prioriterte aktiviteter

- Videreføre prosjekt Housing First med minst 8 deltakere for å sikre en trygg og god bolig, bedre levekår og bedre for personer med rusrelaterte utfordringer for å forebygge forverring i tilstanden og motivere til rusfrihet.
- På bakgrunn av areal- og konseptutredning sykehjem gjennomføre tiltak som fører til økt antall korttidsplasser og utbedringer av bygningsmasse, herunder takheis innen utgangen av 2024.
- Tilrettelegge for at foreldre til unge med store omsorgsbehov kan planlegge nytt sameie som alternativ til kommunale omsorgsboliger i enhet for habilitering
- Etablere minst 6 forsterkede skjermede sykehjemsplasser til personer med demens innen 2026
- Etablere nye, eller renovere eksisterende lokaler dag/aktivitetstilbud til personer med funksjonsnedsettelse innen 2026
- Etablere nye lokaler for avlastning barn og unge innen 2027
- Etablere nye lokaler til rehabilitering og mestring innen 2025
- Anskaffe nye lokaler til dag – og aktivitetstilbud som i dag er på Tjørsvågheimen innen 2026
- Kartlegge behov og utarbeide en rapport med anbefalinger og alternativer mht. lokaler til avdeling psykisk helse og rus innen 2024

Målepunkter

- 80% av alle innbyggerne over 80 år eier eller leier bolig privat
- Flekkefjord kommune har plass på sykehjem til alle som møter kriteriene for å få plass
- Flekkefjord kommune har ingen venteliste til omsorgsboliger med heldøgns bemanning
- Minst 50 % av tjenestemottakerne med et nedsatt funksjonsnivå/utviklingshemming eier egen bolig
- Gjennomsnittlig leieperiode i heldøgns bemannede boliger til personer med psykiske lidelser og/eller rusproblemer er maks 5 år
- Andelen som eier egen bolig, er høyere enn gjennomsnittet for landet
- Andelen personer med psykiske og/eller rusproblem som bor permanent og tilfredsstillende er minst 90 %

6.3.4.2 Organisering

An-svar	Enhet	Leder	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
3000	Helse og velferd	Inger Marethe Egeland	13,0	2,0	Økning 12 lærlingehjemler overført 1 åv. til ansvar 3001
3001	Helse og velferd – Forvaltningsenhet og Frivilligsentral	Inger Marethe Egeland	8,5	7,3	Økning 1 åv. overført fra ansvar 3000 til forvaltningsenhet Midl. økning fra 0,4 til 0,6 åv. Frivilligsentral ifm. mottak flyktninger.
3100	Enhet for legetjenester	Britt Monika Strømmland	10,35	9,8	Økn. 0,15 åv. primærhelseteam (H4) 0,4 åv. avd. ledelse (b)
3110	Avdeling rehabilitering og mestring	Britt Monika Strømmland	12,4	12,3	Midl. økn. 0,5 åv. ifm. økt flyktninger. justert feil fra 2023 Økn. 0,6 åv. lavterskel mestringstilbud (H6) Fra 1. juli.
3120	Avdeling psykisk helse og rus	Britt Monika Strømmland	34,9	34,9	Ingen endringer Midl. økning 1 åv. ifm. økt flyktninger, Midl økning 1 åv. Housing First 0,4 psykolog refunderes fra Kvi-nesdal.
3210	Enhet for sykehjem (ES)	Ellen Barth Larsen	134,45	126,1	Økning 8,4 åv, jfr. tiltak H1, H2, og H3
3220	Enhet for hjemmetjenester (EHJ)	Liv Karen Snerthammer	71,3	70,68	Økning 0,6 økt grunnbemanning. (H6) Fra 1. juli.
3230	Enhet for habilitering (EHA)	Elisabeth Spikkeland	79,6	78,6	Økning 0,6 barne- og ungd.avlastning og justeringer drift
3240	Enhet for kjøkken (EK)	Trond Vågsvoll	8,75	8,75	Ingen endringer
SUM			373, 3	350,5	

Flekkefjord er vertskommune for Flekkefjord interkommunale legevakt. Det er kun de administrative årsverkene for legevakten som er ansatt i Flekkefjord. I tillegg kommer sykepleierressurser kjøpt av Sørlandet sykehus HF og privatpraktiserende leger som går legevakt.

3140	Interkommunal legevakt	Britt Monika Strømmland	0,4	0,4	
------	------------------------	-------------------------	-----	-----	--

6.3.5 Aktivitet og integrering

6.3.5.1 Mål og retning

Flyktninger som bosettes i Flekkefjord skal så raskt som mulig bli integrert, ta del i lokalsamfunnet og innen 5 år være økonomisk selvstendige

Prioriterte aktiviteter

- Gjennomføre nytt kull «Fra flyktning til helsefagarbeider»/prepp til helse med minst 8 deltakere
- I samarbeid med bl.a. Rotary etablere og videreutvikle språk- og arbeidstreningsprosjektet «Men at work» med minst 20 aktive deltakere.
- Minst 10 flyktninger deltar årlig på arbeids- og kompetansehevende tiltak, herunder YSK transportfag.
- Samarbeide med frivillige lag/foreninger om minst 3 integreringstiltak/ sosiale møteplasser for voksne med minst 40 deltakere.
- NAV Lister legge til rette for at alle som deltar i integreringsprogrammet og deres barn deltar i minst en fritidsaktivitet.
- Investere i minst én bolig i «Leie for å eie-ordningen»
- Arrangere Helsenorsk kurs hvert 2. år for minst 10 ansatte, vikarer og lærlinger

Målepunkter

- o Minst 75 % av flyktningene bosatt i kommunen kommer i jobb eller utdanning etter endt introduksjonsprogram
- o Andelen boliger kommunen fremleier ikke overstiger 15 boenheter
- o Minst 90% av barn til personer i introduksjonsprogrammet deltar i en fritidsaktivitet i regi av frivillig lag/forening
- o Andelen deltakere i introduksjonsordningen som er aktive i frivillige lag og/eller foreninger er minst 50 %

Andelen unge som har uførepensjon eller mottar økonomisk sosialhjelp er lavere enn landsgjennomsnittet

Prioriterte aktiviteter

- Prosjektet «Jobbskolen» videreføres som et utdannings- og aktivitetstilbud for unge utenfor arbeid/utdanning i samarbeid med fylkeskommune, NAV Lister og Frivilligsentralen for minst 15 ungdommer årlig med mål om å implementeres i drift fra 1.1.2025
- Etablere stilling som egen opplæringskoordinator i NAV Lister.
- Jobbspesialister i NAV følger årlig opp minst 15 personer som står utenfor arbeid
- Videreføre og videreutvikle prosjektet IPS (individuell jobbstøtte) med minst 10 deltakere årlig

Målepunkter

- o Flekkefjord er topp 20 på kommunebarometeret på sosialområdet.
- o Minst 80 % av ungdommene med tilbud på Jobbskolen kommer tilbake på skole eller ut i arbeid
- o Vi har gode aktiviteter og tiltak som fører til at antall langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp i alderen 18-30 år er maks 4
- o Ved å tilby råd, veiledning og arbeidsrettede tiltak som fører til at antall langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp er maks 20
- o Andelen uføre i aldersgruppen 18-29 år skal være maks 3 %
- o Andelen uføre i aldersgruppen 30-39 år skal være maks 5 %
- o Minst 60 % av deltakerne i tiltaket Individual job placement support (IPS) kommer i ordinært arbeid
- o Andel tjenestemottakere med psykiske lidelser og/eller rusproblem som i tilstrekkelig grad deltar i en meningsfull aktivitet er minst 60 %

6.3.5.2 Organisering

Fra 1.1.2020 bla kommunalt ansatte i NAV Flekkefjord bli overført til Kvinesdal kommune som er valgt til vertskommune for alle NAV kontorene i Lister.

Ansvar	Enhet	Enhetsleder	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
3300	Sosialtjenesten (del av NAV Lister)	Leder NAV Lister Bente Haugland	14,2	13,1	Kvinesdal vertskommune. Økn. 2,9 åv. lfm. økt mottak av flyktninger, hvorav 1,2 åv i 2024 (vår andel)
SUM			14,2	13,1	

Nav Lister melder om behov for 5 nye årsverk i 2024. Flekkefjord sin andel av NAV Lister er 0,24, det utgjør da 1,2 årsverk av de 5 årsverk.

6.4 Samfunn og teknikk

6.4.1 Budsjettområder

Samfunn og teknikk er ett felles budsjettområde, strukturert i tre hoveddeler:

- Miljø og forvaltning
- Brann og redning
- Drift og utbygging

Det er i tillegg en enhet for felles støttefunksjoner.

Kommunalsjef er Terje Glendrange.

6.4.2 Utfordringsbilder

Samfunn og teknikk har gjennom 2023 fortsatt arbeidet med tilrettelegging for en tydelig fag- og ansvarsinndeling med god tilgjengelighet. Dette skal sikre en effektiv bruk av ressursene og god tilgjengelighet for kunder og publikum innen de ulike fagområdene. Muligheten for bruk av interne ressurser innenfor flere områder gir god fleksibilitet og reduserer sårbarhet ved midlertidige avvik i bemanning, i ferier og ved ekstra behov for midlertidig økt kapasitet.

a) Ressursprioriteringer innen Miljø og forvaltning

Det er i dag mange og til dels strenge lovregulerte krav fra myndighetene. De skal sikre at kommunen leverer gode tjenester til private og offentlige aktører, samtidig som vi skal ivareta tilsyn og lovlighetskontroll av tiltak. Dette krever at vi har en faglig sterk forvaltning med tilstrekkelig kapasitet til å håndtere de løpende saksbehandlings- og forvaltningsoppgavene. Samtidig må det være kompetanse, kapasitet og fleksibilitet til å styre og omfordele ressurser internt ved behov.

Kapasitetsbehovet påvirkes av en kombinasjon av politiske plan- og utbyggingsprioriteringer, utbyggingsplaner i regi av privat næringsliv, aktivitet innenfor jordbruk og skogsbruk, friluftsliv, private byggetiltak, miljø saker, arealkjøp mm. Dette innebærer at forvaltningsenheten i begrenset grad kan regulere aktiviteten, men må tilpasse seg behov i markedet. Gjennom 2023 har enheten i stor grad oppnådd å imøtekomme den løpende og variable etterspørselen. Etablering av nye forskrifter innenfor selvkost og gjennomføring i tråd med disse, har vært en viktig del av kvalitetssikringen. Det er sterkt fokus på oppfølging innenfor selvkostområdene og tilhørende gebyrer. Dette blir en kontinuerlig oppfølging i årene fremover. Det er usikkerhet om og hvordan den økonomiske utviklingen i samfunnet vil påvirke omfanget av de løpende forvaltningsoppgavene for det kommende året.

Bruk av byggesaksavdelingens ressurser ut over ordinær byggesaksbehandling skal prioriteres til tilsyn. Ved tilsyn skal avvik fra bestemmelser i plan- og bygningsloven med forskrifter, reguleringsplaner samt kommuneplaner/delplaner følges opp og lukkes. Tilsyn er en del av kommunens oppgaver og plikter, og et godt virkemiddel for å oppnå høy kvalitet gjennom prosessene ved oppføring av tiltak i Flekkefjord Kommune. Flekkefjord Kommune ved Utvalg for samfunn har vedtatt tilsynsstrategi for 2023 – 2024.

b) Ressurstilpasning innen Drift og utbygging

Samfunn og teknikk leverer tekniske tjenester til et bredt spekter av våre innbyggere, egne kommunale enheter, næringslivet og samfunnet generelt. Enheten Drift og utbygging utfører oppgaver innenfor hovedområdene veg, trafikk, park, grøntanlegg, kirkegårder, kommunale bygg, idrett, svømmeanlegg, nærmiljøanlegg, renhold, vann, avløp, prosjektledelse og havn.

Utfordringen er å finne en god fordeling og styring slik at ressursene blir satt inn der behovet er størst. Parallelt må det være best mulig samsvar mellom brukerens forventninger og ressursfordelingen. God kommunikasjon mellom tjenestemottakerne og kommunen som leverandør må sikres slik at forventningene til leveranse og leveringstid er tydelige og avklarte.

De økte behov for veivedlikehold og veiberedskap som følge av mer ekstreme og hurtig varierende vær-situasjoner gjennom årstidene skaper utfordringer. Svært mye nedbør og skiftene vær med en blanding av regn/snø/frost ukentlig er eksempler på disse utfordringer der ressurser og utstyr til vin-tervedlikehold blir knapphetsfaktorer. I tillegg er det risiko for at vi kan oppleve en økt mengde slaghull på veinettet.

Til Drift og utbygging hører også selvkostområdet vann og avløp. Det er et selvstendig økonomisk ansvarsområde med selvkostregnskap og tilhørende regelverk. Flekkefjord kommune har, i likhet med de fleste andre kommuner, en større andel eldre infrastruktur innenfor vann og avløp. Spesielt kan nevnes eldre avløpsledninger fra før ca. 1970, anlagt som fellesledning, der avløp og overvann transporteres i samme ledning. Ved å skille avløp og overvann i egne ledninger, kan en få kontroll på transporten av store mengder overflatevann og lede dette til egnede bekk og vassdrag, slik at transportnettet, pumpestasjoner og renseanlegg blir tilført de mengder og sammensetninger som det er dimensjonert for. Gjennom økte budsjettbevilgninger er det lagt et økonomisk grunnlag for å gjennomføre virkningsfulle tiltak innenfor den va-tekniske infrastrukturen. Anbefaling av prioriterte tiltak vil ta utgangspunkt i vedtatt hovedplanen for vann og avløp.

For å sikre en god utnyttelse av kommunens havneanlegg gjennom tilrettelegging for utvikling innenfor tilknyttede næringer, utdanning og samordning av virksomheter, vil det bli utviklet plan og strategi for videreutvikling av kommunens havneanlegg.

c) Krav til Brann og redning basert på risiko-, sårbarhets-, forebyggings- og beredskapsanalyse

Det ble 1. mars 2022 vedtatt ny nasjonal forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen. En viktig endring i de nye forskriftene innebærer at brann- og redningsvesen skal være organisert, bemannet og utrustet på bakgrunn av a) risiko- og sårbarhetsanalyse b) forebyggende analyse c) beredskapsanalyse.

Den lokale håndteringen skal være en del av kjeden fra nasjonalt, regionalt og lokal beredskap og være forankret i kommunens overordnede beredskapsplan og kommunens kriseledelse. Brann og redning har gjennom langsiktig bygging av kompetanse, materiell kapasitet og i stor grad gjennom etableringen av Flekkefjord beredskapssenter, oppnådd en god posisjon for både å ivareta den lokale samfunnssikkerheten og tilby tjenester til nabokommuner. Det ligger et stort potensial i å videreutvikle samfunnssikkerhetsarbeidet gjennom økt samvirke mellom nødetatene i det nye beredskapssenteret. Oppfølging og videreutvikling av samarbeidet med andre kommuner har en høy prioritet innenfor Brann og redning.

Fra og med 1. juli 2022 har Flekkefjord kommune ved brann og redning innehatt ansvaret for brannsjef og varabrannsjef for Lund kommune. Fra og med 1. januar 2023 ble samarbeidet utvidet til å gjelde leder beredskap, leder forebyggende, utøvende forebyggende og overordnet vakt. Samarbeidet opplevs som svært positivt og arbeidet med å utarbeide oppdatert og samordnet brannokumentasjon for Lund og Flekkefjord pågår.

Samarbeidet med felles overordnet vakt mellom Flekkefjord og Sirdal har også gitt gode erfaringer og det gjennomføres nå et felles arbeid for å muliggjøre en utvidet samarbeidsavtale, tilsvarende samarbeidsmodell mellom Flekkefjord og Lund kommune, sammen med Sirdal kommune.

Samlet vil en utvidet modell styrke de samlede kapasiteter, de enkelte brann- og redningsvesen og kommunenes arbeid med samfunnssikkerhet.

6.4.3 Prioriterte drifts- og omstillingstiltak, vesentlige endringer og investeringstiltak

Drifts- og omstillingstiltak

S1 Renhold

Renholds ressurser i Flekkefjord kommune gjennomfører renholdet etter standard INSTA 800. Det har i 2023 blitt gjennomført en større kartlegging av ressursbehov og ressursbruk innenfor renhold på de kommunale bygg. Dette har resultert i en bedre ressursstyring innenfor de enkelte bygg og typer av bygg.

Det har under og etter pandemien blitt utvidet med nye bygningsareal som krever renhold. Disse areal, med unntak av Flekkefjord Sparebank Arena, har ikke blitt tilført ressurser for nødvendig renhold.

I Ueneshallen er det utvidet med 4 nye klasserom, samt tilsvarende økt bruk av fellesarealer og toalettanlegg, Rauli barnehage er utvidet med en ekstra modulbarnehage og Sunde skole er bygget på med nytt areal for skolebruk.

Voksenopplæringen på Trellebakken har i 2023 hatt en betydelig økning i elevtallet, noe som medfører at flere arealer tas i bruk, herunder loftsetasje og toalettanlegg.

I barnehagene har det gjennom tidligere renholdsplaner ikke blitt tilpasset med tilstrekkelige ressurser til nedvask og renholds i tråd med kvalitetsstandard INSTA 800.

For å sikre at renholdet kan opprettholdes innenfor kvalitetsnormen INSTA 800 på de samlede areal, foreslås det å øke ressursgjømlene innenfor renhold med til sammen 1,50 årsverk.

S2 Økt ramme veivedlikehold og beredskap

Flekkefjord kommune har samlet ca. 140 km med kommunale veier, hvorav ca. 90 km består av grusveier og ca. 50 km er veier med asfalt.

De økte behov for veivedlikehold og veiberedskap som følge av mer ekstreme og hurtig varierende vær-situasjoner gjennom årstidene skaper en markant økning i innsatsbehovet både hva gjelder mannskap og maskinressurser. Utfordringsbildene er spesielt merkbare på de grusbelagte veistrekninger. Som beskrevet foran gir mye nedbør og skiftene vær med en blanding av regn/snø/frost, utfordringer der ressurser og utstyr til vintervedlikehold blir knapphetsfaktorer. I tillegg er den økte mengde med slaghull på veinettet av et slikt omfang at dagens kapasitet ikke er tilstrekkelig til å foreta utbedring i tilstrekkelig grad. Dette henger sammen med løpende tilgjengelighet og grunnbemanning til å holde vaktordninger operative. I tillegg ligger det en ekstra kostnadsfaktor ved kjøp av tjenester utover de ordinære sesongvariasjonene hvor det normalt er behov for å toppe opp ved kjøp av ressurser. Dette gjør seg også gjeldene innenfor veiberedskapen, hvor vintervedlikehold med brøyting og strøing er utfordrende å dekke inn for de deler som ikke dekkes gjennom private kontraktører.

Det foreslås å øke med 1,0 årsverk, men prioritert ressursbruk innenfor veivedlikehold og veiberedskap. Kapasitetsøkningen kan i perioder også prioriteres innenfor andre sårbare tjenesteområder, som grøntanlegg, park og kirkegårder.

S3 Opplæringsmidler Brann og redning

På grunn av avgang blant deltidsansatte brannkonstabler er det rekruttert nye mannskaper i 2022. Mannskapene må gjennomgå lovpålagt grunnkurs i regi av Norges Brannskole (NBSK). Flekkefjord brann og redning har godkjente instruktører og tilgjengelige fasiliteter for å gjennomføre utdanningen i regi av NBSK lokalt. Det ble i budsjett- og økonomiplan for 2023 – 2026 vedtatt en kostnadsramme på til sammen kr 400 000, fordelt med kr. 150 000 for 2023 og 250 000 for 2024. Utdanningen er oppstartet og pågår etter oppsatt plan. Økning fra 2023 med 100 000,-, til sammen 250 000 for 2024 foreslås videreført.

Andre vesentlige endringer

a) Utvide funksjoner og tjenester innenfor Brann og redning

Flekkefjord kommune ved brann og redning overtok 1. juli 2022 funksjonen som brannsjef for Lund kommune. Fra 1. januar 2023 ble avtalen utvidet med funksjonene leder beredskap, leder forebyggende, utøvende forebygging og overordnet vakt til Flekkefjord kommune ved brann og redning. Avtalen innebærer at nevnte funksjoner ivaretas i henhold til «Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)» og «Forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften)».

Forslag og plan for tilsvarende helhetlig avtale mellom Flekkefjord kommune ved Brann og redning og Sirdal kommune ved brann og redning blir etter planen lagt frem for behandling i bystyret 14.12.23. For å ivareta de lovpålagte funksjoner i tråd med ovennevnte forskrifter for Sirdal og samtidig styrke gjennomføringen overfor Lund kommune, må det tillegges 0,5 årsverk innenfor funksjonen leder forebygging og 1,0 årsverk innenfor tilsynsfunksjon. Til sammen 1,5 årsverk for ivaretagelse av tjenester innenfor brann og redning for Sirdal og Lund kommune.

Finansieringen av de beskrevne ressurser dekkes gjennom avtale med Sirdal kommune og tidligere inngått avtale med Lund kommune. Det forutsettes at avtalen mellom Flekkefjord kommune og Sirdal kommune vedtas i begge kommuner for å finansiere 1,0 av 1,5 årsverk. 0,5 årsverk dekkes av allerede inngått avtale med Lund kommune.

b) Reduserte strømkostnader

Strømprisen består av tre deler med følgende budsjettgrunnlag i strømvartalen:

- Kraftpris
- Nettleie
- Offentlige avgifter

Kommunen har bundet opp mye av forbruket til en i dagens marked høy fast pris. Det positive i dagens fastprisavtale er at det meste av strømmen kjøpes av konsesjonskraft IKS. Her har Flekkefjord 11,72 GWh å selge. Så kommunen selger på en måte strøm til seg selv, og en del av de høye strømprisene får kommunen igjen gjennom økte konsesjonskraft inntekter.

Strømprisene har blitt betydelig billigere denne høsten sammenlignet med forrige år. Anslag for 2023 viser en forventet reduksjon i strømkostnader på ca. 2,5 millioner kroner i forhold til budsjett, med en forventet gjennomsnittlig pris 1,96 kr/kwh. Prognosene for 2024, basert på fastprisavtalen med IKS Konsesjonskraft, er varslet å ligge på ca. 1,45 kr/kwh

Samlet reduksjon i strømkostnader fra 2024 er, basert på prognoser fra IKS Konsesjonskraft og effekt av ENØK tiltak, ventet å ligge i området ca. 8 mill.

Investerings tiltak

38) Forbedret gangvei til Kråketona fra Stangsvingen

I forbindelse med utbygging av boligområdet «Austadvika Panorama», som er anlagt med adkomst fra Stangsvingen, ble gang- og sykkelveien mellom Stangsvingen og boligområdet utbedret. I forbindelse med planlegging av aktivitetsområdet på oversiden av gang- og sykkelveien anbefales det å forbedre adkomsten til aktivitetsområdet. Området er planlagt å inneholde baner for pumptrack, sandvolley og basketball.

Utbedringen er tenkt løst ved at en legger om veien for å redusere stigningen i tilstrekkelig grad til å kunne holde veien vinteråpen med brøyting og strøing. Utbedringen vil lette gang- og sykkeladkomsten for brukere av anlegget og adkomsten for beboere på Kråketona gjennom hele året. Prosjektet foreslås utredet og nærmere kostnadsberegnet i 2024, og sett i sammenheng med detaljplanlegging og utbygging av aktivitetsområdet.

43) Opprustning av Elvegaten

For å etablere et helhetlig gatemiljø som prioriterer myke trafikanter og som speiler den bruken dette området har i dag, foreslås det å ruste opp Elvegaten i området fra Spira og opp til Torget med samme type fysiske gatemiljø som anlagt i området utenfor Spira. Det foreslås avsatt en ramme på 2,5 mill. i 2025.

53) Salg av bygninger

Boligkontoret har bl.a. i oppgave å vurdere hvilke boliger det ikke lenger er hensiktsmessig for kommunen å eie. De har oversikt over boligbehovene som skal ivaretas og kan vurdere om den aktuelle eiendomsporteføljen er hensiktsmessig eller om det er eiendommer som bør avhendes. Det er utfordrende å avhende boliger parallelt med at nye boligbehov meldes inn, men det er ikke alltid slik at de boligene kommunene i dag eier, er et godt svar på de nye behovene. Derfor er det nødvendig å gjøre tilpasninger.

Det er gjennomført en omfattende oppgradering av Flikkestø, tilhørende uteareal og av dekket over fellesgarasje. Leilighetsbygget er ferdig seksjonert og salg av leiligheter kan gradvis påbegynnes. En ser for seg salg av 2 til 4 leiligheter pr. år. Intensjonen er å selge til beboere som ønsker å kjøpe leilighet og etter hvert som det blir ledige leiligheter. I løpet av økonomiplanperioden er det lagt opp til salg av 10 – 12 leiligheter, av de i alt de 26 leilighetene som kommunen i dag eier i Flikkestø.

54 og 55) Salg av tomter / opparbeidelse av tomter i Berglia

Kommunen eier i dag ca. 11 300 m² næringsareal i Trøngsla. Det registres å være et positivt marked for næringsstomter i dette området. Dette er begrunnet i de utbygginger som har vært innenfor området de siste år og interesse for kommunens arealer i området. Kommunen har også noe tilgjengelig areal innenfor Svegekogen industriområde.

Kommunen eier i dag relativt få boligtomter i kommunen, hvor de tilgjengelige tomtene er fordelt mellom sentrumsområdet og distriktene. Ny KDP for sentrum inneholder forslag til nye bolig- og næringsområder,

herunder kommunale boligområder. Når sentrumsplanen er vedtatt, vil kommunen kunne tilby nye boligområder innenfor planområdet.

56) Investeringsramme for oppgradering av kommunale bygg

Flekkefjord kommune er en stor eiendomsforvalter som har betydelige verdier bundet i bygningsmassen. Det må derfor settes av årlige midler til nødvendige oppgraderinger, både for å opprettholde byggenes verdi over tid og i forhold til nye krav fra brukere og myndigheter. Det er forslått at denne rammen økes gradvis utover i økonomiplanperioden fra foreslått ramme på 4,0 mill. i 2024 til et nytt nivå på 4,5 mill. kroner i året fra 2026. Dette er spesielt knyttet til den betydelige prisstigningen den siste tiden.

Det har vært en systematisk oppgradering av skoler, barnehager og helsebygg gjennom mange år, hvor en gjerne prioriterer større tiltak på enkeltbygg når disse avdekkes. Av enkeltbygg som vil bli kartlagt nærmere i begynnelsen av kommende økonomiplanperioder er Sira skole. Det vil være aktuelt at nødvendige tiltak vil bli tatt med inn i drøftingene om hvordan rammen til oppgradering av kommunale bygg skal fordeles i 2024 og 2025. Dette vil bli basert på nærmere kartlegginger, hvor arbeidet gjøres i samarbeid med Oppvekst og kultur.

De prioriterte og gjennomførte tiltak beskrives nærmere i tertialrapportene.

57) ENØK-tiltak

Kommunen gjennomfører et intensivt tiltaksprogram innenfor ENØK for den kommunale bygningsmassen. Hovedprogrammet med en årlig investeringsramme på 7 mill. til og med 2025 vil gi kommunen betydelige besparelser i energibruken. Tiltakene bygger på en bred energikartlegging innenfor den kommunale bygningsmassen som ble gjennomført i 2022. Det ble identifisert og systematisert tiltak som gir besparelser i byggets energiforbruk og strømkostnader. Sparte kostnader er en funksjon av spart energiforbruk og faktisk energikostnad. Hvilke tiltak som foreslås gjennomført innenfor de identifiserte sparetiltakene er avhengig av faktorer som totalkostnad for gjennomføring (kr), sparepotensial (kWh/år), inntjeningstid (år), økonomisk levetid (år) mm.

De foreslåtte tiltakene varierer fra mindre kostnadskrevenne tiltak som belysningstype, systemer for styring av temperatur og ventilasjon til mer kostnadskrevenne anlegg som varmepumpeløsninger, solfangere og solcelleanlegg. Tidligere gjennomførte ENØK-tiltak i perioden 2013 – 2017 var i stor grad basert på utfasing av fossile varmeanlegg og innfasing av varmepumpeløsninger. Disse tiltakene gir dag besparelser på kommunens energiforbruk i en størrelsesorden 2,5 til 3,0 mill. kWh/år.

Følgende hovedprosjekter ble igangsatt i 2023:

ENØK tiltak 2023	Budsjett
Solceller Ungdomskolen	875 000
Solceller Ueneshallen	2 375 000
Solceller Hidra Omsorgsenter	875 000
Varmepumpe Hidra Omsorgsenter	875 000
Solceller Tjørsvågheimen	1 937 500
Ventilasjon Gyland skole	500 000
Budsjett oppstartede prosjekt 2023	7 437 500

Samlet har de pågående tiltakene for 2023 et samlet årlig sparepotensiale på ca. 635 000 kWh. Faktisk helårsvirkning blir beregnet etter hele driftsår. Det ble innvilget støtte fra Husbanken med 1,118 mill. for solcelleanlegget på Tjørsvågheimen. Det vil fortløpende bli vurdert om nye prosjekt er berettiget tilskuddsordninger. Gjennomsnittlig strømpris for 2023 er kalkulert til 1,96 kr/kwh.

Følgende hovedprosjekter er planlagt for 2024:

Solceller Sunde Skole	937 500
Solceller Tjørsvågheimen 27	625 000
Ventilasjon Gyland Grendehus	500 000
Varmepumpe Sira Skole	1 500 000
Solceller Sentrum Barnehage	937 500
Varmepump Sunde Skole	2 187 500
Varmepump Hidra Barnehage	375 000
Små Luft/Luft Varmepumper	625 000
Totalt	7 687 500

Samlet har de planlagte tiltakene for 2024 et samlet årlig sparepotensiale på ca. 500 000 kWh. Kalkulert strømpris fra strømleverandør for 2024 er 1,45 kr/kwh.

58) Ramme for trafikksikkerhetstiltak

Flekkefjord kommune har under arbeid en ny trafikksikkerhetsplan. Denne vil gi en planoversikt med forslag til nye trafikksikkerhetstiltak. Det foreslås å videreføre ordningen med en årlig investeringsramme for å kunne sikre stegvis gjennomføring av trafikksikkerhetstiltakene. Aktuelle tiltak vurderes og prioriteres i samråd med Trafikksikkerhetsutvalget.

59) Ras-, flom- og veisikring

Mer ekstremvær og raskere væromslag gir økt sannsynlighet for ras og flomsituasjoner langs kommunale eiendommer og veianlegg. Det foreslås å videreføre årlig ramme til kartlegging og gjennomføring av forebyggende tiltak og anskaffelse av egnet flomvernustyr som kan begrense risikoen og konsekvensene av skader.

60) Opprusting av gater og gatemiljø

Det er løpende behov for tiltak knyttet til oppgradering av veier, gater og gatemiljø, både ut fra trafikksikkerhetshensyn og framkommelighet, samt tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse. Det foreslås satt av en investeringsramme på kr 250 000 i 2024 og kr 500 000 i 2026 til dette formålet.

61) Oppgradering av kommunale veier før privat overtakelse

Arbeidet vil bestå av en kartlegging over mulige veier som kan foreslås nedklassifisert og hvilke oppgraderingskostnader som eventuelt må påregnes før omklassifisering. Arbeidet foreslås gjennomført i slutten av planperioden med kartlegging i 2025 og eventuell gjennomføring i 2026.

62) Ny bro Logaåsen

Ved kontroll av bro til Logaåsen ble det avdekket så vesentlige svakheter i konstruksjonen at det måtte settes en begrensning i akseltrykk på 3 tonn over broen. Rapporten konkluderte med at brua, spesielt landkarene, de horisontale stivere i skvalpesonen og korroderte bolter måtte rehabiliteres. Det ble avsatt 1 mill. (netto) til disposisjonsfond fra fjorårets overskudd for å løse dette.

Etter nærmere tekniske undersøkelser fremkommer det at broen har større svakheter enn først antatt. Det er varslet at en oppgradering av eksisterende bro ikke kan garanteres å ville tilfredsstille de nødvendige krav til akseltrykk. Det har av denne grunn blitt arbeidet med løsninger for ny bro. Dette vil også innebære at det må etableres en midlertidig adkomst under anleggsarbeidet. Prosjektet har flere likhetstrekk med utskiftning av broen som ligger nord for broen til Logaåsen. Denne broen er eid av Agder Fylkeskommune. Det er etablert et samarbeid hvor en skal jobbe frem hvilke muligheter som kan ligge i å samordne prosjektene.

Prosjektgjennomføring betinger at det inngås kortsiktige eller varige grunneieravtaler, avhengig av løsningsvalg for den midlertidige adkomsten. Samlet kostnad er for tiden usikkert. Det arbeides foreløpig innenfor en kalkyle på ca. 5,5 mill. inkl. midlertidig omkjøring. Dette innebærer at den nåværende vektbegrensningen på 3 tonn akseltrykk over broen vil måtte utvides i tid.

Det foreslås at bevilget ramme på 1,25 mill. videreføres. (overføring fra drift).

63) Gang- og sykkelvei – Kongevold / Nonåsen

Det gjenstår etablering av gang- og sykkelsti over eleven. Når denne er etablert, er det sammenhengende gang- og sykkelsti mellom Nonåsen og Fylkesveien. Stien etableres på utsiden av, og i tilknytning til ny kjørebri. Gang- og sykkelstien bygges med ristsystem slik at snø på vinterstid i størst mulig grad ledes gjennom dekket. Gang- og sykkelstien over elven dimensjoneres ikke for kjøretøy. Det foreslås at ubrukte midler overføres til 2024.

64) Forbedret gangvei ved Osen-Bjørkmyra på Sira

Gang- og sykkelstien fra Osenvegen til Bjørkmyra i krysset til Lillevoll. foreslås utbedret slik at den kan vintervedlikeholdes. Det gjør at den kan godkjennes som skolevei. Når det blir skoleelever i dette området, vil de kunne benytte denne traséen som del av sin skolevei, og kommunen vil kunne avvikle ordningen med gratis skyss begrunnet i trafikkfarlig skolevei.

65) Oppgradering av lekeplasser, bo og nærmiljøanlegg

Det er behov for å ruste opp kommunale lekeområder og sørge for nødvendig fornying av utrangerte lekeapparater. I løpet av 2023 har det blitt gjennomført en kontroll av alle huskestativ på de kommunale

lekeplasser. Resultatet av kontrollen var at alle huskeapparater som var bygget i trekonstruksjon og ca. 10 år og eldre ble anbefalt tatt ut av bruk. Det viser seg at denne type husker er utsatt for råteskader som svekker konstruksjonen. Det har i de siste årene vært et generasjonsskifte i flere av byens boligområder. Dette gir etterspørsel om å reetablere eksisterende lekeplasser i tidligere etablerte boligområder. Denne kombinasjonen gir et markant økt behov for å ruste opp og reetablere lekeplasser, tilrettelagt med forskriftsmessige og egnede apparater og utstyr. Det foreslås satt av en ramme på kr 750 000 i hhv. 2024 og 2026. Det vil det vil i løpet av 2024 bli gjennomført en kartlegging for å verifisere hvilke behov for oppgraderinger og reetableringer av lekeplasser det vil være behov for de neste år.

66) Bil- og maskinpark

Det gjøres årlig oppdaterte prioriteringer av hvilke deler av bil- og maskinparken som bør fornyes og hvilke bruksbehov som må dekkes. Det har vært satsset på utfasing av eldre fossildrevne biler til fordel for helelektriske biler innen de bruksområder det er tilgjengelige kjøretøy i markedet. Det har siden 2022 blitt tatt i bruk helelektriske varebiler med gode erfaringer, og utfasing av eldre fossildrevne varebiler ønskes videreført. Det er bygd opp en laderekke for daglig drift av el-biler. En godt tilpasset bil- og maskinpark gir en mer effektiv arbeidsproduksjonen og holder driftskostnadene nede. Bruken av den foreslåtte rammen planlegges i fellesskap mellom Drift og utbygging og Brann og redning. Den største enkeltanskaffelsen i 2023 var utskiftning av korgbil/lift som blant annet benyttes til utskiftning og vedlikehold av gatelys og løpende vedlikeholdsarbeid i høyden.

Som en del av finansieringen av ny brannbil ble det i budsjett og økonomiplan for 2022-2025 vedtatt å redusere rammen for bil og maskinpark med til sammen 1,8 mill. for 2024 og 2025. Anskaffelser for 2024 ønskes innenfor drift og utbygging å bli prioritert til ny traktor med henger innenfor rammen på 900 000.

67) Automatisering og digitalisering – Drift og utbygging

Det er en rask utvikling av digitale verktøy. Robotisering innenfor renhold og gressklipping er eksempler på dette. Verktøy for effektiv styring og stedsinformasjon av kjøretøy er andre eksempler. Ved snøbrøyting er det både praktisk, effektivt og sikkerhetsmessige fordeler ved bruk av digital informasjon. Bruk av digitale løsninger skal gjøres i tråd med gjeldende personregelverk. Det foreslås avsatt en årlig ramme på kr. 250 000 også for 2024 til investering av automatiserte og digitale verktøy innenfor Drift og utbygging.

68) Kartoppdatering

Kommunen deltar i et oppgraderingsarbeid i regi av Kartverket. De områdene som nå kan oppdateres med ny informasjon og digitalisering, ble sist ajourført i perioden 2013 til 2015. Det ble i forrige budsjett- og økonomiplan lagt en årlig ramme på 250 000 for årene 2023 og 2024 for oppdatering og digitalisering av kartunderlag i kommunen. Det foreslås å fullføre kartoppdateringen i tråd med foreslått ramme på 250 000 for 2024.

69) Brannbil

Dagens mannskapsbil fra 2002 er brannvesenets hovedbil og rykker ut i første linje til alle branner og ulykker. I løpet av de siste 20 årene har det skjedd en betydelig utvikling av sikkerheten for slike kjøretøy. Dagens utrykningsbil har eksempelvis ikke trepunktsselle for mannskapene i baksetet. Som følge av rustdannelse og tekniske feil påløper det årlig betydelige kostnader til reparasjoner på dagens bil. Dette medfører også økt hyppighet på «operativ nedetid» på grunn av tekniske feil. Det siste året har det i tillegg vært en økning i driftsproblemer under akutt operativ bruk. I periodene når mannskapsbilen er ute av drift, må store deler av utstyret flyttes over til flere andre kjøretøy. Dette gir en uønsket sårbarhet innenfor beredskapen. Med utgangspunkt i vedtatt prioritering i gjeldende økonomiplan, foreslås det at avsatt ramme på 7,5 mill. kroner til innkjøp av ny mannskapsbil gjennomføres i 2024.

70) Brannsikring verneverdig trehusbebyggelse

Flekkefjord kommune har i de siste årene arbeidet med brannsikring av verneverdig trehusbebyggelse i Flekkefjord sentrum og Rasvåg på Hidra. Tiltakene er gjennomført i samarbeid med Riksantikvaren, som har gitt tilskudd sammen med UNI-stiftelsen og Sparebankstiftelsen-SR bank. Tiltakene er basert på analyser av brannsikkerheten i de aktuelle områdene. Det foreslås at det utarbeides nye tiltaksplaner for iverksettelse av flere og supplerende tiltak mot slutten av denne økonomiplanperioden.

71) Ramme for VA-investeringer

Flekkefjords kommune har i 2023 vedtatt ny «Hovedplan for vann og avløp, Flekkefjord kommune 2023 – 2032»

Hovedplan for vann og avløp er kommunens overordnede plan for den offentlige vann- og avløpstjenesten. Den viser til kommunens ansvar for forvaltning av og tilsyn med private vann- og avløpsanlegg. Hovedplanen, som er en temaplan og gjelder for en periode på 10 år (2023 til 2032) skal være kommunens styringsdokument for oppgradering av eksisterende infrastruktur og investering i ny infrastruktur.

Ett av formålene med planen er på sikt å kunne begrense økningen i kommunale gebyrer for vann og avløp. Dette gjøres gjennom tiltak som vil kunne gi reduserte driftskostnader. Tiltakene skal også bidra til god og sikker vannforsyning og avløpshåndtering for befolkningen og næringslivet, bærekraftig forvaltning av naturressurser og oppnåelse av kommunens klima- og miljømål.

Deler av det eldre ledningsnett for avløpsvann består av fellesledninger for spillvann og overvann. Det innebærer at transportnett og renseanlegg blir overbelastet med overvann som ledes inn på nettet. Utfordringen forsterkes av større og mer intensive nedbørsituasjoner: Ledningsnett og pumpeanlegg har ikke kapasitet til å ta hånd om alt avløp og overvann som tilføres. Dette vil også gjelde for renseanlegg, som ved større nedbørsmengder ikke har kapasitet til å rense alt vannet som mottas. Den betydelige innblandingen forstyrrer også renseprosessen.

Det finnes flere områder med betydelig omfang av fellesledninger for avløp, deriblant på Uenes, Drangeid (Midtreina, Årenesveien og Årenesplataet) og noen områder i bykjernen, som Nesgaten og Nygaten. De største konsentrasjonene og ulempene som følge av fellesledninger, er registrert på Uenes og Drangeid.

En viktig strategi vil derfor være at i områder med fellesledninger for spillvann og overvann, skal disse erstattes med separate avløpsledninger. Prioriteringen av utskiftingen skal skje på bakgrunn av hvilke områder som har størst overvannsproblematikk og eldst ledningsnett.

I 2023, hvor det i tråd med hovedplan, ble intensivt arbeid med sanering av gamle fellesledninger, viser allerede direkte effekt av tiltak gjennom bortledning av betydelige mengder overvann fra ledningsnett. Dette gir merkbare avlastninger på transportsystemet og bidrar til stabilitet på renseeffekten på kommunens hovedrenseanlegg i Skådevika. Parallelt med dette arbeidet skiftes eldre vannledningsnett ut. Dette er med å sikre stabilitet i vannforsyningen gjennom færre brudd og redusert lekkasjetap.

Sanering av eldre ledningsnett vil, i tråd med hovedplan, ha hovedfokus også i 2024. Løpende status ved gjennomføringen vil bli rapportert gjennom virksomhetsrapporter.

I tråd med tiltaksoversiktene og de foreslåtte prioriteringene i planforslaget, foreslås det avsatt en årlig ramme på 14 mill. kroner for 2024, økende til 15 mill. i 2025, 2026 og 2027.

Når gjelder ny vei til Modalsli, så pågår arbeidet med forventet ferdigstilling av veitraseen i løpet av 1. tertial 2024, og det vil i egen sak ble foreslått at brukte midler i 2023 overføres til 2024. Det pågår en prosess overfor BaneNor for godkjenning av en teknisk løsning for senking av veien under en jernbaneovergang slik at tømmerbiler kan komme inn på den nye veitraseen som bygges. Det må påregnes at den eksisterende veien til Modalsli må opprettholdes gjennom denne vinteren.

6.4.4 Mål og retning

Miljø og forvaltning

Ressursene innenfor Miljø og forvaltning har tilstrekkelig kapasitet og fleksibilitet til å dekke behovene i markedet og sikre gebyrinntekter

Prioriterte aktiviteter

- Sikre tilstrekkelig opprettholdelse av kapasitet og kompetanse for å ivareta de samlede behov i markedet
- Opprettholde gjennomføring av vedtatt planstrategi
- Gjennomføre utbyggingsavtaler i tråd med overordnede føringer og parallelt med planbehandlingen
- Bygge opp og drifte digitalisert områdeplan innen skogbruket mellom kommune og skogforvaltere
- Ansvar som administrasjonskommune for veterinærvakt innenfor Flekkefjord vakttdistrikt (Flekkefjord, Kvinesdal og Sirdal)
- System og kontrollrutiner for tilskuddsordninger innenfor landbruk

Målepunkter

- Opprettholder tilstrekkelig kapasitet og fleksibilitet til de pålagte tidsfrister og sikre gebyrinntekter innenfor alle forvaltningsområder
- Har kapasitet til økt ulovlighetsoppfølging og tilsyn
- Gjennomfører planarbeid i tråd med vedtatt planstrategi
- Etablerer utbyggingsavtaler i tråd med overordnede retningslinjer og parallelt med planprosesser
- Etablert og iverksatt drift av digitalisert områdeplan i skogbruket
- Veterinærvakt opprettholdes innenfor vaktområdet
- Tilsyn og kontrollfunksjoner gjennom Statsforvalter ivaretas

Brann og redning

Tilrettelegge for en videreutvikling av dagens avtaler om brann- og redningssamarbeid mellom kommuner og nabobrannvesen

Prioriterte aktiviteter

- Etablere utvidede samarbeid innenfor brann og redning i tråd med de kvalitative krav og intensjoner i ny forskrift om brann- og redningsvesen.
- Bygge og tilpasse kapasitet for å imøtekomme nye samarbeidsmuligheter

Målepunkter

- o Etablere nye avtaler for et utvidet samarbeid innenfor brann og redning
- o Inneha kapasitet og kompetanse for å imøtekomme nye samarbeidsområder

Styrke og synliggjøre lokalt og regionalt arbeid innenfor samfunnssikkerhet gjennom samvirket i Flekkefjord beredskapssenter

Prioriterte aktiviteter

- Sikre at samvirket blir opprettholdt og styrket mellom nødetater, kommunens kriseledelse og øvrige deler av redningstjenesten
- Sikre at samvirket også styrker det regionale samfunnssikkerhetsarbeidet
- Bidra til at Flekkefjords befolkning reelt opplever en økt trygghet gjennom etableringen av Flekkefjord beredskapssenter.

Målepunkter

- o Gjennomføre seminarer, fagdager, øvelser og hendelsesoperasjoner på beredskapssenteret, gjennom samvirke mellom nødetater, fagetater og kommune(r)
- o Erfaringsrapport som dokumenterer en styrket samfunnssikkerhet i et regionalt perspektiv
- o Tilbakemeldinger fra innbyggere som underbygger en positiv oppfatning og bekreftelse på trygghet. Inviterer lag, foreninger og andre etter eget initiativ og via invitasjoner fra de enkelte, samt åpne fagdager mm.

Drift og utbygging

Kommunens eiendomsforvaltning skal ha en kostnadseffektiv drift av kommunens eiendomsportefølje og ivareta prinsipper for god eiendomsforvaltning

Prioriterte aktiviteter

- Sikre tilstrekkelig kapasitet for å ivareta rollen som eiendomsforvalter
- Etablere en drifts- og vedlikeholdsplan tilpasset tilgjengelig kapasitet og økonomiske rammer innenfor kommunens bygg og anlegg
- Rutiner for effektiv drift av utleiemarkedet
- Følge opp politisk vedtatte energibesparende prosjekter og tiltak

Målepunkter

- o Har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i organisasjonen for å ivareta rollen som eiendomsforvalter

- Det er etablert en drifts- og vedlikeholdsplan for de kommunale bygg og anlegg som er tilpasset tilgjengelig kapasitet og økonomiske rammer
- En løpende vurdering av utleiegraden og bruk av ledige lokaler
- Iverksatt tiltak som reduserer kommunens energiforbruk og strømkostnader og i tråd med politiske vedtak

Effektuere omstillingen innenfor renhold gjennom bruk av teknologi, nye driftsmodeller og definert kvalitet etter norsk standard INSTA800

Prioriterte aktiviteter

- Kartlegge eksisterende kvalitetsnivå etter NS INSTA800 på de enkelte bygningstyper
- Utarbeide renholdsplaner basert på to kvalitetsnivåer innenfor NS INSTA800
- Innføre kvalitetskontroll i tråd med NS INSTA800
- Sikre tilgjengelige ressurser for å ivareta kvalitetsnormen INSTA 800

Målepunkter

- Kartlagt kvalitetsnivå innenfor alle tjenestesteder i tråd med NS INSTA800
- Renholdsplaner basert på NS INSTA800 er forankret på alle tjenestesteder
- Tilgjengelige kvalitetskontroller for alle tjenestesteder
- Tilgjengelige ressurser for å ivareta kvalitetsnormen INSTA 800

De kommunale vegene og broene skal driftes og forvaltes etter en kvalitetsplan tilpasset de økonomiske rammer og tilgjengelige ressurser

Prioriterte aktiviteter

- Etablere en drifts- og vedlikeholdsplan for de kommunale veg- og broanleggene
- Avdekke rasutsatte områder langs kommunale veier og eiendommer

Målepunkter

- Det er etablert en drifts- og vedlikeholdsplan for de kommunale veg- og broanleggene
- Broer på kommunens vegnett har en dokumentert tilstand
- Etablert oversikt og rasutsatte områder
- Gjennomføre sikringstiltak på rasutsatte områder i tråd med bevilgninger

Vann- og avløpsenheten skal levere vann etter nasjonale mål, ha renseanlegg som oppfyller rensekraav, ha en plan for utskiftning og fornyelse av infrastrukturen og tiltak for reduserte drifts- og energikostnader

Prioriterte aktiviteter

- Følge opp vedtatt hovedplan for vann og avløp gjennom økt satsing på vedlikehold, oppgraderinger og utbygging av infrastrukturen innen vann og avløp
- Gjennomføre tiltak som gir reduserte drifts- og energikostnader
- Utbygging og oppgradering av kommunaltekniske anlegg i takt med utbyggingsavtaler og kommunale utbyggingsplaner

Målepunkter

- Gjennomføringer i tråd med vedtatt hovedplan for vann og avløp
- Sannsynliggjøre effekt av tiltak gjennom reduserte drifts- og energikostnader
- Dokumentert oppnåelse av de nasjonale mål til vannkvalitet for vannverkene
- Dokumentert renseseffekt på avløpsvann innenfor rensekraav
- Oppfølging av utbyggingsavtaler innenfor vann og avløp

6.4.5 Organisering

Ansvar	Enhet	Leder	Årsv. 1.1.24	Årsv. 1.1.23	Merknader
4000	Samfunn og teknikk felles	Sébastien Hille	1,80	2,30	Overført 0,5 årsverk til miljø og forvaltning.
41*	Miljø og forvaltning	Silje Hauan Andersen	12,50	12,00	Tilført 0,5 årsverk fra fellesfunksjon 4000.
42*	Brann og redning	Kjetil Presterud	14,17	13,17	Overfører 0,5 årsverk for havnesjef til drift og utbygging. Opprettholder 0,5 årsverk for ivaretagelse oppgaver knyttet til samarbeidsavtale med nabokommuner. 1 nytt årsverk for tilsyn og forebyggende arbeid innenfor Flekkefjord, Lund og Sirdal. I tråd med forskriftskrav. 1,5 årsverk finansieres gjennom politisk vedtatte samarbeidsavtaler med Lund og Sirdal.
43*	Drift og utbygging	Terje Tjørhom	63,63	60,63	Tilføre havnesjef med 0,5 årsverk fra brann og redning. Tilføre 1,50 årsverk til renhold av nye områder innenfor tjenestestedene. Tilføre 1,00 årsverk til styrket veivedlikehold og beredskap.
SUM			92,10	88,10	

I tillegg til denne oversikten kommer 1 lærlinghjemer innenfor anleggsarbeiderfaget.

7 Andre vurderte driftstiltak

Nedenfor følger noen driftstiltak som har vært drøftet, men som ikke er tatt med i rådmannens forslag. Rekkefølgen gir ikke uttrykk for noen innbyrdes prioritering av tiltakene.

(Nettobeløp eks. mva.)

Drift	Merknader	Kr/år
-------	-----------	-------

Stab og virks.h.støtte

1	Økt frikjøp hovedverneombud	Flekkefjord kommune har i dag hovedverneombud frikjøpt i 20 %. Det er ønskelig å utvide denne andelen til 40 %	180 000
---	-----------------------------	--	---------

Oppvekst og kultur

1	Styrking av pedagogtett- het / bemanningsnorm barnehage	Årene i barnehagen er et viktig område for tidlig innsats. Barnehagene i Flekkefjord følger teoretisk sett nasjonal normen for bemanning, men havner allikevel et stykke ned på bemanningstetthet i forhold til andre kommuner. I tillegg har hver pedagog krav på 4 timer skjermet tid pr uke til planlegging/ kontortid hvor de går fra barna og det ikke settes inn vikarer. Det gjør at barnehagen i praksis ikke oppfyller bemanningsnormen deler av uka	0,5 – 2,5 mill.
2	Helsesykepleier Sunde skole	Flekkefjord har en tilstedeværelse av helsesykepleier som ved de fleste skoler er i tråd med den nasjonale anbefalte normen. Unntaket er Sunde skole. Her mangler det over 50 % stilling målt opp mot antall elever på skolen.	400 000
3	Styrking av bemanning innenfor kulturområdet	Det er nå 6 år siden Flekkefjord kultursenter Spira ble bygget, og på disse 3 årene har det vært en stadig høyere aktivitet (bortsett fra under koronaperioden) innenfor kultursektoren. Mange produksjoner/arrangementer gjør at det er behov for å styrke teknikerstilling, med stadig flere elever på kulturskolen er det behov for å utvide rektorstilling fra de 50% som er i dag, det er venteliste på visuell kunst, og det er etterspørsel etter sangtilbud på kulturskolen. For å øke aktivitet i tråd med etterspørsel er det derfor for å styrke bemanningen ved Flekkefjord kultursenter Spira.	700 000 - 800 000
4	Nye lærebøker skole etter innføring av ny læreplan	Det er et stort etterslep i skole for fornying av lærebøker etter innføring av ny læreplan, og digitale lisenser som erstatning for lærebøker har en enda høyere kostand på grunn av dyre lisenser	1,5 mill.

Helse og velferd

1	Hjelpemiddelforvaltning 0,2 årsverk	I lys at stadig flere lever med nedsatt funksjonsnivå og behov for hjelpemidler og tilrettelegging i bolig er det behov for økte ressurser til hjelpemiddel forvaltning. Denne stillingen har blant annet ansvar for å vedlikeholde og levere ut hjelpemidler fra kommunalt korttidslager.	400 000
2	Økt etableringstilskudd boligsosialt arbeid	Flekkefjord kommune har i dag en ramme for etableringstilskudd på kr. 300 000 årlig. Etableringstilskudd er tilskudd som kan gis innbyggere som skal kjøpe bolig, der startlån alene ikke er tilstrekkelig. Målgruppen er barnefamilier og andre i en økonomisk vanskelig situasjon med lav og/eller usikker inntekt. Personer som står i fare for å miste boligen gjennom tvangssalg kan også få tilskudd til å refinansiere lånet, slik at de kan beholde boligen sin. Å styrke den årlige rammen vil være et virkningsfullt boligpolitisk tiltak.	200 000
3	Kreftkoordinator 0,4 årsverk	Kommunene har i forbindelse med pakkeforløp kreft/hjem fått et større og mer tydelig ansvar for behovskartlegging, oppfølging og dokumentasjon. Pakkeforløp hjem for pasienter med kreft skal bidra til å sikre struktur og logistikk, samt sikre trygghet og forutsigbarhet for personer som er ferdigbehandlet for eller lever med kreft.	320 000

Samfunn og teknikk

1	Asfaltering	Bevilgning til asfaltering av veier som det gjentagende ganger viser seg er utsatt for skader ved ekstremvær.	500 000
2	Opprusting og reetablering av lekeplasser	Etablere og presentere for FSK en plan for opprustning av kommunale lekeplasser innen 1. tertial 2024 og iverksette 2. og 3. tertial. Et stort antall lekeplasser er i dag uten apparater og gjenstående apparater mangler vedlikehold. I tillegg til foreslått bevilgning til investering.	750 000

8 Brukerbetaling / avgifter pr. 1. januar 2024 (inkl. mva.)

21 - Skole	2024	2023	Økn. i %
SFO – pr. time	50	48	4,2 %
SFO – makspris	3 250	3 250	0,0 %
SFO - kjøpetime	75	70	7,1 %
SFO - kjøpedag	430	400	7,5 %
SFO - matpenger pr. måltid (gjelder Hidra og Sira)	15	14	7,1 %

25 % søskenmoderasjon f.o.m. 2. barn., også mellom SFO og barnehage
Første 12 uketimer er gratis for 1. og 2. trinn, samt første 12 uketimer er gratis for 3. og 4. trinn i distriktsskolene i 2024

Pris beregnes til maks 6 % av familiens brutto husholdningsinntekt

22 - Barnehager	2024	2023	Økn. i %
Hel plass pr. mnd. i hht. statens satser for makspris. (januar - juli)	3 000	3 000	0,0 %
Hel plass pr. mnd. i hht. statens satser for makspris. (august - desember)	2 000	3 000	-33,3 %
Matpenger for hel plass pr. mnd. *	550	520	5,8 %
Melkepenge for hel plass pr. mnd. *	110	100	10,0 %

30 % søskenrabatt for 2. barn, 50 % f.o.m. 3. barn

25 - Kultur	2024	2023	Økn. i %
Kulturskole - Pris pr. elev pr. år (endring fra 1.8) *	3 500	3 400	2,9 %
Fritidsklubben - medlemskort pr. år	170	160	6,3 %
Fritidsklubben - billettpris fredag for medlemmer	35	35	0,0 %
Fritidsklubben - billettpris fredag for ikke-medlemmer	60	55	9,1 %

* 25 % rabatt for søsken og ved evt. flere aktiviteter

31-32 Helse og omsorg	2024	2023	Økn. i %
Psykiske helse og rus			
Samme betalingsseter for praktisk bistand/hjemmehjelp og tidsavgrensede botilbud som enhet for hjemmetjenester. Praktisk bistand / hjemmehjelp faktureres med 50 % av ordinær sats i de tilfeller tjenestemottakerne tar del i den praktiske bistanden/hjemmehjelpen.			
Sykehjem			
Opphold på institusjon i hht. forskriftenes maksimalsatser, men slik at totalsum maks kan bli 6G (p.t. kr. 608 106)			
Hjemmetjenester			
Hjemmehjelp pr. mnd. - inntekter under 2G følger statens maksimalsatser	230	220	4,5 %
Hjemmehjelp pr. mnd. - inntekter mellom 2G - 3G	1 050	1 000	5,0 %
Hjemmehjelp pr. mnd. - inntekter mellom 3G - 4G	1 775	1 690	5,0 %
Hjemmehjelp pr. mnd. - inntekter mellom 4G - 5G	2 450	2 320	5,6 %

Hjemmehjelp pr. mnd. - inntekter over 5G	3 100	2 930	5,8 %
Timesats for personer som bruker ordningen lite (selvkost)	400	375	6,7 %
Egenandel dagtilbud, inkl. frokost og middag, pr. dag	195	183	6,6 %
Egenandel utvidet dagtilbud, inkl.måltider, pr. dag (nytt tilbud fra 2022)	245	230	6,5 %
Egenandel for evt. drosjetransport el. tilsv. pr. dag	95	90	5,6 %
Husleie pr. mnd. betjente boliger			
Tidsavgrenset botilbud, pr. døgn inkl. mat	610	585	4,3 %
Mat pr. mnd. Sundeheimen og Hidra omsorgsbase	4 950	4650	6,5 %
Utvask av leilighet	3 020	2866	5,4 %
Tjenester innen habilitering Samme betalingsseter for praktisk bistand/hjemmehjelp og tidsavgrensete botilbud som for hjemmebaserte omsorgs-tjenester.			
Kjøkkentjenester			
Middag kjørt til hjemmet (m/ dessert 2 dager/uke)	95	90	5,6 %
Middag (m/ dessert) på kommunens kjøkken - hverdag	120	115	4,3 %
Middag (m/ dessert) på kommunens kjøkken - søndager	130	125	4,0 %
Grøt er halv pris av middag			

4 - Samfunn og teknikk	2024	2023	Økn. i %
Brann og redning			
Flere tjenester, se egen prisoversikt			
Feieravgift. Gjelder også fritidsboliger	642	612	4,9 %
Trygghetsalarm - ordinær, pris pr. mnd.	315	300	5,0 %
Brannalarm tilknyttet trygghetsalarmen, pris pr. mnd.	158	150	5,3 %
Hovedalarm, bedrift (eks.mva.)	557	530	5,1 %
Alarm 2 bedrift (eks. mva.)	420	400	5,0 %
Alarm 3-9 bedrift, pr. alarm (eks.mva.)	278	265	4,9 %
Gebyr for utrykning unødige brannalarmer (eks.mva.)	6 993	6 660	5,0 %
Tilkoblingsavgift alarmer (eks.mva.)	3 003	2 860	5,0 %
Tjenester fra Trøngsla			
Stell av grav	1 365	1 300	5,0 %
Mosekrans til jul	189	180	5,0 %
Abonnement Blomstrende Flekkefjord	4 620	4 400	5,0 %
Veg og trafikk			
Brøyteavgift for private veier - kommende sesong	3 700	3 500	5,7 %
Parkering - parkometer/automat pr. time	22	21	4,8 %
Bosoneparkering	3 500	2 730	28,2 %
Bobilparkering pr. døgn	310	290	6,9 %

4 - Samfunn og teknikk	2024	2023	Økn. i %
Eiendomsforvaltning			
Husleiene for trygde-, omsorgs- og utleieboliger skal være tilpasset markedspriser og gjeldende bostøtteordning. Prisene justeres normalt i hht. konsumprisindeks.			
Miljø og forvaltning			
Gebyrregulativ etter plan- og bygningsloven, for arbeider etter matrikkelloven og eierseksjonslover gjeldende for 2024 framgår av eget vedlegg.			
Idrett - Flekkefjord Sparebank Arena			
Leie av padelhall pr. time - voksen	210	200	5,0 %
Leie av padelhall pr. time - student / skoleelev	160	150	6,7 %
Leie av padelhall - klippekort 10 timer - voksen	1 700	1 600	6,3 %
Leie av padelhall - klippekort 10 timer - student / skoleelev	1 250	1 200	4,2 %
Leie av squashhall pr. time - voksen	100	100	0,0 %
Leie av squashhall pr. time - student / skoleelev	80	75	6,7 %
Leie av squashhall - klippekort 10 timer - voksen	800	800	0,0 %
Leie av squashhall - klippekort 10 timer - student / skoleelev	650	600	8,3 %
Styrketreningsrom - drop in pr. time - voksen	65	60	8,3 %
Styrketreningsrom - drop in pr. time - student / skoleelev	35	30	16,7 %
Klatrehallen - Voksne - ikke medlemmer i DNT Fjellsport - drop in pr. time	110	100	10,0 %
Klatrehallen - Medlemmer DNT Fjellsport	0	0	
Klatrehallen - Barn og studenter - ikke medlemmer	70	70	0,0 %
Klatrehallen - Utstysleie pr. gang	30	30	0,0 %
Idrett - Ueneshallen			
Svømmehall - barn under 3 år	0	0	
Svømmehall - barn/ungdom opp til 16 år - enkeltbillett	45	40	12,5 %
Svømmehall – voksne - enkeltbillett	85	85	0,0 %
Svømmehall - pensjonister/trygdede - enkeltbillett	50	50	0,0 %
Svømmehall - familie - enkeltbillett (2 voksne og 2 barn)	200	190	5,3 %
Svømmehall - badstue enkeltbillett	45	40	12,5 %
Svømmehall - voksne - kupongkort (10 x)	700	650	7,7 %
Svømmehall – barn - kupongkort (10 x)	300	280	7,1 %
Svømmehall - pensj./trygd. - kupongkort (10 x)	400	400	0,0 %
Svømmehall – årskort voksne	1 700	1 600	6,3 %
Svømmehall - årskort pensjonister/trygdede	1 200	-	Ny
Svømmehall og treningsstudio - årskort pensjonister/trygdede	1 400	-	Ny
Svømmehall – halvårskort voksne	1 050	1 000	5,0 %
Svømmehall – årskort barn	900	900	0,0 %
Svømmehall – halvårskort barn	550	550	0,0 %
Svømmehall og treningsstudio - månedskort	370	350	5,7 %

Svømmehall og treningsstudio - halvårskort	1 400	1 350	3,7 %
Svømmehall og treningsstudio - årskort	2 000	1 900	5,3 %
Svømmehall og treningsstudio - årskort kampanjepris, inntil 2 mnd. pr år	1 500	-	Ny

4 - Samfunn og teknikk - VA	2024	2023	Økn i %
Vann			
Vannavgift fast del (alle abonnenter) pr. år	1 048	1 176	-10,9 %
Vannavgift etter forbruk - ab. med vannmåler	16,26	10,00	62,6 %
Vannavgift etter areal - minsteareal - 150 m2	3 658	2 250	62,6 %
Tilkoblingsavgift lav sats	21 000	20 000	5,0 %
Tilkoblingsavgift høy sats	42 000	40 000	5,0 %
Avløp			
Kloakkavgift fast del	1 863	1 938	-3,9 %
Kloakkavgift etter forbruk - ab. med vannmåler	26,74	23,43	14,1 %
Kloakkavgift etter areal - minsteareal - 150 m2	6 016	5 271	14,1 %
Tilkoblingsavgift lav sats	21 000	20 000	5,0 %
Tilkoblingsavgift høy sats	42 000	40 000	5,0 %

Gebyrene innen vann og avløp fastsettes i hht. reglene for selvkost. Det betyr at det er de kostnader kommunen har knyttet til disse tjenestene som skal dekkes inn gjennom gebyrene som betales av abonnentene.

De faste abonnementsavgiftene er satt til å dekke kommunens kapitalkostnader (renter og avdrag) for hht. vann og avløp, mens forbruksavgiften dekker driftskostnadene. Økende rente vil bidra til høyere faste avgifter i tiden som kommer. Samtidig er det bestemt å øke avskrivningstiden for ledningsnett fra 40 til 80 år i selvkostberegningen. Dette er i tråd med gjeldende forskrifter og vil begrense økningen i faste avgifter i de nærmeste år. Nedenfor er det regnet sammen hva de foreslåtte gebyrdringene vil bety for en «gjennomsnittsbolig» hhv. med og uten vannmåler.

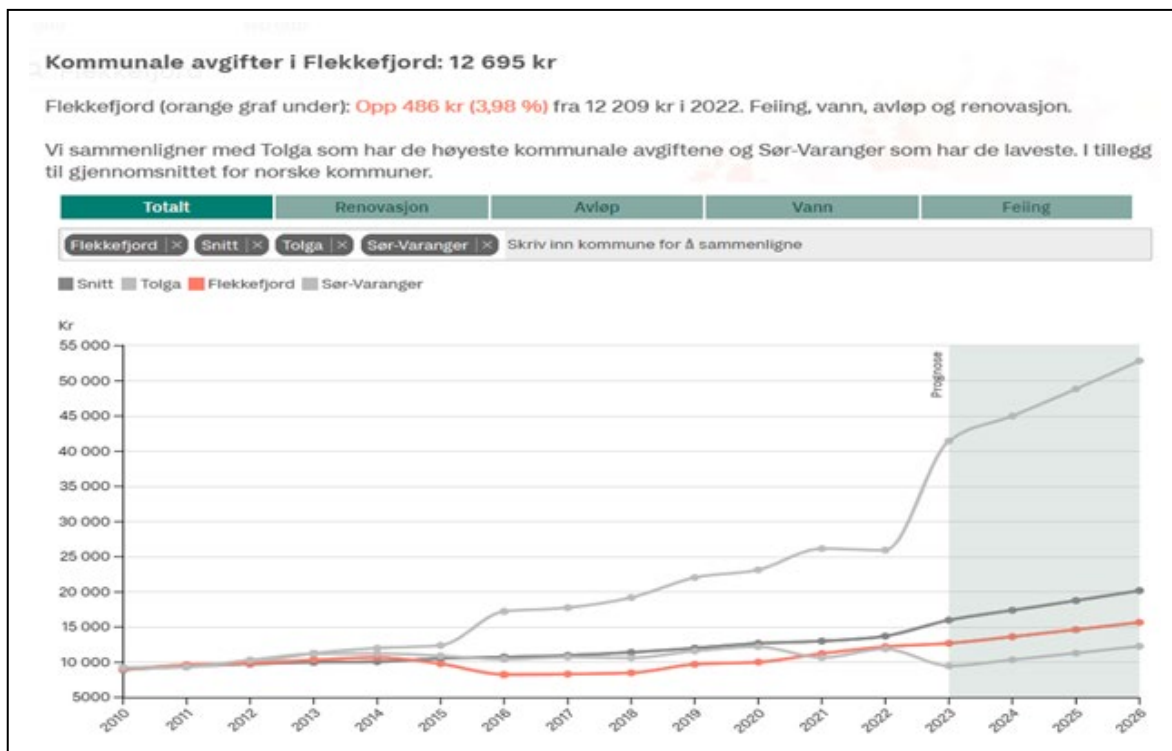
Eksempel på avgifter for en «gjennomsnittsbolig» utenom eiendomsskatt.

1) Abonnent med vannmåler 150 m3	2024	2023	Økn i %
Vannavgift fast del (alle abonnenter) pr. år	1 048	1 176	-10,9 %
Vannavgift etter forbruk - ab. med vannmåler	2 439	1 500	62,6 %
Kloakkavgift fast del (alle abonnenter) pr. år	1 863	1 938	-3,9 %
Kloakkavgift etter forbruk - ab. med vannmåler	4 011	3 515	14,1 %
Feieavgift	642	612	4,9 %
SUM	10 003	8 741	14,4 %

2) Abonnenter uten vannmåler i hht. minsteareal	2024	2023	Økn i %
Vannavgift fast del (alle abonnenter) pr. år	1 048	1 176	-10,9 %
Vannavgift etter areal - minsteareal - 150 m2	3 658	2 250	62,6 %
Kloakkavgift fast del (alle abonnenter) pr. år	1 863	1 938	-3,9 %
Kloakkavgift etter areal - minsteareal - 150 m2	6 016	5 271	14,1 %
Feieavgift	642	612	4,9 %
SUM	13 227	11 247	17,6 %

Flekkefjord kommune har i hht. prognosene for 2023 negative fond for både vann og avløp, noe som gjør at avgiftene må settes opp mer enn vanlig prisstigning for å oppfylle prinsippet om selvkostfinansiering.

Huseiernes Landsforbund undersøker årlig avgiftsnivået kommunene i mellom. Grafen nedenfor viser resultatet fra 2023 hvor vann, avløp, feiing og renovasjon er oppsummert. Flekkefjord er markert med oransje linje, og grafen viser at kommunen fortsatt ligger svært lavt i forhold til de fleste kommuner.

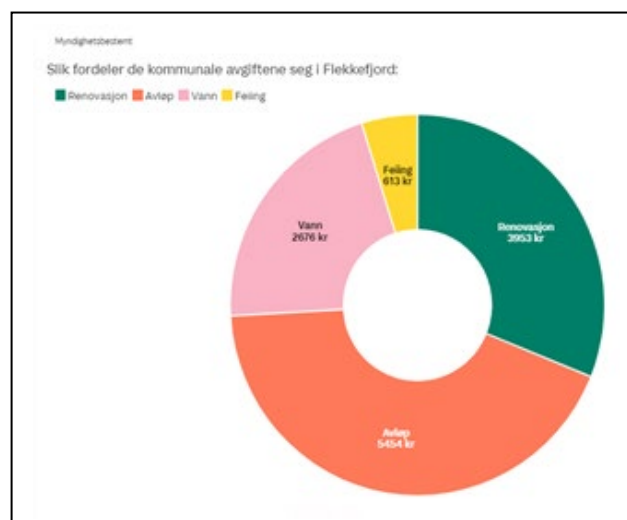
Så mange som 322 av 356 kommuner i Norge har eiendomsskatt. Denne kostnaden kommer i tillegg til de kommunale avgiftene som er vist i grafen over. Dersom vi i tillegg til de kommunale avgiftene legger til grunn en gjennomsnittlig kostnad til eiendomsskatt på kr 3.900 pr. boenhet (snitt for en bolig på 120 kvm.), så vil likevel kostnadene til kommunale avgifter, inkludert eiendomsskatt, ikke ligge høyere i Flekkefjord enn gjennomsnittet av hva de kommunale avgiftene alene utgjør for landets husholdninger. Flekkefjord kommune vil altså fremdeles være en rimelig kommune å bo i, selv når eiendomsskatten er hensyntatt.

Grafen til høyre viser hvordan avgiftene fordeles seg mellom vann, avløp, feiing og renovasjon. Selv om forslaget til prisjusteringer ligger høyere enn ordinær prisstigning, vil Flekkefjord kommune fortsatt vil ligge lavt målt mot de fleste sammenlignbare kommuner.

Med strenge rensekraav og større investeringer øker både drifts- og kapitalkostnadene, og renteøkningen slår rett inn i avgiftsnivået. Flekkefjords vedtak fra i fjor om å forlenge avskrivningstiden for ledningsnett i beregningen, avdemper denne virkningen.

Gebyr for renovasjon inngår i interkommunal ordning og faktureres fra IRS Miljø. Satsene skal godkjennes av den enkelte kommune. Det vises til eget vedlegg. Det vises for øvrig til supplerende prislister for tjenester fra Brann og redning, kultur, idrett, og betalingssatser i h.t. gravplassloven.

Priser for tjenester og salgsartikler som ikke er listet opp ovenfor foreslås som hovedregel økt med 5 % fra 1.1.2024.

9 Bystyrets vedtak – sak 17/23 – 14. des. 2023

1. Rådmannens forslag til økonomiplan, med de endringene som fremgår av forslaget, vedtas som ramme for den økonomiske aktiviteten i Flekkefjord i årene 2024 – 2027.
2. Rådmannens forslag til driftsbudsjett for 2024, med de endringene som fremgår av forslaget, vedtas i hht. dokumentets kap. 3.2. De enkelte budsjettområder gis følgende netto driftsramme for 2024 (eks. avskrivninger) (tall i 1000 kr.):

• Stab og virksomhetsstøtte, inkl. politisk styring	62 443
• Skole og kompetanse	157 260
• Barnehage	90 335
• Ressurscenter barn og unge (RBU)	40 434
• Kultur	12 958
• Helse og omsorg	288 659
• Aktivitet og integrering	46 531
• Samfunn og teknikk	67 582
• Finans (rådmannens del)	41 318
3. Rådmannens fullmakt til å omdisponere midler innenfor tjenesteområdet oppvekst og kultur (dvs. mellom budsjettområdene skole og kompetanse, barnehage, RBU og kultur) videreføres, forutsatt at endringene ikke har vesentlig betydning for tjenestene som skal utøves. Rådmannen gis i tillegg fullmakt til å kunne disponere inntil 5 mill. av integreringsfondet til aktuelle tiltak knyttet til økt bosetting og integrering av flyktninger.
4. Forslag til målsetninger og konkretisering av disse, godkjennes.
5. Drifts- og omstillingstiltakene vedtas gjennomført i hht dokumentets kap. 3.3.
6. Investeringsprogrammet vedtas gjennomført i hht. dokumentets kap. 4.2.
7. Investeringsbudsjettet for 2024, med de endringene som fremgår av forslaget, vedtas med en samlet brutto ramme på 122,8 mill. Finansieringsplanen godkjennes med et låneopptak på til sammen 45,258 mill. Låneopptak på 12 mill. til startlån kommer i tillegg. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene inkl. avdragstid i tråd med finansreglementet.
8. Flekkefjord kommune vedtar skatter som følger:
 - a. Skatt på formue og inntekt utskrives med statens maksimalsatser. Satsene gjøres gjeldende ved forskuddsutskrivning for inntektsåret 2024.
 - b. Det utskrives eiendomsskatt med hjemmel i eiendomsskatteloven (esktl.) §2 og §3a for faste eiendommer i hele kommunen.
 - c. For verker og bruk som er taksert med produksjonsutstyr og omfattes av nye regler
 - d. f.o.m. 2019, skrives det ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med 6/7 i 2024 (overgangsregel til §§ 3 og 4).
 - e. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2024 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd. Satsene differensieres ved at boliger og fritidseiendommer gis en skattesats på 2,6 promille, jf. esktl. § 12 bokstav a.
 - f. Fredede bygninger fritas for eiendomsskatt i hht. esktl § 7b.
 - g. Eiendomsskatten blir skrevet ut i to terminer (esktl. §25). Eiere kan selv endre forfall til kvartalsvis eller månedlig betaling på samme måte som for kommunale avgifter.
 - h. Utskriving av eiendomsskatt for inntektsåret 2024 er basert på følgende takster:
 - For boliger skal Skatteetatens formuesgrunnlag legges til grunn hvor dette er beregnet, jf. esktl. §8C-1
 - For øvrige eiendommer skal takst fastsatt etter taksering i 2019 benyttes.
 - i. Eiendomsskattetakstvedtektene for Flekkefjord kommune vedtatt 20.12.2012 skal gjelde for inntektsåret 2024, jf. esktl. 10.

9. Brukerbetaling og avgifter vedtas i hht. budsjettdokumentets kap. 8, samt forslag som ligger i følgende vedlegg:
- IRS sitt forslag til gebyrsatser for slam og renovasjon for 2024. Gebyrene innkreves av IRS Miljø på vegne av kommunen.
 - Gebyrregulativ for miljø og forvaltning

Vedtatte endringer til investerings- og driftstiltak:

Investering	2024	2025	2026	2027	Totalt
10 Samlokalisering Rehabilitering/Mestring og helsestasjon, byggetrinn 1		-15 000 000			
10 Samlokalisering Bua og frivillighetssentralen, byggetrinn 2				2 000 000	
15 Sira Skole - Oppgradering	1 000 000	2 500 000	-500 000	-3 000 000	
42 Elvepromenade Elva øst			-3 000 000	-7 000 000	
43 Opprustning Elvegaten - strekning Torvet - Spira				-3 500 000	
49 Tursti Grønnes - Grønnesbukta		2 000 000		-2 000 000	
46 Frimoråder og folkehelseiltak	200 000		-200 000		
50 Opparbeidelse grøntareal - tomt v/Elva	-1 000 000	-1 000 000	1 000 000	1 000 000	
58 Trafikksikkerhetstiltak	300 000	300 000	300 000	300 000	
57 ENØK - tiltak	-2 000 000	-2 000 000	2 000 000	2 000 000	
Endring rådmannens budsjett låneopptak	-1 500 000	-13 200 000	-400 000	-10 200 000	-25 300 000
Drift endring ift Rådmannens forslag.					
Skatteetatens justering av boligverdi	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	
Reduksjon av eiendomsskatt fra 2,7 promille til 2,6 promille	800 000	800 000	800 000	800 000	
Magma Geopark	135 000				
Finans					
Endrede lånekostnader (5,15% - 4,60% - 4,32% - 4,25%)		-69 000	-635 040	-660 358	
Endrede avdrag		-40 541	-397 297	-408 108	
Rådmannens forslag til netto driftsresultat	-4 252 000	-4 590 000	-4 631 000	-4 283 000	-17 756 000
Endring totalt driftsbudsjett ekstra avsetning til fond/mindreforbruk	-65 000	-309 541	-1 232 337	-1 268 466	
	2024	2025	2026	2027	
Nytt resultat netto driftsresultat	-4 317 000	-4 899 541	-5 863 337	-5 551 466	-20 631 344

Vedtatte verbalpunkter:

1. Utrede kostnader for å etablere gode toalettforhold på Fiskebrygga, slik at det eventuelt kan tas i bruk sommeren 2024.
2. Utrede opprustning av svømmehallen på Uenes inkludert garderober/badstue.
3. Utrede kostnadsanalyse på gatelys langs Sirnesveien på Sira.
4. Utrede kostnadsanalyse på gatelys på Gyland gård.
5. Teknisk Senter trenger forutsigbare rammer, og det er naturlig at støtte til Teknisk Senter for 2025 tas opp i budsjett- og økonomiplanen for perioden 2025-2028.
6. Vurdere alternative plasseringer for ny barnehage. Og det kommer opp egen sak i Bystyret om endelig plassering av ny barnehage.
7. Drift HS. Forebyggingstiltak og økt grunnbemanning 1,2 årsverk foreles på kreftkoordinator (inntil 40% stilling) og forebygging hjemmebasert omsorg.
8. Det tas 135 000 kr. Til drift av Magma Geopark i 2024. Administrasjonen bes jobbe inn drift i 2025 og 2026 fra driftsbudsjettet.
9. Investering pkt. 10 Samlokalisering på Brannstasjonen. Vi legger opp i budsjettet til to trinns byggeprosjekt. Vi ønsker å få inn tilbud på ett komplett prosjekt der byggetrinn 2 er en opsjon.
10. Rådmann gis fullmakt til å oppdatere tabellene i budsjett dokumentet i samsvar med Bystyrets vedtak.
11. Endre SFO 3.klasse distriktskolene endres til å gjelde for 4.klasse (3.kl. er i statsbudsjettet)
12. Sira Skole: Administrasjonen utarbeider i 2024 en kostandsoversikt over utbedringer. Kostnader legges inn i budsjettet for 2025
13. Administrasjonen og ordfører henstilles til å legge økt press på fylkeskommunen for snarlig utbedring av Cirkle K krysset og krysset Trolldalen-Uenes